EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN!

Sayı:2, Kasım 1987

`Buz kırılmış, yol açılmıştır!´

Sosyalist Ekim Devrimi, proletarya için tarihsel bir zaferdi; yeni bir tarihsel dönemin, proletarya devrimi, proletarya diktatörlüğü döneminin, dünya ölçüsünde kapitalizmden sosyalizme geçiş döneminin başlangıcı, ilk adımı oldu.

Sovyetler Birliği ve dünya komünist ve işçi hareketi bünyesindeki revizyonist gelişme ve bir bütün olarak bunun sonuçları, proletarya için tarihsel bir yenilgi oldu; tarihsel bir gerilemeye, kapitalizmin restorasyonuna ve dünya proletarya devriminin zaafa uğramasına yol açtı.

Ekim Devriminden 70 yıl sonra bugün, komünistler hem büyük tarihsel zaferden, Ekim Devriminden ve sosyalizmin inşası deneyinden, hem de, büyük tarihsel yenilgiden, modern revizyonizmin ortaya çıkışı ve sosyalizmden kapitalizme restorasyonun gerçekleşmesi deneyinden öğrenmek göreviyle karşı karşıya bulunmaktadırlar. Tarihsel zaferin deney ve derslerini, tarihsel yenilginin deney ve dersleriyle birleştirerek eğitimini gerçekleştirdiği ölçüde dünya proletaryası, yeni toplumsal devrim dalgalarını zafere ulaştırabilir ve bu zaferin kazanımlarını kalıcı kılabilir.

Sosyalist Ekim Devrimiyle başlayan dönemin tarihsel tecrübeleri, proletarya devrimi ve sosyalizm davasının geleceği açısından hayati önemdedir.

Sosyalist Ekim Devrimi, proletaryanın burjuvaziye karşı dünya ölçüsünde sonuçlar yaratan ve yeni bir çağ başlatan muzaffer bir başkaldırısıydı ama, başkaldırılarının ilki değildi.

Ekim Devriminden yaklaşık 70 yıl önce, 1848 Haziranında, Paris işçileri burjuva iktidarı devirme ilk tarihsel girişiminde bulunmuş, fakat girişimleri kanla ezilmişti. Paris işçileri ikinci kez 1871 Martında ayaklandılar; bu kez iktidarı ele geçirdiler, ancak onu yalnızca bir kaç ay elde tutabildiler.

Nesnel tarihsel koşulların henüz yeterince olgunlaşmamış olması olgusu, emekçi köylülüğün desteğini kazanamama ve bilimsel devrimci bir teorinin, bu teoriyi temel alan devrimci bir partinin yol göstericiliğinden yoksunluk, Paris işçilerinin bu iki kahraman başkaldırısının kaderini belirledi.

Rus proletaryası, nesnel koşulların proletarya devrimi için dünya ölçüsünde olgunlaştığı bir tarihsel dönemde, emperyalist zincirin en zayıf halkalarından birini oluşturan Rusya'da, emekçi köylülüğün desteğini kazanarak, başında Lenin'in bulunduğu Bolşevik Partisi önderliğinde ayaklanarak burjuva iktidarı devirdi, kendi sosyalist iktidarını kurdu.

Ekim Devrimi insanlık tarihinde yeni bir sayfaydı. Paris işçilerinin kısa ömürlü Komün deneyi dışında tutulursa, kendinden önceki tüm devrimlerden temelden farklıydı. O güne kadar insanlığı ilerleten her devrim, bir sömürü biçimi yerine bir başka sömürü biçimini, bir mülkiyet biçimi yerine bir başka mülkiyet biçimini koymayı amaç edinmiş, sömürücüler değişmiş, sömürü sürmüş, mülk sahibi sınıflar değişmiş, özel mülkiyet sürmüştü. Oysa Sosyalist Ekim Devrimi, sömürüyü ve mülkiyeti kaldırmayı hedefleyen bir devrimdi; bunu ilke ve amaç edinen bir devrimler dönemini, proletarya devrimleri dönemini başlatmıştı.

"İşte bu yüzden Ekim Devrimi'nin zaferi insanlık tarihinde köklü bir dönemeci, dünya kapitalizminin tarihsel kaderinde köklü bir dönemeci, dünya proletaryasının kurtuluş hareketinde köklü bir dönemeci, bütün dünyanın sömürülen yığınlarının mücadele yöntemlerinde ve örgütlenme biçimlerinde, yaşama tarzı ve geleneklerinde, kültür ve ideolojisinde köklü bir dönemeci kaydetmektedir." (Stalin)

Ekim Devriminin bu özelliği, Paris Komünü dışında tutulursa kendinden önceki tüm devrimlerden bu temel, bu ilkesel farklılığı, revizyonist gelişmeyi ve geriye dönüş olgusunu kavramak bakımından özel bir önem taşır.

"İnsanlık tarihinde köklü bir dönemeç", insanlık tarihinin o güne kadar görmediği, karşılaşmadığı yepyeni görevler ve sorunlarla karşı karşıya kalmak demektir. Temel sorun kapitalizmden komünizme büyük tarihsel geçişi gerçekleştirmektir; ve bu, Ekim Devrimiyle iktidarı ele geçirmiş proletarya için, bütünüyle yeni, alabildiğine güç karmaşık bir sorundu. Proletarya diktatörlüğü altında devrimi sürdürmek, sosyalizmi inşa etmek, sömürü toplumlarının binlerce yıllık geleneklerini ve alışkanlıklarını yıkarak, üreticilerin eşit ve özgür toplumunu yaratmak sorunu bütünüyle yeni bir sorundu. Proletarya egemen burjuvaziyi devirmek ve kendi sınıf iktidarını gerçekleştirmek mücadelesinde, geçmiş devrimlerin deneylerinden çok şey öğrenmişti. Oysa iktidarın elde tutulması ve sosyalizmin inşası tarihte örneği olmayan bir ilk deney olacaktı. Lenin'in, iktidarı ele geçirmek nispeten kolaydır, asıl güçlük onu elde tutmak ve yeni toplumu inşa etmektedir, demesi bundan dolayıdır.

Ekim Devrimiyle iktidarı ele geçirmiş muzaffer Rus proletaryası, yepyeni bir deneyi gerçekleştirmek şeklinde tarihsel güçlüğün yanısıra, iktisadi, sosyal ve siyasal güçlüklerle de karşı karşıyaydı. Rusya geri bir ülke, bir küçük-burjuvalar ülkesiydi. 3 yıllık emperyalist savaşın yıkımına, 4 yıllık iç savaşın yıkımı eklenmişti. Dıştan tam bir emperyalist kuşatma altındaydı. Ekim Devriminin 5.yıldönümünde, 1922 Kasımında, Komüntern'in 4.Kongresinde yaptığı konuşmada, Lenin, ağır sanayiden yoksun olduklarını ve bunu kurmayı başaramadıkları taktirde yıkılıp gideceklerini belirtiyordu. Bu gerçeğin kendisi, iktidarı ele geçirmiş proletaryanın nasıl bir güç görevle karşı karşıya olduğunu bütün açıklığıyla gösteriyordu.

Böylesine geri, yıkık, ağır sanayi temelinden yoksun, üstelik emperyalist kuşatma altındaki bir ülkede, proletarya yüksek bir moralle işe koyuldu. Lenin'in başlattığı sosyalist kuruluş Stalin önderliğinde sürdürüldü. Dış yardımdan yoksun, yalnızca iç ekonomik kaynaklara dayanılarak, işçilerin ve emekçilerin enerjisi, çalışma şevki ve devrimci yaratıcılığı harekete geçirilerek, geri Rusya ileri bir sosyalist sanayi ülkesi haline getirildi. Sosyalizmin inşasında büyük başarılar kazanıldı. Sovyet toplumu, Sovyet insanı, sosyalist ekonomi II. Dünya Savaşının büyük sınavından başarıyla çıktı. Ağır bir iktisadi yıkıma ve milyonlarca insanın kaybına yolaçan savaşın yaraları hızla sarıldı.

Fakat tarih, eski rejim artıklarının, Leninizm düşmanlarının, emperyalist kuşatmanın, saldırgan faşist orduların cepheden yıkamadığı sosyalist Sovyet toplumunun, tarihsel zorunlulukların olduğu kadar kendi iç siyasal yaşamı ve işleyişindeki kusurların da beslediği bir bürokratlar kastına yenik düşüp bozulmasına ve yıkılışına tanık oldu. Partide, devlette ve iktisadi yönetimde oluşup gelişen, sosyalist kuruluşun ilk yıllarından itibaren verilen tüm mücadelelere, alınan tüm tedbirlere rağmen her seferinde yeniden uç veren, proletarya yığınlarını siyasal hayata ve yönetim işlerine doğrudan ve aktif katılımı, àktif ve sürekli denetimi alanlarındaki yetersizlikler ve zaaflar koşullarında giderek kastlaşan bürokrasi, Stalin'in ölümüyle elverişli hale gelen koşullarda iktidara egemen oldu. Kendi yönetim ayrıcalıklarını sınıf ayrıcalıklarına dönüştürmek amacıyla sosyalist kuruluş sürecini tersine çevirdi, kapitalizmin restorasyonu sürecini başlattı. Sosyalist Sovyet ekonomisi yeni bürokratik burjuvazinin sınıf çıkarlarının ifadesi bir bürokratik tekelci kapitalizme dönüştü.

Lenin, Ekim Devrimi sonrasındaki kısa yaşamı boyunca, bir geriye dönüş, bir kapitalist restorasyon ihtimaline ve tehlikesine hep işaret etti: "Kapitalizmden komünizme geçiş -diyordu Lenin- bir tarihsel dönemin tümünü kapsar. Bu dönem tamamlanana kadar, sömürücülerin eskiyi yeniden kurma umudunu beslemeleri kaçınılmazdır. Bu umut eski düzeni yeniden kurmak isteyen çabalara da dönüşür."

Proletarya diktatörlüğü altında sosyalist kuruluş, kapitalizmden sosyalizmde tarihsel geçiş, yepyeni bir tarihsel uygulama olduğu için, Lenin, bu ihtimalin, kapitalist restorasyon ihtimalinin somut gerçekleşme biçimi konusunda fazla bir şey söyleyemezdi. Bu ihtimalin gerçekleşip gerçekleşemeyeceğini, gerçekleşirse eğer, hangi somut biçimler alacağını ancak tarihsel tecrübenin kendisi gösterebilirdi.

Tecrübe, kapitalizmden komünizme tarihsel geçiş döneminde, bu geçişi sağlamada proletaryanın temel mücadele araçları olan parti ve iktidar kurumlarındaki bürokratik bozulmanın geriye dönüş etkeni olabileceğini -ve olduğunu- somut olarak gösterdi.

Gerek Lenin, gerek Stalin partide, devlet yönetiminde, iktisadi kuruluşlarda ve diğer toplumsal kurumlarda bürokratlaşma, bürokratik bozulma olgusu ve bunun ifade ettiği büyük tehlike üzerinde hep durmuşlardı. Lenin çözümü, Paris Komünü ilkelerinin uygulanışında; yani, milyonlarca emekçinin siyasal yaşama ve yönetim işlerine doğrudan ve aktif katılımında, yöneticiler üzerinde doğrudan ve etkin denetiminde, yönetimden geri alma hakkında ve yönetim işinin bir imtiyaz olması durumuna son verilmesinde görüyordu. Yaşadığı sürece bürokrasiye karşı amansız bir mücadele sürdürdü. Lenin'in ardından Stalin, bu mücadeleyi devam ettirdi. Fakat ölümünden sonraki gelişmeler, bu mücadelenin sonuçsuz kaldığını gösterdi. Bunun tarihsel ve toplumsal nedenlerinin Marksist bilimsel açıdan incelenmesi, burjuva-bürokrat bozulmanın ve revizyonist gelişmenin anlaşılmasını sağlayacak ve proletaryanın gelecekteki zaferlerinin kalıcılığını garantileyecektir.

Ekim Devrimine Marksizm bayrağı altında, emperyalizm ve proletarya devrimleri çağının Marksizmi olan Leninizm bayrağı altında gelinmişti. Dolayısıyla, Sosyalist Ekim Devrimi yalnızca proletaryanın burjuvazi üzerindeki zaferinin değil, Leninizmin II.Enternasyonal oportünizmi üzerindeki zaferinin de ifadesi olmuştu. Marksizmin özü ve esası demek olan proletarya devrimi, proletarya diktatörlüğü, Leninist tipte proletarya partisi ve proletarya enternasyonalizmi, teorisi ve taktiği, kendini Ekim Devrimi pratiği içinde sınayıp doğrulamıştı.

İktidara egemen olan Kruşçev önderliğindeki bürokratik kast, işe Ekim Devriminin teorik ilkelerine, Marksizm-Leninizme saldırarak başladı. Proletarya devriminin önüne barikat kuranlar, her zaman Marksizmin proletarya devrimi ve proletarya diktatörlüğü teorisine saldırmışlardır. Gerçekleşmiş bir devrimin sonuçlarını, proletarya diktatörlüğünü ve sosyalizmi tasfiye etmek isteyenlerin de işe, bu devrimin temel teorik ilkelerine, proletarya devrimi ve proletarya diktatörlüğü teorisine saldırarak başlamaları gerekiyordu; öyle başladılar. Modern revizyonizm bu ihtiyacın ürünü olarak oluşup sistemleşti. Ekim Devriminin kazanımlarını tasfiyenin, kapitalist restorasyonun aracı oldu.

Ekim Devrimi çağ açan bir devrim olmuştu. Çağ açan devrimlerin etkileri kendi sınırlarının ötesine taşar, dünya ölçüsünde yankı bulur. Ekim Devrimi dünyayı sarsmış, proletarya ve halkların kurtuluş mücadelelerine büyük ivme kazandırmıştı. Çağ açan başarılı bir devrimin pratiği içinde kendini doğrulayan Marksizm-Leninizm, ileri ve geri ülkeler proletaryası elinde bir kurtuluş bayrağına dönüşmüştü. Sosyalist Sovyetler Birliğinin varlığı ve sosyalist inşayı başarıyla sürdürmesi dünya proletaryası ve halkları için güç ve esin kaynağı olmuştu.

Fakat bu aynı ülkede revizyonizmin egemenliği, proletarya diktatörlüğünün tasfiyesi, kapitalizmin restorasyonu dünya ölçüsünde tersten bir etkiye yol açtı. Sovyetler Birliği'ni, Arnavutluk dışındaki diğer halk demokrasisi ülkeleri izledi. Dünya komünist ve işçi hareketi yıkıma uğradı; komünist devrim partileri, burjuva revizyonist reform partilerine dönüştü. Dünya devrimi süreci büyük bir zaafa uğradı. Dünya komünist ve işçi hareketinin revizyonist yozlaşmaya uğraması, bölünüp parçalanması dünya gericiliğine bir ölçüde nefes aldırttı. Sosyalist ekonomilerin tasfiyesi ve batı kapitalizminin pazarı haline getirilmesi uluslararası mali sermayeye yeni olanaklar yarattı.

Sovyetler Birliği ve diğer bir dizi ülkedeki geriye dönüş olgusunun, bu toplumların bünyesinde yarattığı ciddi ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel ve ahlaki sorunlar ve bunalımlar, burjuvaziye bir dönem demagojik fakat etkili bir silah verdi. Burjuva ideologlar devrimin ve sosyalizmin çare ve çözüm olmadığını, revizyonist yozlaşmanın ve kapitalist restorasyonun sonuçlarından giderek sözde ispatlanmaya girişip proletaryanın bilincini karartmaya çalıştılar. Fakat zaman, olayların akışı, bu demagojiyi boşa çıkarmayı ve işçi sınıfını tarihi gerçekler konusunda eğitmeyi kolaylaştırmaktadır. Sovyetler Birliği ve diğer revizyonist ülkelerdeki sosyo-ekonomik sistem kendi burjuva karakterini her yeni gelişme ile birlikte daha açık ortaya koymaktadır. Gorbaçov'un yeni reformları, artık ekonominin kapitalist karakteri için çekilmez hale gelmiş ve bugüne kadar yalnızca görüntüyü oluşturmuş sosyalist

dönemden kalma biçimlerin bir yana itilmesini ifade etmektedir. Kapitalist kar ilkesini üretimin biricik ve temel amacı yapmak ve rekabete dayalı piyasa ekonomisi kurmak bu reformların esasını oluşturmaktadır.

Sovyetler Birliği ve diğer revizyonist ülkelerde kapitalist biçim ve yöntemler kendini iktisadi evrimin zorunlulukları ile dışa vurdukça, burjuvazinin Marksizm-Leninizme ve sosyalizme karşı demagojik saldırılarını boşa çıkarmak daha bir kolaylaşacaktır.

Ekim Devriminden 70 yıl sonra bugün bir bütün olarak dünya tarihinin gelişimi, Marksizm-Leninizmi doğrulamış ve sosyalizmin üstünlüğünü kanıtlamıştır. Marksizm-Leninizmin, devrim ve sosyalizm davasının terk edilişi revizyonist ülkeleri ve bir bütün olarak dünya revizyonist hareketini acınası bir yozlaşmaya, çürümeye, ağır bir toplumsal ve ideolojik bunalıma itmiştir. Bu olgunun kendisi bile yalnızca Marksizm-Leninizmin doğruluğunu ve sosyalizmin kapitalizm üzerindeki üstünlüğünü kanıtlar.

Kruşçev revizyonizmi karşı-devrimci, anti-komünist burjuva bir ideolojinin ifadesiydi. Proletaryaya ve sosyalizmin inşasına değil, yeni bürokrat burjuva sınıfın oluşumuna ve kapitalizmin restorasyonuna hizmet edebilirdi ancak. Türkiye'de, Kruşçevlere, Brejnevlere revizyonist deyip, onların Sovyet toplumuna ve dünya işçi hareketine hükmeden modern revizyonist teori ve politikalarının işlevine ve sonuçlarına göz kapayanlar oldu yıllarca. Bunların bir bölümü (örneğin Kurtuluş), 12 Eylül gericilik yıllarının da yarattığı uygun atmosferde, önce dünya Troçkizmine birer fraksiyon hediye ettiler. Şimdilerde ise, Gorbaçov'un kapitalist reformlarından aldıkları güç, heyecan ve itilimle bizzat kendileri, Ekim Devrimiyle tarihin derinliklerine gömülmüş Kautskist liberalizmi, Ekim Devriminden 70 yıl sonra bugün bir devrim ülkesi olan Türkiye'de "sosyalizm anlayışı" diye piyasaya sürüyorlar. Kruşçev revizyonizmine kararalı ve net tavır alamayanlar, şimdilerde Kruşçev'in ideolojik platformundan Stalin'e saldırıyorlar. Bunların bugünlerde modern revizyonizm kavramını terketmek gerekir, bu kavram korundukça Stalin ve Komüntern eleştirilemez demeleri, tipik Kruşçevcilerin makalelerini gazetelerinde yorumsuz çeviri olarak yayınlamaları çok şeyi anlamaya ve açıklamaya yetiyor.

Başta Arnavutluk komünistleri olmak üzere, dünyanın gerçek komünistleri, başından itibaren Kruşçevci revizyonist ihanet yolunun karşısına dikildiler; Marksizm-Leninizmi, proletarya devrimi ve sosyalizm davasını savundular. Yetersizlikleri ne olursa olsun, 30 yıllık bir tecrübe ve birikimin ifadesidir bu. Olayların akışı bu mücadelenin haklılığını ve doğruluğunu gitgide daha çok kanıtlıyor bugün.

Kuşkusuz, revizyonist gelişme ve Ekim Devriminin kazançlarının yokedilişi, proletarya için büyük bir yenilgiydi; çok ciddi maddi ve manevi sonuçları oldu. Fakat bu yalnızca tarihsel akışın dolambaçlı bir yol izlediğinin göstergesidir. Kapitalist düzenin ve burjuva egemenliğinin yerleşip insanlık tarihinin bir dönemine (burjuva çağına) damgasını vurması, belli gerilemeleri de içeren bir dizi saldırıyla bir kaç yüzyılı almıştı. Tarihsel akış bugünden göstermiştir ki, ilk kıvılcımları Paris işçileriin 1848 Haziran ayaklanması ile çakan ve Ekim Devrimiyle başlangıç adımı atılan sosyalist düzenin ve proletarya egemenliğinin yerleşmesi de, belirli gerilemeleri de içeren bir dizi saldırı dalgasıyla gerçekleşecektir. Kapitalizmin yerleşmesi yaklaşık üç yüz yılı almıştı. Sosyalizmin yerleşmesinin bu kadar çok zaman alacağı sanılmamalıdır. Zira kapitalizmin kendisi feodal uyuşukluğu geçmişe gömerek tarihsel akışa büyük bir ivme kazandırmıştır. Kapitalizmin bugün ulaştığı gelişme düzeyi, bilimsel ve teknolojik devrimin sonuçları, öte yandan ise emekçileri ve genel olarak tüm insanlığı yüzyüze bıraktığı sorunlar, onu geçmişe gömecek tarihsel hareketin potansiyel olanaklarını yüzyılın başıyla kıyaslanmayacak kadar çoğaltmıştır.

Lenin, Ekim Devriminin 4. yıldönümünde şunları söylemişti: "Biz bu eserin yapımına başladık. Ne kadar zamanda, ne zaman, hangi ulusun proleterleri bu eseri sonuna vardırırlar, bunun önemi yok. Önemli olan buzun kırılmış, yolun gösterilmiş ve açılmış olmasıdır."

Biz Ekim Devriminin 70.yıldönümünü Lenin'in bu devrimci iyimserliğiyle kutluyoruz.

Buz kırılmış, yol açılmıştır; Sosyalist Ekim Devrimi yolumuzu aydınlatıyor.

EKİM

Ekim Devrimi üzerine*

V.İ. Lenin

Ekim Devrimi, anlamı, tarihsel ve uluslararası önemi en iyi ve en tam onun hazırlayıcılarından, önderlerinden öğrenilebilir. Bu konuda ekleyecek fazla sözümüz yok. Bize düşen sonraki süreci ve sonuçlarını bugünden bakabilmenin avantajıyla da incelemek ve olumlu, olumsuz gerekli dersleri çıkarmak, bir senteze varmaktır. Dördüncü yıldönümünde Pravda'da yayınlanan makalesinde Lenin, bu ara güncel olan demokratik devrim, sosyalist devrim sorununu da bizzat pratik devrim deneyine dayanarak ele alıyor. Bilindiği gibi, Şubat Devrimi'nin hemen ardından, Lenin, Nisan Tezleri'nde, Rusya'da iktidarın yeni bir sınıfa, burjuvazinin ve burjuvalaşmış büyük toprak sahiplerinin eline geçmesi anlamında burjuva demokratik devrimin tamamlandığını ortaya koyup, bir geçiş programıyla birlikte sosyalist devrimi gündeme almıştı. Bazı Bolşevikler ise demokratik devrimin tamamlanmadığı, hala çözümlenmemiş demokratik görevlerin olduğu gerekçesiyle eski programda diretmişlerdi. Sosyalist Ekim Devrimi tamamlanmamış demokratik görevleri geçerken proleter yöntemlerle çözdü.

25 Ekim'in (7 Kasım) dördüncü yıldönümü yaklaşıyor. Bu büyük gün geride kaldıkça Rusya'da proleter devrimin önemi daha çok ortaya çıkıyor ve biz de bir bütün olarak çalışmalarımızın pratik anlamını daha iyi kavrıyoruz.

Bu önem ve bu tecrübeler kısaca -ve doğal olarak çok eksik ve kaba bir biçimde şöyle özetlenebilir:

Rusya'da devrimin ilk ve kaçınılmaz görevi, ortaçağ kalıntılarını bertaraf etmek, bunları son damlasına kadar yok etmek , Rusya'yı bu barbarlıktan, bu utançtan, kültürün ve ilerlemenin önüne dikilen bu engenlden kurtarmak şeklindeki burjuva-demokratik bir görevdi.

Ve bu temizliği, 125 yıl önceki Büyük Fransız Devriminin yaptığından çok daha büyük bir kararlılıkla, hızla, cesurca, başarıyla ve halk yığınları üzerine etkisi açısından çok daha geniş ve köklü bir şekilde yaptığımız için haklı bir gurur duyabiliriz.

Gerek anarşistler, gerekse de küçük-burjuva demokratlar (yani bunların enternasyonal temsilcileri olan Menşevikler ve sosyal-devrimciler) olsun, burjuva-demokratik devrimin sosyalist (proleter) devrimle olan ilişkisi üzerine inanılmayacak kadar çok saçma sapan şey söylediler ve söylemekteler. Geride bıraktığımız dört yıl bizim bu konuda Marksizmi doğru kavradığımızı, geçmiş devrimlerin tecrübelerini bütünüyle doğru değerlendirdiğimizi göstermiştir. Biz, hiç kimsenin yapmadığı bir şeyi yaptık, burjuva-demokratik devrimini sonuna kadar götürdük. Biz, bilinçli, kendimizden emin, şaşmadan ileriye doğru, sosyalist devrime doğru yürüyoruz. Biz, sosyalist devrimin burjuva-demokratik devrimden Çin seddi ile ayrılmadığı bilinciyle, ne kadar ilerleyebileceğimiz, bu muazzam, görevlerin ne kadarını başarabileceğimiz ve başarılarımızın ne kadarını sürekli hale getirebileceğimiz konusunda sadece mücadelenin belirleyici olacağı bilinciyle hareket ediyoruz. Zaman bunu gösterecektir. Ama daha şimdiden -çöle döndürülmüş, harap edilmiş, geri ülkede- toplumun sosyalist inşasında ne kadar müthiş şeylerin yapılmış olduğunu görüyoruz.

Devrimimizin burjuva-demokratik kapsamı hakkındaki düşüncelerimizi sonuna kadar götürelim. Marksistler için bunun ne anlama geldiği netleşmelidir. Açıklamak için örnekler verelim.

Devrimin burjuva-demokratik kapsamı demek, ülkenin toplumsal ilişkilerini (yapısını, kurumlarını) ortaçağdan, serflikten, feodalizmden temizlemek demektir.

1917'de Rusya'da serfliğin başlıca belirtileri, kalıntıları, yaşayan unsurları nelerdi? Monarşi, ortaçağ kalıntıları, büyük toprak sahipliği ve toprağın tasarruf hakkı, kadının durumu, din ve

uluslara yapılan baskı. Şu "Augias ahırları"ndan herhangi birini ele alalım -ve şurasını da belirtelim ki, bunlar 125 yıl, 250 yıl ve hatta daha önce (İngiltere'de 1649'da) yapılan burjuva-demokratik devrimleri sırasında ileri devletler tarafından temizlenememişlerdir- derhal bizim ahırımızı köklü bir şekilde temizlemiş olduğumuz görülecektir. Sadece on hafta içinde, yani 25 Ekim (7 Kasım) 1917'den Kurucu Meclis'in dağıtılmasına (5 Ocak 1918) kadar geçen zaman içinde burjuva demokratlarının ve liberallerin (Kadetler) ve küçük-burjuva demokratlarının (Menşevikler ve Sosyalist-Devrimciler) sekiz aylık iktidarlarında yaptıklarından bin kat fazlasını yaptık.

Bu korkaklar, palavracılar, mağrur Nergisler ve Hamletler tahta pala çaldılar ama krallığı bile yıkamadılar! Biz şimdiye kadar hiç kimsenin yapmadığı bir şeyi yaptık, krallık pisliğini olduğu gibi temizledik. Ortaçağdan geriye taş üstüne taş, tuğla üstüne tuğla bırakmadık (İngiltere, Fransa, Almanya gibi en ileri ülkeler bile bugün hala bu toplumsal tabakalar sisteminin izlerini üstlerinden atamamışlardır!). Ortaçağın derin köklerini, yani feodalizmi ve toprağa bağlı serfliğin kalıntılarını radikal bir şekilde koparıp attık. Büyük Ekim Devriminin tarımda yaptığı değişikliklerin sonuçları "eninde sonunda tartışılır şeyler"dir (yurtdışında bu gibi tartışmalara girişebilecek yeterince kalemşör, Kadet, Menşevik ve Sosyal-Devrimci var). Biz şimdilik böyle tartışmalarla zaman kaybetmek istemiyoruz, çünkü bu tartışmayı ve onun getireceği bir yığın soruyu mücadele içinde çözüme bağlayacağız. Fakat tartışılmayacak bir şey varsa o da küçük-burjuva demokratların sekiz ay boyunca büyük toprak sahipleriyle, yani serf geleneğinin koruyucularıyla "uzlaşmış" olduklarıdır. Oysa biz bir kaç hafta içinde Rus topraklarını hem toprak sahiplerinden hem de bunların geleneğinden geriye en ufak bir şey kalmaksızın temizledik.

Dini, ya da kadın erkek eşitsizliğini, Rusların dışında kalan uluslara yapılan haksızlığı ve baskıyı ele alalım. Bunlar tümü ile burjuva-demokratik devrimin sorunlarıdır. Aşağılık küçük-burjuva demokratları sekiz ay bu konuda yeterince lafladılar; bugün dünyanın en ileri ülkeleri arasında dahi bu sorunları burjuva-demokratik doğrultuda tamamen çözmüş olan tek bir ülke dahi yoktur. Bizde bunlar Ekim Devrimi Yasaması ile tamamen çözüme bağlanmıştır. Biz dinle gerçekten savaştık, ve şimdi de önceden olduğu gibi savaşıyoruz. Rus olmayan bütün uluslara kendi öz cumhuriyetlerini ya da otonom bölgelerini tanıdık. Bizde, Rusya'da artık kadın haklarının ya da kadın erkek eşitliğinin tam olmayışı gibi bir alçaklık, adilik, rezillik, bu, dünyanın istisnasız bütün ülkelerinde çıkarcı burjuvazi ve korkak küçük-burjuvazi tarafından sürekli dile getirilen serfliğin ve ortaçağın rezil kalıntısı kalmamıştır.

Bütün bunlar burjuva demokratik devrimi kapsamına girer. Bundan yüzelli, ikiyüzelli yıl önce bu devrimin (ya da devrimlerin -eğer genel bir tipin çeşitli ulusal şekillerinden sözedilecekse) önderleri halka insanlığı ortaçağın ayrıcalıklığından, kadın erkek eşitsizliğinden, şu ya da bu dine devletin tanıdığı imtiyazlardan (ya da tamamen "din fikri"nden, "dincilik"ten), ulusal eşitsizliklerden kurtaracakları sözünü verdiler. Ama onlar sadece söz verdiler, sözlerinde durmadılar. Sözlerinde duramazlardı, çünkü "kutsal özel mülkiyet" için duydukları "saygı" buna engel oluyordu. Bizim proleter devrimimizde kahrolası ortaçağa ve "kutsal özel mülkiyet"e karşı duyulan bir "saygı" söz konusu değildir.

Fakat burjuva-demokratik devrimin başarılarını Rusya halklarının yararına pekiştirmek için daha da ileriye gitmeliydik ve gittik de. Bu yolda ilerlerken burjuva-demokratik devrimin sorunlarını bizim asıl kendi proleter-devrimci sorunlarımızın, sosyalist eylemlerimizin bir "yan ürünü" olarak çözdük. Her zaman söylediğimiz gibi reformlar, devrimci sınıf mücadelesinin yan ürünüdür. Burjuva-demokratik reformlar proleter, yani sosyalist devrimin yan ürünüdür -biz bunu böyle söyledik ve eylemlerimizde de gösterdik. Bu arada, bütün Kautsky, Hilferding, Martov, Çernov, Hillquit, Longuet, Mac Donald, Turati ve "ikibuçuk" Marksizmin diğer kahramanlarının burjuva-demokratik devrim ile proleter-sosyalist devrim arasında böyle bir karşılıklı ilişki olduğunu bir türlü anlamak isemediklerini de belirtelim. Birincisi ikincisinin içine girer. İkincisi kendi içinde birincinin sorunlarını da çözer. İkincisi birincinin eserini sağlamlaştırır. Mücadele ve sadece mücadele ikincinin birinciyi ne derece aşıp aşamayacağını belirler.

İşte Sovyet düzeni böyle bir devrimin bir diğerinin içinde yeşerişin en açık kanıtlarından, görüntülerinden biridir. Sovyet düzeni işçi ve köylüler için demokratizmin en yetkin ölçeğidir ve aynı zamanda da burjuva demokratizminden bir kopuş, dünya tarihinde yeni bir tip demokrasinin, yani proleter demokratizmin ya da proletarya diktatörlüğünün de doğuşudur.

Bırakın can çekişen burjuvazinin ve

onun ardından yalpalayan küçük-burjuva demokratizminin köpekleri, domuzları Sovyet düzeninin kuruluşundaki yanılgı ve hatalar yüzünden üstümüze küfür, beddua ve alay yağdırsınlar. Gerçekten bir çok yanılgılarımız olduğunu ve hatalar yaptığımızı unutuyor değiliz. Sanki böylesine yeni, daha önce hiç görülmemiş bir tip devlet düzeninin yaratılması gibi tüm dünya tarihi için yeni bir eser olan bir şey hiç yanılgı ve hata yapmadan ortaya konulabilirmiş gibi! Hiç şaşmadan yanılgılarımızı ve hatalarımızı, Sovyet ilkelerini hayata uygulayışta henüz mükemmel olmaktan son derece uzak halimizi düzeltmek için mücadele edeceğiz. Fakat Sovyet devletinin inşasına başlamak ve böylelikle dünya tarihinde yeni bir çağ, bütün kapitalist ülkelerde ezilen ve her yerde yeni hayata, burjuvaziyi yenmeye, proletarya diktatörlüğüne, insanlığın sermayenin ve emperyalist savaşların boyunduruğundan kurtuluşuna doğru ilerleyen yeni sınıfın hakimiyeti çağını açmak şansı bizim olduğu için de haklı bir gurur duyuyoruz.

Bugün kaçınılmaz bir şekilde yeni emperyalist savaşa yol açan, zayıf, geri ve küçük halkların bir avuç "ileri" güçler tarafından yağmalanmasını; soyulmasını, ulusal baskıyı daha da artıran ve 1914'den beri tüm ülkelerin politikasında köşe taşı olan bu emperyalist savaşlar sorunu, dünyada iktidarda olan finans kapitalin zorunlu bir politikasıdır. Bu milyonlarca insan için ölüm kalım sorunudur. Sorun, burjuvazinin gözlerinizin önünde hazırladığı, göz göre göre kapitalizmin ürünü olan gelecek savaşta (1914-1918 savaşında ölen 10 milyon insan ve bugün hala sürüp giden "küçük" savaşlarda ölen insanlar yerine) 20 milyon insanın yok edilip edilmemesi, (kapitalizmin sürüp gitmesi halinde) kaçınılmaz bir şekilde yaklaşan savaşta (1914-1918 yıllarında sakatlanan 30 milyon insan yerine) bu kez 60 milyon insanın sakatlanıp sakatlanmaması sorunudur. Bu sorunda da Ekim devrimimiz dünya tarihinde yeni bir çağ açmıştır. Burjuvazinin yaltakçıları ve bunları uzantıları olan Sosyal-devrimciler ve Menşevikler gibi bütün dünyanın sözde "sosyalist" küçük-burjuva demokrasisi "emperyalist savaşın iç savaşa dönüştürülmesi" sloganıyla alay ettiler. Fakat gerçek tek sloganın bu olduğu -kuşkusuz hoş olmayan, kaba, çıplak, insafsız, fakat uydurulan yalanlara rağmen gene de gerçek- ispatlandı. Uydurulan yalanlar yıkıldı. Brester barışının ne olduğu ortaya çıktı. Ve her gün daha büyük önem ve sonuçlarla Brester'e göre çok daha kötü olan Versaille barışının ne olduğu ortaya çıkıyor. Ve, dünkü savaşın ve yaklaşan savaşın nedenleri üzerin kafa yoran milyonlarca insanın önünde daha açık, daha belirgin, daha su götürmez bir şekilde şu acı gerçek aydınlanıyor: Bolşevik mücadele olmadan, bolşevik devrim olmadan emperyalist savaştan ve bunun kaçınılmaz yaratıcısı emperyalist dünyadan (emperyalist barıştan -Rusça sözcüğün bu anlamını da ekleyeceğim), bu cehennemden kurtulunamaz.

Bırakın burjuvalar ve pasifistler, generaller ve küçük-burjuvalar, kapitalistler ve kuş beyinliler, tüm imanı tam hıristiyanlar ve II. ve İkibuçuk Enternasyonalin bütün şövalyeleri bu devrime kızgınlıklarını kussunlar. Dünya tarihinin bu gerçeğini yüzlerce, binlerce yıldır ilk kez kölelerin efendilerinin kendi aralarındaki savaşı, sloganlarını açıkça ortaya koyarak "Efendilerin ganimetlerini paylaşamak için sürdürdükleri bu savaşı, tüm ulusların kölelerinin tüm ulusların efendilerine karşı bir savaşa dönüştürelim!" deyişlerini, işte bu gerçeği kızgınlık, inkar ve yalan hücümlarıyla değiştiremeyecekler.

Yüzlerce, binlerce yıldır ilk kez bu slogan anlamsız ve zavallı bir slogan olmaktan çıkıp açık bir şekilde ortaya konan politik bir program halini alarak, proletaryanın öncülüğünde ezilen milyonlarca insanın etkili bir mücadelesine, proletaryanın ilk zaferine, savaşların yok edilmesi yolundaki ilk zafere, şu barışı imzalayıp sermaye kölelerinin zararına, ücretli işçilerin zararına, köylülerin, emekçilerin zararına savaş yapan çeşitli ülkelerin burjuvazisinin ittifakına karşı bütün ülkelerin işçilerinin ittifakının zaferine dönüştü.

Bu ilk zafer, nihai zafer değil henüz, Ekim devrimimiz sadece bizim cephemizde emsalsiz cefalar ve güçlükler, işitilmemiş acılar içinde ve büyük yanılgılar ve hatalarla gerçekleştirildi. Sanki yanılgılar olmaksızın, hata yapılmaksızın tek başına, geri bir halk, dünyanın en güçlü ve en ileri ülkelerin emperyalist savaşının üstesinden gelebilirmiş gibi! Hatalarımızı söylemekten korkmuyoruz ve biz bunları, bu hataları düzeltebilmesini öğrenmek için soğukkanlılıkla değerlendireceğiz. Ama gerçek olan şey değişmez: Yüzlerce, binlerce yıldır ilk kez efendiler arasındaki savaşa, kölelerin bütün efendilere karşı yapacağı savaş ile "cevap vermek" için verilen söz tamıtamına yerine getirildi ve tüm güçlüklere rağmen yerine getirilecek.

Biz bu eserin yapımına başladık. Ne

(Devamı s.33'de)

Seçimler ve revizyonist-liberal sol

A.AZAD

Ekim'in ilk sayısında seçimler ve parlamentoya ilişkin tutumumuzu açıklamıştık. Ve sol adına konuşan bütün partiler ve siyasal akımlar önümüzdeki seçime ilişkin tutumlarını açıklamış bulunuyorlar. Ancak biz bu konuya girmeden önce bir başka noktaya kısaca değinmek istiyoruz.

*

12 Eylül rejimi solu sadece fiziksel olarak tahrip etmedi, terörle yarattığı korku ve yılgınlık ortamı manevi ve ideolojik tahribatın koşullarını da yarattı. Asıl yıkım kendini bu alanda gösteriyor. Bu durum, SBKP'nin yeni "atılım"ları sonucu uluslararası sağ cereyanın görülmemiş güçlenişiyle birleşince büsbütün ciddi bir hal alıyor. Sağ cereyan, sadece revizyonist parti ve akımların kendileri için daha çok bir yük olan Marksizmin en temel kavramlarının da terkedilip Euro-komünistleşmelerine, burjuva rejimle, burjuva yasallığıyla bütünleşen ya da bütünleşmek isteyen alalade reformcu-liberal burjuva sosyalistlerine dönüşmelerine yol açmıyor, dünün radikal, "ortadoks" küçük-burjuva sosyalistlerine de sirayet ediyor.

Burjuva demokrasisine övgü ya da soyut, saf bir demokrasi fikrinin idealleştirilmesi, sosyalist doğrudan demokrasinin yerine burjuva çoğulculuğunun geçirilmesi, anti-Stalinizmin depreşmesi, hemen yanıbaşında Troçkizmin uç verişi, kısaca liberal bir dalga radikal Türkiye solunu ezip geçmeye çalışıyor.

Bu sağ dalganın ana kaynağını, her ne kadar aralarında çelişki ve çatışmalar olmuş veya var ise de, selefleri Kruşçevler, Brejnevler olan Gorbaçovların liderliğindeki SBKP oluşturuyor. SBKP 27. Kongresinde, Gorbaçov, teoriyi geliştirmek adına, yeni koşullara uymadığı gerekçesiyle "katı şema ve formüller", "alışılmış ama şimdiden eskimiş olan fikirler" olarak tanımladığı Marksizm-Leninizme üstü kapalı bir saldırıyı açıkça başlattı. İçte, ekonomide, kar, meta, piyasa mekanizmalarının, yani 1960'lardan itibaren kademe kademe uygulamaya konulmuş kapitalist mekanizmaların dolu dizgin serbest bırakılması ve buna uygun siyasal yapılanma çabası; dışta, sözde barışı ve istikrarı koruma ve nükleer savaşı önleme gerekçesiyle, liderliğini ABD'nin yaptığı kapitalist devletlere "kontrolsüz sosyal patlamaları" -yani devrimleri- önlemek, "sıcak noktalar"ı ortadan kaldırmak için işbirliği çağrısı, bugünkü SBKP politikasının iki ana eksenini oluşturuyor. Ve bunların kökeninde bir yandan eşitsiz gelişmenin yarattığı geriliği gidermek, diğer yandan süper devlet tutumu yatıyor. Kapitalist yolda çok daha fütursuz ve bunu gizlemeye bile hiç ihtiyaç duymayan ÇKP ise, yeni toplanan 13. Kongresinde, başkanı Zao Ziyang'ın ağzından Çin toplumunun geriliğini "radikal sosyalizm uygulaması"na yükleyip, "Marksizm-Leninizmin günün koşullarına uymayan ilkelerinin terkedileceğini" açıklayarak, Çin'de 21.yüzyılın ortalarına kadar meta ekonomisinin -yani kapitalizmin- geçerli olacağını ilan etti. Bu ara, Sovyet ve Çin basınında atılan yeni adımlara karşılıklı övgü ve destek eksik olmuyor. Ancak ÇKP, batı kapitalizmine hayran itibarsız bir parti haline geldiğinden sol üzerinde etkisi yok. Tarihsel ve güncel etkisi ve gücünün yanısıra, revizyonizmin en ince ve en sinsi biçimini temsil eden SBKP güçlenen sağ dalganın merkezini oluşturuyor.

SBKP etrafından kümelenen revizyonist partiler de kendilerini bu duruma her zamanki gibi süratle uyarlıyorlar. (Şüphesiz bu, çoğu tam bir uydu durumunda olan bu partilerin, bir süper devlet olarak Sovyetler Birliği'nin dünya çapındaki siyasi stratejisine ayak uydurma gereği olarak da gündeme geliyor.) Artık bu partiler Euro-komünistler gibi, adlarından başka komünizmle ilişkilerini kesme sürecine girmiş bulunuyorlar.

Bizde TKP-TİP'i, yani müstakbel TBKP-'yi ele alalım. Haydar Kutlu ve Behice Boran tarafından TBKP Program Tasarısını açıklamak için Brüksel'de düzenlenen basın toplantısında, kendi ifadeleriyle, "yenilenme", "yeni bir yol", "yapıcılık",

"alışılmamış bir kimlik" ile sahneye çıkıyor, "huzur, istikrar ve barış" özlemine koşut yeni programlarıyla "istikrarlı bir dünya ve Türkiye"yi hedefliyorlar.

"Katı şema ve formüller", "eskimiş fikirler", "dar sınıf bakış açısı" -siz Marksizm-Leninizm diye okuyun- terkediliyor.

Artık "proletarya diktatörlüğü" kavramı kullanılmayacaktır. Zira bugün bu kavram artık barış, hümanizm, demokrasi yönünde değişen dünyaya uymuyor. Buna karşılık, en demokratik biçimi altında bile sermaye sınıfının toplumun çoğunluğu üzerinde diktatörlüğü olan ve egemenliği tehlikeye girdiğinde gerek ileri gerek geri kapitalist ülkelerde tereddütsüz faşizm veya askeri diktatörlüklerle değiştirilen ya da değiştirilmek istenen burjuva demokrasisi ("ulusal demokrasi", "demokrasi"), şüphesiz bu uygar, demokratik ve hümanist diktatörlük TBKP'nin stratejik hedefidir.

TBKP'nin "bugünkü stratejisi, devrimin barışçı yolunun kazanılmasıdır." Zira TBKP, "yapıcı"dır, oysa şiddete ve iç savaşa başvuran devrim yıkıcıdır! TBKP, barışçı, parlamenter yola, %51'e dönecektir!

Artık "savaş politikanın devamı değildir." O eskidendi. "Politikanın devamı politika olmak zorunda"! Ortadoğuda, Nikaragua'da, Afganistan'da... sürdürülen savaşlar politikanın devamı değildir!

TBKP, bunlar ve bu gibi tüm kavramlar "eğer eskimişse; günümüze uymuyorsa atmaktan korkmayacaktır."

Bütün bunları çok önce yapmış Eurokomünistlere gelince, onların deneyelerinden öğrenilmeliydi, zira "onlar dünyamızın yeni koşullarını ilk değerlendirenlerdir."

Amacımız, Marksizmin devlet, devrim, demokrasi, diktatörlük, siyaset, savaş, barış vb. hemen tüm bilimsel kavramlarına bayağı ve anti-komünist propaganda argümanlarıyla saldıran bu tezleri tartışmak değil. Bunu yapmak gerekiyor. Cepheden yapılan bu saldırıyı karşılamak gerekiyor.

Burada sadece şunu söylemek istiyoruz; bu meşum saldırı, doğrudan SBKP'den, Gorbaçovlardan kök aldığı halde, ulusal planda bu sağcı dalgayı karşılamak, teoride Marksizmi savunmak, politikada sınıf tutumu takınmak işinin, bu anti-Marksist teori ve politikayı üreten merkezi doğrudan hedef olmadan, onunla araya kesin bir sınır, kalın bir çizgi çekmeden başarılamayacağıdır. Bazı çevreler bunu yapmak istiyor; ama bu imkansızdır, orada durmak olanaksızdır. Ya da orada durulduğa, oportünizme, eklektizme düşmek kaçınılmazdır. SBKP her şeyi tahrip ediyor. Euro-komünistleşiyor ve Euro-komünistleşmeyi teşvik ediyor. Ve bazıları kalkıp bu partinin, revizyonizmin bu ana merkezinin ulusal plandaki türevlerine karşı durmaya çalışıyorlar. Marks'ı, Engels'i, Lenin'i, Stalin'i, Dimitrov'u çok ciddiye aldıklarını ve her zaman referans olarak baktıklarını söylüyorlar. Buraya kadar güzel, iyi. Ama öte yandan, anlaşılmaz bir bağnazlıkla SBKP'yi, revizyonizmin bu ana evrensel kaynağını başka türlü göstermek, sözde "yaşayan sosyalizm"i savunmak, Gorbaçovların, Jivkovların ne sadık ve duyarlı komünistler olduklarını ispatlamak için mantık sınırlarını zorluyorlar. (Toplumsal Kurtuluş- Yalçın Küçük vb.) "Önemli olan niteliktir." "Daha temiz daha iyi." "Öro-komünist, dejenere sosyalist demek oluyor." Ama Euro-komünistleşmenin evrensel dayanaklarına da vurmak gerekiyor. Bunun için de, Bolşevizmin ve onun lideri Lenin'in, Spartakistler ve onların liderleri Liebknecht'in, Lüxemburg'un ilkeliliğine, kararlılığına ve cesaretine sahip olmak gerekiyor.

Revizyonist yozlaşmanın lideri SBKP'ye karşı durmadan, TKP-TİP'e, Euro-komünistleşmeye karşı duramazsınız. Oportünizm yapmaksızın, eklektizme düşmeksizin bu olanaksızdır.

Haydar Kutlu bağıra çağıra ilan ediyor:

"80 darbesinden sonra geçmişimizi ve eksikliklerimizi ciddiyetle değerlendirmeye başladık. Dünyaya değişik bir çerçeveden bakmak gerekiyordu. ...kendimizi yenileme sürecine girdik. Bu süreç içinde SBKP 27.Kongresi ve daha sonra girişilen yenilenme politikası bize her şeyden önce yaptığımız şey konusunda cesaret verdi. Kalıplara bağlı kalmamakla doğru bir şey yaptığımızı gösterdi. Ayrıca dünya koşulları, yeni koşullar ve buradan çıkacak analiz konusunda, teorik olarak, metod olarak esin kaynağı oldu 27.Kongre." (Brüksel Basın Toplantısı)

TKP-TİP literatürüne giren "katı şema ve formüller", "alışılmış ama eskimiş fikirler", "dar sınıf bakış açısı" vb. bütün bunlar SBKP'den, Gorbaçovlardan alınmıştır.

*

Tarihin ve kapitalist toplumun materyalist tahlilinden çıkarılmış ve pratik deney tarafından her seferinde doğrulanmış Marksist teorinin kaba inkarı politikada kendini en bayağı şekilde üretiyor: Kapitalist düzene, burjuva siyasal sisteme adapte olma, burjuvazi önünde utanç verici diz çöküş ve yakarış, burjuva

siyasal güçlerin eklentisi haline geliş.

TKP Merkez Komitesi organı Atılım, TKP'nin seçimlerdeki tutumunu manşetten şu başlıklarla duyuruyor: "Türkiye daha büyük bir istikrarsızlığın eşiğinde." "Ya seçim ittifakı ya bunalım!.." (Atılım, 1 Ekim 1987, sayı:209) TKP, demokrasi güçleri olarak tanımladığı muhalefetteki burjuva partilere sesleniyor. Ve bütün ülkelerin burjuvazisinin sınıf savaşına karşı "huzur, istikrar, barış" bayrağının yeni taşıyıcısı olarak ve bir komünist (!) partisi olarak, bunalımı ve istikrarsızlığı önelemeye davet ediyor.

TKP uzun bir süredir burjuvazinin ANAP dışındaki siyasi temsilcilerinin "kollektif bilinç"ini temsil rolüne soyunmuş bulunuyor. Şüphesiz görevlendirildiğinden değil, gönüllü, buna dair taşıdığı derin inanç nedeniyle kendiliğinden üstlenmiş bulunuyor. Onlara, kuşkusuz dilekleriyle birlikte, her meselede taktik veriyor, en makul yolu göstermeye çalışıyor. Ama ne yazık, elinde bir yaptırım gücü olmadığından ve bu siyasal güçler bir türlü "kollektif bilinç"e erişemeyip, kesimsel ve bencil çıkarlarını öne çıkardıklarından ya da kendisine kulak asmadıklarından TKP'ye sadece üzüntülerini bildirmek kalıyor.

TKP'ye göre, ANAP'ın anti-demokratik seçim yasasını engellemek ve planlarını bozmak için "seçimlerin boykotu doğru tutum olurdu." Ama ne yazık ki, evet "ne yazık ki, başta DYP tarafından şöyle bir ortaya atılmış olan seçim kanununun ve seçimlerin boykot edilmesi eğilimi hemen gündemden kalktı." (agy., s.1, 20) (Ah şu kararsızlık!) Ve "Türkiye Komünist Partisi seçim kanununun karşısında muhalefetin birleşerek erken seçimi boykot etme doğru tutumunda birleşememiş olmasını ve bugüne kadar bir seçim ittifakının kurulamamış olmasını üzüntüyle karşılıyor. (Aynen böyle!) Seçim ittifakının kurulması, boykot yolunun tutulmamış olmasının yarattığı olumsuz sonuçları bir ölçüde giderebilecek ve gelecek için sağlam bir umut (ne "umut"!) yaratabilecektir. Biz, eğer muhalefet partileri işlevli bir seçim ittifakında birleşebilirler ve 12 Eylül Anayasasını değiştirme ve demokratik bir seçim yasası ile seçimleri yenileme ortak hedeflerinde birleşebilirlerse tüm gücümüzle bu ittifakı destekleyeceğiz."(agy.)

Az sonra göreceğiz, "eğer"le ifade edilmek istenen bir "şart" değil, sadece bir "dilek", "rica", aşağılık bir "yakarış"tır.

Şüphesiz TKP'nin dilekleri dilek, yakarışları yakarış olarak kalacaktır. Ve o bunları sadece bir dilek olarak öne sürmektedir. Zira Demirellerin, Erbakanların, Ecevitlerin, İnönülerin en azından şimdilik TKP'nin dileklerine aldırdıkları falan yok. O da bunu biliyor. Ama olsun, dilekler dilek olarak kalsa bile, destek kesindir. Ve TKP, bu konuda burjuva muhalefet partileri arasında, örneğin diğer bazı liberal sol çevrelerin burjuva muhalefet partilerinin tümüne destek vermekle beraber, solun oylarının SHP'de toplanmasını tercih etmeleri türünden bir ayırım ya da öncelik sıralaması yapma yanlısı bile değildir. Zira o adil ve "güvenilir bir bağlaşık"tır. Ve "Türkiye Komünist Partisi bu tutumun bir kanıtı ve sonucu olarak kendisine kulak veren seçmenleri her seçim bölgesinde en şanslı ve gerçekten tutarlı demokrat adaylara sahip partilere oy vermeye çağırmaktadır." (agy.)

İşçi sınıfı politikası, komünist parti dediğin böyle olur işte!

TKP işçi sınıfı içinde burjuvazinin "Truva Atı"dır. İşçi sınıfını sermaye partilerine ve sermaye düzenine bağlamanın partisidir. Önceleri bu Ecevitlerle sınırlıydı. İşçi sınıfını onlara bağladı. DİSK'i sosyal-demokratlaştırdı. Şimdi bunu Demirellere, Erbakanlara kadar genişletiyor. Bütün değerleri ve devrimci bilinci tahrip ediyor. İşçileri sadece sermayenin sosyal-demokrat hizmetkarlarına değil, Amerikancı, holdingci Demirellere, müslüman fanatiklere, Humeyni ya da Suudi taslakları Erbakanlara destek vermeye, her seçim bölgesinde en şanslı hangileriyse onlara oy vermeye çağırıyor.

TKP'nin de içinde yer aldığı Sol Birlik partileri de (TİP, TSİP, TKEP, TKSP) seçimlerde benzer bir tutum takınıyorlar. Buna ilişkin bildiri Atılım'ın aynı sayısında yer alıyor. Tutumun özünü açıklayan bölümün aktarılmasını TKP'ye bırakalım: "Sol Birlik bildirisinde 'MÇP dışındaki tüm muhalefet partilerinin '1982 Anayasasına Hayır, Demokratik Bir Anayasa, Demokratik Bir Seçim Kanunu' talebi çerçevesinde birleşerek, seçimlerde ortak bir tutum almalıdırlar' dileğinde bulunulmaktadır." (agy.) TKP tarafından eklenmiş bu "dilekte bulunmak" ifadesi tamı tamına yerine oturuyor. Gerçekten de, Sol Birlik, MÇP dışındaki muhalefet partilerine ortak tutum almayı tavsiye edip, içinde Kürt halkının haklı istemlerinin dikkate alınması da bulunan dileklerini sıraladıktan sonra, "bu istemleri dile getiren parti ve adaylara oy verilmesi çağrısında bulunmaktadır." (agy.)

Bir an için bu platformun mantığının çerçevesinde düşünelim. Ve işçilerin bir takım anayasal reformlar için burjuva partileri desteklemeye çağrılabileceğini, bu tutumun ilkesel bakımdan kabul edilebileceğini varsayalım. Bu durumda bile bu taktiğin iler tutar yanı yoktur.

Ortada bir seçim bloku, önceden yapılmış bir anlaşma mı vardır? Ya da burjuva muhalefet partilerinin Sol Birlik'in istemlerini karşılayan kamuoyu önünde yapılmış yazılı beyanları mı vardır? Hayır hayır! Hiçbiri. Sadece dilekler ve koşulsuz destek. Hepsi bu! Kaldı ki, demokrasi ve reform vaadleri her zaman burjuva partilerin yığınları aldatmada ana temaları değil midir? Komünistlerin, işçilerin partisinin görevi bu vaadleri gerçek diye sunmak veya böyle sunulmasına yardım etmek yerine, bu aldatmacaları sürekli ve sistemli açığa çıkarmak değil midir? Ama hayır, TKP ve onun kuyruğundaki diğer Sol Birlik partilerinin, bütün revizyonistlerimizin -liberal solcularımızın burjuvazimize, hem de Bizans-Osmanlı entrikacılığını ve kalleşliğini miras olarak devralmış ve bütün benliğine ve ruhuna sindirmiş burjuvazimize güvenleri tamdır. Daha doğrusu güvenmek istiyor, ona da kendileri hakkında güven aşılamak istiyorlar. Bakın bunu TKP nasıl ifade ediyor: "Öte yandan seçim ittifakını gerçekleştiren partilerin kamuoyuna, üzerinde fikir birliğine vardıkları ortak hedefleri duyurmaları seçim ittifakına duyulan güveni artıracak, pekiştirecek, bu ittifakın sağlam bir perspektifi olduğunun kanıtı olacaktır. Aralarında partimizin de bulunduğu Sol Birlik partileri seçime ilişkin bildirilerinde bu gerçeği vurguladılar." (agy.) Yani söylenmek istenen şu: Bakın biz size açık bono veriyoruz, siz de örneğin bir bildiriyle bizim anayasal dileklerimizi de dikkate alan bir platformu kamuoyuna duyurursanız, hem bu güvene layık olduğunuzu kanıtlar ve üstelik bunu artırıp pekiştirmiş olursunuz, hem de size açık bono verdiğimiz için bizi kınayacak, bedelsiz uşaklıkla suçlayacak "dar sınıf bakış açısı"na sahip düşmanlarımızın saldırılarından biraz olsun korumuş olursunuz.

Buraya kadar sorunu bu partilerin platformunun mantığı içinde ele aldık. Bu partiler işçi sınıfı, Marksizm, komünizm adına konuşuyorlar. Oysa Marksizm ve gerçek işçi partilerinin tarihi tecrübesi bize parlamento, seçimler vb. temsili kurumların işçi partisi için, işçi sınıfının, veya onu temsilen, bağımsız sınıf tutumunu dile getirmenin, diğer burjuva, küçükburjuva partilerle olan farkını ortaya koymanın, işçi sınıfını bu partilerin ideolojik-siyasi etkisinden kurtarmanın, bu partilerin aldatmacalarını ve sistemin tabiatını açığa çıkarmanın, yani kısaca, yığınların politik bilincini geliştirmenin, örgütlemenin ve devrime doğru ilerletmenin araçları olması gerektiğini öğretiyor.

Marks ve Engels sorunu böyle ele almışlardı. Örneğin, 1848 Devriminin yenilgisinden sonra yeni bir devrimci dalganın geleceğini ümit ettikleri 1850'de, proletaryanın, feodalizmi ve mutlakiyeti devirecek olan bir devrimin başını çekecek demokratik küçük-burjuvazi ile birlikte savaşırken bağımsızlığını korumasını, bağımsız hareketini geliştirmesini önemle vurguluyor ve devrimin başarısı halinde oluşacak bir temsili meclise ilişkin Komünist Birlik'in tutumunu şöyle saptırıyorlardı:

"Burjuva demokrat adaylar yanında, her yerde işçi adaylar da gösterilmelidir... Bunların seçilme şanslarının hiç bulunmadığı yerlerde bile, işçiler, bağımsızlıklarını korumak, güçlerini ölçmek ve kamuoyunun önüne kendi devrimci tutumlarını ve kendi parti görüşlerini koymak için, kendi adaylarını göstermelidirler. Bu konuda demokratların, örneğin böyle yapmakla demokratik partiyi böldükleri ve gericilere kazanma olanağı sağladıkları yolundaki savlarla kendilerini ayartmalarına fırsat vermemelidirler. Bu türden sözlerin nihai amacı proletaryayı aldatmaktır. Proleter partinin böyle bir bağımsız eylemle kaçınılmaz olarak göstereceği ilerleme, temsili-kurum içerisinde bir kaç gericinin varlığının doğurabileceği sakıncadan çok daha önemlidir." (Seçme Yapıtlar-I, s.221-222, Sol Yayınları) Bunlar, bir devrim durumu gözönüne alınarak yazılmıştır. Üstelik sözkonusu olan ve proletaryanın gericilerin kazanması pahasına olsa dahi desteklemekten kaçınması istenen güç, devrimci demokrat küçük-burjuvazidir. TKP ve Sol Birlik'in destek verdikleri ise, tümü de yürürlükteki sermaye düzenini savunan DYP, RP, SHP, DSP gibi gerici burjuva partilerdir. Düşman güç olarak saptadıkları da, yarın yukarıdaki burjuva partilerden birinin ya da bunların bir kaçının koalisyonunun yerine geçebileceği ANAP'tır. Marksizm adına, devrimci taktik adına bu bayağılık, utanç verici.

Lenin'in, Bolşeviklerin tutumu da aynıdır. Bilindiği gibi, Kadetler (Anayasal Demokratik Parti) Rus liberal burjuvazisinin partisiydi ve Rusya'da anayasal bir monarşi istiyordu. Kadetler çarlığın iç ve dış politikasını bütün ana noktalarda destekliyor, ancak iktidar için çaba harcıyorlardı. Ama Lenin, liberallerle ittifaka karşıydı ve bir Bolşeviğin oy sandığına bir Kadet'in ismini taşıyan oy pusulasını atmasını iğrenç buluyordu. 1906 Duma seçimlerinde Lenin, kitleleri Kara-yüzler tehlikesi ile korkutup desteğini almaya çalışan Kadetleri şöyle cevaplıyordu: "İşçilerin partisi Kara-yüzler tehlikesi şeytanı ile dar kafalıları korkutma beylik metodunu ağılamalıdır." "İşçilerin partisi kitlelere: Sadece kendi

sosyalist bilincinize ve sosyalist örgütünüze güvenin, demektedir. Mücadelede öncelliği ve liderlik hakkını burjuvaziye teslim etmek, özgürlük davasını kandırıcı sözlerle, modaya uygun cicili yaftaların bayağı parlaklıkları uğruna satmakla aynı şeydir. Duma'daki hiçbir Kara-yüz tehlikesi, liberal burjuvaziyi, onun sloganlarını, adaylarını ve onun politikasını körü körüne takip eden kitlelerin zihinlerindeki çürüme kadar zararlı olamaz." (Kitle İçinde Parti Çalışması, s.54, Ser Yayınları)

Ve dahası, Kadetlerle blok oluşturma yanlılarını (Trudovikler, Halkçı Sosyalistler, Sosyalist Devrimciler) şiddetle yeriyordu: "Kadetlerle birlikte olan blokların savunucuları, sadece proletaryaya ve bütün özgürlük davasına zarar vermemektedir. Onlar, şehir ve kır yoksulları arasındaki politik bilincin gelişmesine de zararlı olmaktadırlar.(agy., s.54)

"Bağımsız bir işçi sınıfı politik partisi yaratmaya yardım etmek, işçilerin partisinin büyük tarihi ödevidir. Kadetlerle bloklar kurma taraftarı olanlar bunun yerine getirilmesine engel olmaktadırlar.

"İşçilerin partisinin karşı karşıya olduğu bir diğer ödev de, perişan, sefil ve mahvolmaya mahkum şehir küçük-burjuvazisi kitlelerini ve köylülüğü liberal burjuvazinin önyargılarının ve fikirlerinin etkisinden kurtarmaktır. Bu ödevin yerine getirilmesi de yine, Kadetlerle bloklar kurmayı savunanlar tarafından engellenmektedir." (agy., s.56)

Çarlığın mutlak egemenliğinin hüküm sürdüğü otokratik Rusya koşullarında Lenin'in ve Bolşeviklerin, anayasal monarşi isteyen Rus liberal burjuvazisine karşı tutumu buydu.

Revizyonist partilerin tutumunu "iğrenç" kelimesi bile karşılamıyor.

Denilebilir ki, işçilerin kendi adayları yoksa ya da komünistler aday gösterilebilecek durumda değillerse, başka ne yapılabilir? Bu sorunun yanıtı Ekim'in ilk sayısındaki "Seçimler, parlamento ve bağımsız sınıf tutumu" başlıklı yazıda verilmişti. Bu gerekçe de, işçileri burjuva partileri desteklemeye çağırmanın kanıtı olamaz. Eğer komünistler pratikte bağımsız yürütebilecek durumda değillerse, hiç de her somut sorunda politika belirlemek zorunda değillerdir. Ya da bunu sadece pedagojik amaçlarla yapabilirler. Ki bu da, sınıfı olabildiği kadarıyla burjuva partilerden koparmaya yönelik olabilir. Örneğin, işçileri boş oy, geçersiz oy kullanmaya çağırmak. Bu hiç de atıl bir tutum değildir. Revizyonistlerin mantığı her şeyi tepetaklak ediyor. Burjuva alternatiflerden, ehven-i şerden ötesini görmüyor, görmek istemiyor. Ehven-i şeri, burjuva partilerin kuyruğu olmayı politika yapmak, politikada somutluk olarak sunuyorlar. Neden burjuva partilere oy vermek somut, aktif bir politika oluyor da, oy vermemek, geçersiz oy kullanmak atalet oluyor. Tersine, işçinin sandık başına gidip, işçilerin adayları yok, sadece burjuvazinin adayları var; sınıf düşmanlarıma oy veremem, o halde boş oy kullanmalıyım şeklindeki tutumu, burjuvaziden kesin bir kopuşu, bağımsız sınıf tutumunu anlatır ki, bu, muazzam bir ilerlemeyi ifade eder. Bağımsız sınıf hareketini, işçinin politik bilincini geliştirmede bir ilk adım olarak bundan daha somut, daha devrimci bir tutum olabilir mi?

Ama revizyonistlerin bağımsız sınıf hareketi diye bir kaygıları yoktur. Örneğin, alternatif bir tutum olarak İstanbul, Ankara ve Diyarbakır'da işçiler adına çok sınırlı sayıda da olsa bağımsız adaylar gösterildi. Ancak revizyonistler-liberal sol buna karşı derhal ve kesin olumsuz tutum aldılar. Kimine göre bu tutum demokrasi güçlerini, yani DYP'den DSP'ye tüm burjuva muhalefet cephesini, bölmekti. Kimine göre bu, sol oyları, yani sosyal-demokrat cepheyi bölmekti. Dolayısıyla ANAP'a hizmetti. Ya da sol hazırlıksızdı, cılız sonuçlarla onun yaygın ve güçlü potansiyeli gölgelenmemeliydi, dolayısıyla, solu temsilen oylar SHP'de toplanmalıydı. "...seçim sonuçları yorumlanırken, solun gücü bu aşamada SHP oylarının yüzdesiyle değerlendirilecektir. Sol güçler benimsese de benimsemese de, nesnel olarak yığınların gözünde durum budur." (Gün, Ekim 1987, sayı:32, bkz. seçim yazıları)

Hayır, bu bir "nesnellik" değil, yanılsamadır. Daha doğrusu revizyonistler-liberal sol bakımından "nesnellik"tir, ama sosyalistler bakımından değil. Zira onlar her zaman burjuvazinin şu veya bu fraksiyonunun, sosyal-demokrasinin bir eklentisi olmuşlardır. Bu "nesnellik"i bozmak, bu yanılsamayı gidermek, sosyal-demokrasiyle araya kesin bir sınır çizmek gerekiyor. Devrimci solla burjuva sol arasına kalın bir çizgi çekmek gerekiyor. Güçler ne kadar cılız olursa olsun pratik siyasette bu ilk adım atılmaksızın bağımsız ve sosyalist bir işçi hareketi nasıl yaratılabilir? Sosyalizmin temsilciliğini sermayenin sosyal-demokrat yedeklerine havale etmek, utanç verici bir tutum, var olduğu kadarıyla işçilerde devrimci, sosyalist bilinci tahrip etmek, işçilerin davasına ihanet değil midir?

Revizyonist-liberal solun tümünün gerekçesi aynı ve ortaktır.

Sosyalist Parti Girişim Komitesi: "...yurttaşlarımızı ANAP'a oy vermemeye çağırıyoruz.

"Bağımsız adaylara verilen oylar gizli boykot anlamına gelecek ve bu da ANAP'ın işine yarayacaktır. Bu nedenle bağımsız sosyalist adayları destekleyen bir çağrıda bulunmayı düşünmüyoruz." (Yeni Gündem, Ekim 1987, sayı 83)

Alınteri: "Seçimlerde tavrımızı 'ANAP-'a oy yok' diye belirledik. ANAP'ın mutlaka alaşağı edilmesi gerek. Anti-demokratik seçim yasasını da dikkate aldığımızda, güçlerin mutlaka bir noktada toplanmasının zorunlu olduğu görülmektedir. İyi niyetli de olsa, buna engel olacak hiçbir tavrı benimsemiyoruz." (Bağımsız adaylar kastediliyor-AA) (agy.)

Görüş: "Bu seçimlerde SHP'yi destekliyoruz. Bunun nedeni de demokrasi güçlerinin birlikteliğinin her zamandan daha çok önem taşımasıdır. DSP'ye verilecek oyların sonuçta Özal'a yarıyacağı, bağımsız sosyalist adayların da Türkiye solunu bütünüyle temsil etmediklerini düşünüyoruz."(agy.)

M.Ali Aybar: "Bağımsız sosyalist adaylar çıkması sosyalizmi tanıtmak ve propaganda yapmak açısından olumlu görülebilir. Ancak sınırlı bir girişimdir. Önümüzdeki seçimlerin esas meselesi, bence, Özal hükümetini iktidardan düşürmektir. Bunun için tüm muhalefet partileri seçimi boykot etmelidir. Bu yapılmazsa, muhalefet partilerinin Özal'ı düşürmek için her seçim bölgesinde işbirliği yapmaları tavsiye olunur." (agy.)

"Demokrasi güçlerinin birliği", "Solun oylarının bölünmemesi" gerekçelerine değinildi. Aydınlıkçılar'ın "gizli boykot" suçlaması ise üzerinde durulması gereksiz bayağı bir demagojidir. Geriye "Kara-yüzler tehlikesi" ya da '80 öncesi olduğu gibi "MC tehlikesi"ni anıştıran "ANAP tehlikesi" kalıyor. Bir "ANAP tehlikesi"dir tutturulmuş gidiyor. "ANAP'a, Özal'a yarar" deniyor. Biz de mantığı tersine çeviriyoruz: "DYP'ye Demirel'e yarar, SHP'ye İnönü'ye yarar." Sınıf bilinçli işçi hiç de bunlardan birini, ehven-i şeri tercih etmek zorunda değildir. Eğer Marksizm ve işçi sınıfı adına konuşuyorsak, partilere karşı tutumumuzu sadece ve sadece, bu partilerin yürürlükteki sermaye düzeni ve işçi sınıfı karşısındaki konumları bakımından saptayabiliriz. Yürürlükteki sermaye düzeni ve işçi sınıfı karşısında temel tutumları bakımından bir DYP'nin, bir RP'nin, hatta SHP ve DSP'nin arasındaki fark nedir? Burjuvazinin tüm kesimleri ve onların siyasal temsilcileri -partileri- kapitalizmin sürmesi gerekliliği ve işçi sınıfı ve devrim karşısında birleşmiyorlar mı? Aynı nesnel koşullarda, aynı sınıf adına önerilen programların ya da çözümlerin farklılığı, sadece yürürlükteki işçi sınıfına karşıt sistemin nasıl sürdürülmesi gerektiği konusundaki farklılıklardan ibaret değil midir? Kaldı ki, Türkiye'nin bugünkü iktisadi-toplumsal ve siyasal koşulları bu görece farklılıkları da azaltıyor, siliyor. Tümü de aynı iktisadi programı uygulamak zorundalar. Daha yumuşak veya daha sert ama aynı siyasal sistemi sürdürmek zorundalar. ANAP giderse ne olacak? Biri ya da birileri onun yerini alacak. Sistem tıkanıp yeni bir darbe gündeme gelmezse eğer, bu her zaman böyle değil midir? Bugün Özal yarın Demirel veya İnönü'dür. Ama işçi sınıfı ve emekçiler bakımından, hayal kırıklıkları ve ümitsizlik dışında, temel hiç bir sorunda değişiklik olmaz. Burjuva partiler işçileri ve emekçileri serseme çeviriyorlar. Revizyonistler-liberal solcular da buna yardım ediyorlar. Dün MC, Demirel "esas tehlike"ydi. Bugün ANAP ve Özal, yarın yine Demirel olabilir. Ya da revizyonistlerin besledikleri umutlar bir bir boşa çıktığında, hayal kırıklıklarını ifade edecekleri, ricalarda bulunacakları, sitem edecekleri, ama şüphesiz yine de desteklerini esirgemeyecekleri sermaye düzeninin sosyal-demokrat hizmetkarları İnönüler, Ecevitler. Ve atların yarışına dayanan bu sistem sürdükçe, atların her değişmesinde ya da sistem tıkandıkça gelebilecek her yeni darbede revizyonistler politika değiştirecek, yeni "tehlike"ler, yeni "baş düşman"lar tespit edilecek ve bir kısır döngü halinde bu sürüp giderken, sistem kendi mantığı içinde yürümeye devam edecek. Ve geride işçiler ve emekçilerde hayal kırıklıkları, bilinç çürümesi, çaresizlik kalacak. İşçi sınıfı bu sersemletici, kurtuluş yolunu saptıran oyunun bilincine erip, bütün burjuva ve küçük-burjuva partilerden tam ve kesin olarak kopana, sınıf bilincine erene, kendi bağımsız partisini oluşturup, sistemin tümüne karşı kendi bağımsız eylemini sürdürme yeteneğine sahip olana kadar. Revizyonist-liberal sol çevreler politikalarıyla işte tam da bunu, bu hayati ve acil görevin yerine getirilmesi işini torpilliyorlar.

*

Burjuva partilerin kuyruğuna takılış revizyonist-liberal solun programlarının ya da siyasal platformunun doğrudan, mantıki sonucudur. 12 Eylül sonrası tümü de programlarının ya da siyasal platformlarının düzeyini indirdi, sosyal-demokratların hatta Demirel'in programına yaklaştırdılar. Devrim gündemden çıka-

rıldı ya da bu söz, bir reformlar demetine, anayasal düzenlemeler derekesine düşürüldü. Sosyalizm, Marksist içeriğinden yoksun bir tür burjuva sosyalizmine dönüştürülerek uzak bir geleceğe ertelendi. Burjuva demokrasisi biricik program olarak benimsendi. İllegalite, illegal parti yani ihtilal partisi afaroz edildi; burjuva demokrasisi kutsanarak ona saygı, onun yasallığına ve çizdiği çerçeveye saygı telkin edilir oldu.

Bu da, kaçınılmaz olarak, sadece sosyal-demokrasiyle değil, gerici sermaye partileriyle (DYP gibi), komünizmin ve işçi sınıfının fanatik düşmanlarıyla (RP, İslam radikalleri gibi) ortak noktalar aramaya, onları liberal sosyalistlerimizle geçinebilecekleri bir demokrasi için ikna çabalarına, onlara yaltaklanmaya, onlar hakkında hayaller yaymaya, sahip olmadıkları nitelikleri atfetmeye yol açtı. Demirellerin demokratlığına dair tartışmalar, bizzat Demirellerin kendilerinin söz ve eylemleriyle bunu sık sık tekzip etmelerine rağmen, ortalığı kapladı, vb.

TKP'den, Aydınlıkçılara kadar bu hep böyle.

Aydınlıkçıların sözcüsü Saçak dergisi, "tek çözüm" olarak "parlamentoyu savunan kuvvetlerin milli uzlaşması"nı öneriyor.

Murat Belge, toplumsal sınıfların uzlaşmasına dayanan bir "ulusal konsensus" öneriyor.

Ahmet Kaçmaz, sadece SHP'le sınırlı olmakla birlikte, "demokrasi bloku"ndan sözediyor.

TKP, "tüm iktidarın demokratik koşullarda oluşacak bir parlamentoda olduğu", "Barış ve Ulusal Demokrasi Programı", aynı programı, TKP-TİP yani müstakbel TBKP, "Barış ve Demokratik Yenilenme Programı" adıyla öneriyor.

Burjuvaziyle işbirliği yolunda en ikircimsiz ilerleyen TKP'dir.

Şöyle başladı:

"...Biz burjuvazinin değişik kanatlarının bugün bir demokrasi müştereği ortaya koymuş olmalarına büyük değer veriyoruz. Bunu hiç ikircimlenmeksizin destekliyoruz. Bu gelişmenin ülke tarihinde yeni bir gelişme, olgu olarak çok yönlü irdelenmesi gerekliliğini ileri sürüyoruz...

"Günümüzde iki ayrı demokrasi programı oluşmuştur. Birincisi burjuva muhalefet partilerinin birleştiği demokrasi asgari müştereğidir...

"Diğeri Sol Birlik'in öne sürdüğü daha kapsamlı ve tutarlı demokrasi platformudur. Bunun istemleri, hedefleri biliniyor. Sol Birlik'in platformu birinci platformla ortak noktalara sahiptir.

"Bu iki gelişme, asla küçümsenmemesi, üzerinden atlanmaması gereken yakın tarihimizin iki önemli olgusudur. Burjuva muhalefetin homojen olmadığını, çelişkiler taşıdığını, geriye dönüşler yapabileceğini biliyoruz. Bunu önlemek ve iki platformu birbirine yaklaştırmak görevi sol güçlere ve öteki tutarlı demokratlara düşüyor..."

"Şimdi görev bu iki platformu, ortak noktaları genişleterek, artırarak yaklaştırmak, solun demokrasi hareketindeki etkinliğini artırmaktadır." (TKP MK 4. Plenumu)

TKP, bu görevi yerine getirdi, ama "Barış ve Ulusal Demokrasi Programı"yla kendi platformunu burjuva muhalefetin platformuna daha da yaklaştırarak

TKP'ye göre, 12 Eylül darbesiyle iktidarın sınıf tabiatı değişmiştir. "12 Eylül ile iktidarı emperyalizmin işbirlikçisi, ulus düşmanı güçler" ele geçirmiştir. Yani daha önce emperyalizmin işbirlikçisi olmayan ulusal güçler iktidardaydı! Ve şimdi "bütün ulusal güçler... ulusal kurtuluşçu topyekün bir seferberlik içine girmelidirler." (TKP'nin Barış ve Ulusal Demokrasi Programı, s.12)

"Yapılması gereken ilk iş 12 Eylül rejimine son vermek ve demokratik bir rejim kurmaktır. 12 Eylül rejimine son verebilmek için, Evren-Özal yönetimini iktidardan uzaklaştırmak, demokratik bir rejim kurabilmek için de ulusal ve demokratik bir iktidarı işbaşına getirmek zorunludur." (agy.)

Kimdir bu iktidarın sınıfsal güçleri?

Bunlar işçilerden ulusal sanayicilere -bunlarla kastedilen büyük sanayi burjuvazisidir, orta katmanlar değil, onlar ayrıca sayılıyor-, sendikalardan ziraat, sanayi ve ticaret odaları mensuplarına kadar uzanıyor. (Barış ve Ulusal Demokrasi Programı, s.9)

Kimdir bu iktidarın siyasal güçleri?

"TKP, yasadışı tutulan öteki sol güçler, SHP, DSP, RP ve DYP" (agy., s.12, 30)

Nasıl bir demokrasi ve bu nasıl kurulacaktır?

"Eğer bir kazaya uğramazsa önde genel seçimler duruyor. Seçimler de demokrasi güçlerinin işbirliği için bir platform ... olacaktır.

"Bugünden ve seçim ortamında demokratik işbirlikleri oluşturulması başarılırsa, demokratik bir parlamento oluşabilir. Bu işbirliği yığınların istemlerine ne ölçüde açık olursa, yeni parlamento ve yeni hükümet o ölçüde demokratik olacaktır.

"Seçilecek parlamento, yeni demokratik bir anayasa, demokratik bir seçim yasası, sınırsız genel af görevlerini yüklenmeli demokratik hak ve özgürlükleri eksiksiz sağlamalıve uzak olmayan bir

zamanda demokratik seçimleri öngörmelidir.

"TKP, birleşik yığınsal demokratik harekete dayanacak ulusal, demokratik hükümetin ulusal demokrasiyi yaşama geçirmesi için mücadele edecektir. Ulusal demokratik hükümete katılacak güçler arasında, işçi sınıfının ağırlığı ve etkisi, öncülük derecesi, TKP'nin ve birleşik sol güçlerin o andaki güçlülüğü ölçüsünde ulusal demokrasi eksiksiz kurulabilecektir." (TKP'nin Ulusal Demokrasi Alternatifi, s.11)

Yani TKP'ye göre şu önümüzdeki seçimlerde ANAP kaybederse, SHP, DSP, RP ve DYP'nin çoğunluğu oluşturduğu demokratik bir parlamento oluşacaktır. Oluşacak parlamento, yeni demokratik bir anayasa, demokratik bir seçim yasası ve demokratik hak ve özgürlükleri eksiksiz sağlama görevini yüklenip yerine getirdikten sonra, TKP ve birleşik solun da katılacağı yeni demokratik seçimler yapılacak ve şüphesiz, SHP, DSP, DYP, RP, TKP ve diğer sol parlamentoda çoğunluğu sağlayacak böylece ulusal demokrasi kurulacaktır! Eğer TKP ve birleşik sol da kurulacak yeni ulusal ve demokratik hükümete katılırsa, o zaman ulusal demokrasi eksiksiz kurulmuş olacaktır! Sonra Türkiye'yi yeniden "gelişme ve kalkınma", "modernleşme" yoluna sokacak ekonomik ve sosyal tedbirler uygulamaya koyulacak, bu da "15-20 yıllık bir süre içinde" tamamlanabilecektir. (TKP'nin Ekonomik ve Sosyal Politika Alternatifi, s.36) (Böylece iki aşamalı anti-emperyalist demokratik halk devriminin birinci aşaması tamamlanacak, sonra TKP'nin öncülüğü pekiştiği ölçüde ikinci aşamaya geçilecek, sonra sosyalizm...)

Üstelik, "TKP'nin birlik ve mücadele politikası konjonktürel, geçici bir politika, bir taktik değildir. TKP'nin birlik ve mücadele politikası ülkemizin temel sorunlarının çözümünde taraf olma, güvenilir bir bağlaşık olma politikasıdır." (Barış ve Ulusal Demokrasi Programı, s.13)

TKP'nin işçi sınıfına program, devrimci politika olarak sunduğu şey işte budur!

TKP'nin program olarak sunduğu bu ince düşünülmüş ayrıntılı toplumsal projenin uygulanabilirliği bakımından akıl dışılığı hakkında konuşmak yersiz olur. Sözkonusu bağlaşıkların, yani SHP, DSP, RP ve DYP'nin henüz buna benzer projeleri yok. TKP, burada da yine sadece diliyor ve dileklerinden program oluşturmuş oluyor.

Ancak burjuva partiler, anayasal ve parlamenter sisteme saygılı TKP'li bir demokrasi programına sahip değillerse, bu her şeyden önce Türkiye kapitalizminin imkanlarının sınırlılığından, burjuvazinin iktisadi gücünün zayıflığındandır. Yanısıra, bir dizi hassas siyasal sorunlara -Kürt sorunu gibi- sahip oluşundandır. Türkiye kapitalizmi işçi sınıfına, komünizme kapalı bir parlamenter çerçeveyi dahi kaldıramıyor. Son otuz yılın tarihi, peşpeşe gelen askeri darbeler bunu anlatıyor. Olabildiği kadarıyla burjuva demokratik çerçeve (örneğin 1960 ve 1974 sonrası) şarta bağlıdır; sistem tehlikeye girdiğinde ortadan kaldırılmaktadır. Kaldı ki, burjuva demokrasisi (olabildiği kadarıyla) sadece geri ülkelerde değil, ileri ülkelerde dahi şarta bağlıdır. Tarih bunun kanıtıdır.

Türkiye'de siyasal gericilik doğrudan sermaye egemenliğinden, sermaye iktidarından kaynaklanıyor. Bizde siyasal gericiliğin, faşizmin temsilcisi iktidardaki burjuvazidir. Dolayısıyla demokrasi sorunu sermayenin egemenliğini devirme sorununa, yani bir proleter devrimine ve dolayısıyla proleter demokrasisi sorununa bağlanmıştır.

Öte yandan kapitalist bir ülkede, burjuva demokrasisi programı tarihsel ve siyasal bakımdan gerici bir programdır. Demokratik istemler için bunların derhal gerçekleşmesi için savaşıma evet, ama burjuva demokrasisini program edinmeye hayır! Sermaye düzeninin ve sermaye iktidarının hüküm sürdüğü bir ülkede burjuva demokrasisi Marksist bir işçi partisinin programı olamaz.

Demokrasi sorununun işçi sınıfı bakımından hayati önemi açıktır. Ve işçi sınıfı ancak demokrasi savaşımı içinde sosyalist devrime hazırlanabilir. Ama burjuva demokrasisini program edinerek, onu kendisine stratejik hedef seçerek değil. Eğer Marksizmden sözediliyorsa, demokrasi savaşımının anlamı komünistler bakımından "proletaryanın, burjuvazinin devrilmesini ve kendi zaferini hazırlamak üzere, bütün demokratik kurumları ve özlemleri kendi sınıf savaşımında seferber etmesi" olabilir.

OKUYUCULARA

Haber ve yazılarınızı bekliyoruz. Bize sürekli yazın.

Mektuplarınızda kimliğinizi açığa vuran, saklı kalması gereken bilgilere yer vermemelisiniz!

İstikrar olanaklı mıdır?

H.FIRAT

Sermaye düzeninin tüm temsilcileri ve savunucuları ile emperyalist destekçilerinin bugünlerde pek sık dile getirdikleri ortak bir istem var: Siyasal istikrar.

İç ve dış koşullar açısından bu öylesine hayati, yakıcı bir istemdir ki, sermaye düzeninin yedekleri İnönüler, Ecevitlerden başka, legalleşmek için bu ara burjuvaziye kuyruk sallayan modern revizyonistler de temel politikalarını "siyasal istikrar" istemlerine göre şekillendirmiş bulunuyorlar.

Düzen, istikrar -bunlar genel olarak, sermaye düzeninin, egemen burjuvazinin her zaman için değişmez istemleridir. Fakat bugün özellikle ve çok yoğun olarak dile getirilişlerinde, bugünün iç ve uluslararası koşulları ayrı bir rol oynuyor. Tüm temel göstergeler, olayların bugünkü evrimi, sermaye düzeninin çok yönlü ve şiddetli bir krize doğru yol aldığını gösteriyor. Siyasal istikrar istemi bundan duyulan tedirginliği ve korkuyu da dile getiriyor.

Duruma biraz daha yakından bakmak, olanaklı bazı tespitler yapmak, proletarya hareketinin sorunları ve komünistlerin acil görevleri açısından büyük önem taşıyor.

I- EKONOMİK CEPHEDE DURUM

Türkiye kapitalizmi dünya kapitalizminin organik bir parçasıdır. "İhracata dayalı sanayileşme" adı altında son 8 yıldır uygulanmış iktisadi politikalar, ülke ekonomisini emperyalist ekonomiye daha da sıkı perçinlemiş, dünya kapitalist ekonomisindeki değişimin etkilerini dolaysız yansıtır hale getirmiştir. Bu nedenle, Türkiye ekonomisinin şu an içinde bulunduğu durum ve sorunlardan önce, dünya kapitalist ekonomisinin bugünkü durumunu en özet çizgilerle belirtmek gerekiyor.

Dünya kapitalizmi '80'li yıllarda genel bir durgunluğun pençesine girmiştir. Kapitalizmin aşırı üretim bunalımının belirgin sonuçları olan ticaret hacmindeki daralma, büyüme hızında düşüş, yatırımlarda azalma, hızla artan işsizlik, enflasyon oranında yükselme, ücretlerde düşüş ve sosyal harcamalarda kısıntı, tüm belli başlı büyük kapitalist ülkelerde yaşanır olmuştur. ABD, Japonya ve Kanada ekonomilerinde son bir kaç yılda yaşanan nispi büyüme ve işsizlik oranlarındaki nispi azalış kapitalist dünyada bazı umutlar yaratmışsa da, bir kaç hafta önce New York Borsasında patlak veren şiddetli kriz ve bunun, başta Tokyo Borsası olmak üzere, tüm dünya borsalarında anında ve aynı şiddette yansıması, bu umutları silip süpürmüştür. Şimdilerde kapitalizmin en hararetli savunucuları bile yakın gelecek konusunda karamsar konuşmakta, kapitalizmin 1929 büyük bunalımının anılarıyla irkilmektedirler.

Son borsa krizi, dünya kapitalizminin durgunluktan çöküşe yol aldığının işaretlerini taşıyor. Bu gelişmenin Türkiye ekonomisi açısından yaratacağı salt iktisadi sonuçlar başlıca şu noktalarda ifade edilebilir:

Birincisi, krizin, dünya kapitalizminin organik bir parçası olan Türkiye ekonomisindeki doğrudan sonuçları;

İkincisi, yıllardır durgunluğun yükünü kendi emekçilerinin yanısıra, bağımlı ülkelerin omuzlarına aktaran emperyalist ülkelerin, durgunluktan çöküşe geçişi geciktirmek ve yaratacağı yıkımı hafifletmek için, tüm bağımlı ülkelerin yanısıra Türkiye ekonomisine çıkaracağı ek yeni fatura ve bunun sonuçları;

Üçüncüsü, dünya kapitalizminin artan durgunluğu ve yüzyüze olduğu çöküş tehlikesi koşullarında, dünya ticaretinin giderek daralacağı ve bunun ticaret savaşını ve korumacı önlemleri artıracağı düşünülürse, tüm umudunu ihracattaki ve ihracata dayalı üretimdeki artmaya bağlamış Türkiye kapitalizminin karşı karşıya kalacağı sonuçlar;

Dördüncüsü; ekonominin çarklarını ancak dış borç ve kredilerle çevirebilen, bu borç ve kredileri büyük tavizler pahasına bulabilen tekelci burjuvazinin, yeni borç ve krediler bulmakta karşılaşacağı güçlükler ve bunun sonuçları.

Dünya kapitalizminin durgunluktan çöküşe geçiş sinyalleri verdiği bir dönemde, Türkiye kapitalizmi ne durumdadır?

Bilindiği gibi Türkiye kapitalizmi '70'li yılların ikinci yarısında sürekli bir iktisadi krizin pençesinde kıvranmış, 1980 başında tıkanma noktasına gelmişti. 24 Ocak Kararları tıkanıklığı gidermenin, ekonomiyi yeni temeller üzerinde sözde

yeniden kurmanın, büyümeyi ihracata dayamanın reçetesi olarak gündeme getirildi. Sermaye sözcüleri bu politikayı "ekonomik istikrar tedbirleri" olarak niteledi̇ler. Serbestçe uygulanabilmesi ise "siyasal istikrar"a bağlıydı. 12 Eylül faşist askeri darbesi bunun koşullarını yaratmayı da amaçlıyordu. Bu koşullar süngü zoruyla bir dönem için gerçekleştirildi.

İşçi ve emekçi yığınlarının yaşamını açlık sınırına iten yoğun bir sömürünün aracı olarak, son 8 yıldır uygulanan "ekonomik istikrar politikaları", ekonomik istikrar yaratmak bir yana, Türkiye kapitalizmini daha şiddetli bir krizin ve çıkmazın içine itti.

Bütün temel ekonomik göstergeler bunun kanıtıdır.

36 milyar dolara yaklaşan dış borç, 5 tirilyon lirayı aşmış iç borç, saptırılmış resmi açıklamalara göre bile %20'lerin üstünde olan işsizlik, şu an %50'lerin üstüne çıkmış enflasyon, TL'deki korkunç ve sürekli değer kaybı, dönmeyen krediler, çöken bankalar, batan şirketler -bütün bunlar 8 yıldır sözde "istikrar"a kavuşturulmaya çalışılan ekonomideki çıkmaz ve çöküntünün özet bir görünümünü vermektedir. Dahası bu ekonomi, sermaye sözcülerinin deyimiyle son bir yılda alabildiğine "ısınmış"tır, ve biraz olsun nefes almak için, erken seçimden hemen sonra gündeme getirilecek yeni bir "tedbirler paketi"ne ihtiyaç duymaktadır. Bu paketin 24 Ocak paketinden daha acı ve daha katı olacağı da ayrıca belirtilmektedir.

Sermaye sözcüleri ekonomik alanda yalnızca ihracattaki artışla övünebilmektedirler. Sağlanan artışın konjonktürel olduğu ve işçi sınıfını ve emekçi köylülüğü açlığa itmek pahasına sağlandığı gerçeği bir yana, dünya ekonomisindeki bunalımın, ticaretteki daralmanın ve bunun kızıştıracağı ticari savaşın bu sözde başarıyı ortadan kaldıracağı da kuvvetle muhtemeldir.

Bugün Türkiye kapitalizminin çarkları ancak sürekli borçlanmayla dönebilmektedir. Ekonomi bir borç ekonomisi haline gelmiştir. Öylesine ki, yıllık ulusal geliri yaklaşık 50 milyar dolar olan Türkiye'nin, dış borçları yıllık ulusal gelirinin %70'ini (36 milyar dolar) bulmuştur. 5 trilyon lirayı bulan iç borçlar ise, toplam 10 trilyon lira civarında olan devlet bütçesinin yarısı kadardır.

Bu borç miktarları sürekli büyümektedir. Zira yeniden borçlanmaya gidilmedikçe iç ve dış borçların anapara taksidi ve faiz ödemeleri yapılamadığı gibi, mevcut ekonomi çarkı da döndürülememektedir. Bir hesaplamaya göre, bugün Türkiye kapitalizmi çarkını döndürebilmek için yılda 5 milyar dolar dış, 3 trilyon lira iç borçlanmaya ihtiyaç duymaktadır. 1986 yılında tüm borçlu ülkeler arasında onuncu sırada olan Türkiye'nin, 1987 yılı sonunca yedinci sıraya yükseleceği bizzat emperyalist finans çevrelerince ileri sürülmüştür.

İç ve dış borçlarla ilgili bu gerçekler bile tek başına Türkiye kapitalizminin iflasını belgelemektedir.

Türkiye'de işsizlik, resmi rakamlara göre 4 milyonun üzerindedir. Bu çalışabilir durumdaki nüfusun %20'sinden fazlasının işsiz olduğu anlamına gelir. Petrol-İş sendikası araştırmalarına göre gerek işgücü arzı (çalışabilir nüfus) gerekse işsiz sayısıyla ilgili resmi rakamlar eksik, yanlış ve saptırılmıştır. Gerçek işsiz sayısı resmi rakam olan 4 milyonun çok çok üstündedir. Devlet, işgücü arzını düşük göstererek (resmi rakamlara göre 18,5 milyon kişi, toplam nüfusun %31,6'sı) gerçek işsiz sayısını ve işsizlik oranını gizlemektedir.

Türkiye'de işsizlik sürekli büyümektedir. Ekonominin içinde bulunduğu krizin ve çıkmazın en iyi göstergelerinden biri de işsizliğin sürekli ve hızlı büyümesidir. Tekelci burjuvazi yeni yatırımlarla ve artan üretimle değil, spekülatif yollarla, açlık sınırına itilmiş düşük işçi ücretleriyle ve sürekli zamlarla karlarına kar katmaktadır. Sermaye sözcülerinin popüler deyimiyle "pasta" büyümemekte, fakat mevcut pastanın daha büyük bir bölümü tekelci sermayenin eline geçmektedir. Bu işsizliğin sürekli ve hızlı artışını açıkladığı gibi, servet-sefalet kutuplaşmasının, yığınlardaki korkunç yoksullaşmanın da ifadesi olmaktadır.

1980 sonrasında süngü desteğinde uygulanan iktisadi politikaları esas hedefi, çalışan sınıfların aşırı sömürülmesine ve yoksullaştırılmasına dayanan bir sermaye birikimidir. Bunun temel araçları ise, aşırı düşük ücretler ve enflasyonist politikalardır.

24 Ocak Kararlarıyla birlikte ve 12 Eylül sonrasında işçi ücretleri sürekli ve sistemli olarak düşürülmüştür. Bu süre içinde işçiler gerçek ücretlerinin yarısından fazlasını kaybetmişlerdir. Petrol-İş Sendikası araştırmalarına göre, işçi ücretlerindeki düşüş 1938 yılı ücretlerinin bile altına düşmüş, II.Dünya Savaşı dönemi düzeyine yaklaşmıştır.(*) 1938

(*) II.Dünya Savaşı döneminin, ekmeğin karneye bağlandığı, işçilerin mecburi çalışmaya tabi tutuldukları ve her türlü sendikal demokratik haktan yoksun oldukları bir dönem olduğu unutulmamalı.

ücreti 100 kabul edilirse, ücretler 1977'de 198 endeks rakamına ulaşırken, sonrasında büyük bir düşüş göstererek 1986'da 88 endeks rakamına inmiştir. 1938'de 1,36 TL olan gerçek ücret, 1986'da 1,19 olarak 1938'in bile altına düşmüştür.

Bu rakamlar emek sömürüsündeki korkunç artışın ve işçi sınıfı içindeki aşırı yoksullaşmanın göstergeleridir. Sömürünün yalnızca miktarı değil oranı da aşırı boyutlara varmıştır. İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) 500 büyük firmayla ilgili rakamları esas alınarak yapılan hesaplamalara göre, 1980 karları 100 kabul edilirse, kar artış endeksi 1985'de 1071,5'e çıkmıştır. Yani 11 kat artmıştır. İSO'nun en büyük 500 firma için açıkladığı 1986 yılı rakamları, kar artış endeksinin daha da büyüdüğünü, buna karşılık yaratılan yeni değerde ücretlerin pay oranının daha da düştüğünü gösteriyor. Bu sömürü oranındaki sürekli artışın ifadesidir.

Sömürünün ve yoksullaşmanın boyutları, ulusal gelirden ücretlilerin aldığı pay ile kar-faiz-rant geliriyle yaşayanların aldıkları paylar kıyaslandığında da görülebilir. Yine Petrol-İş'in '86 yıllığında yer alan hesaplamalara göre, 1977 yılında ulusal gelirden %36,8 pay alan ücretlilerin (buna maaşlılar da dahil) payları, 1986'da %17,7'e düşmüştür. Aynı yıllarda kar-faiz-rant geliriyle geçinenlerin ulusal gelirden aldıkları pay %34,1'den %64,2'ye yükselmiştir.(*) Tarım dışı kesimde bulunan ve toplam aktif nüfusun yalnızca %10'unu oluşturan bir avuç asalağın, toplam ulusal gelirin %64,2'sini alması çok şey anlatıyor. Öte yandan ise toplam ulusal gelirin yalnızca %17,7'sini alan ücretliler ve maaşlılar (ki toplam faal nüfusun %36'sını oluşturuyorlar, tarım kesimi ücretlileri bu orana dahil değil) toplam gelir vergisinin %75'ini ödemektedirler.

Servet dağılımında asalak sınıflar lehine bu korkunç değişim düşük ücretlerin yanısıra, son yıllarda sürekli hale getirilen yüksek enflasyon yoluyla sağlanmıştır. Bu gerçeği sermaye profesörleri bile itiraf etmek zorunda kalmışlardır. Prof. Necdet Serin yaptığı araştırmanın sonuçlarıyla ilgili olarak basına yaptığı açıklamada şunları söylemektedir: "Önemli bir nokta da, bilindiği üzere enflasyon dönemlerinde gelir dağılımındaki adaletsizlik hızla artar. Yüksek gelirli grupların gelirleri daha da yükselirken, alt ve orta grupların durumu kötüleşir. Toplum, az gelirli, orta gelirli ve yüksek gelirli kesimler yerine hızla 'çok az gelirli' ve 'çok yüksek gelirli' iki kesimli bir yöne kayar. Türkiye'de şimdi yaşanan budur." (6 Ekim 1987 tarihli Cumhuriyet gazetesi)

Ankara Üniversitesi Rektörü Prof. Necdet Serin sermaye düzeninin sadık bir savunucusudur ama, açıkladığı gerçek servet-sefalet kutuplaşmasından başka bir şey değildir. Bütün araştırmalar bu kutuplaşmanın vardığı korkunç düzeyi göstermektedir. Bizzat TÜSİAD'ın açıkladığı rakamlara göre toplam nüfusun en üst %20'lik dilimi toplam ulusal gelirin %56'sını alırken, en alt %20'lik dilim yalnızca %4'ünü almaktadır.(**) Bir başka araştırmaya göre nüfusun en düşük %10'luk gelir grubu ile en yüksek %10'luk gelir grubu arasındaki fark 1978'de 42 kat iken, 1983'de 47,3 kata çıkmıştır. Bu uçurum kırsal kesimde çok daha büyüktür. Dünya Bankası kaynaklarına göre servet dağılımındaki bozukluk, bir öteki anlatımla servet-sefalet kutuplaşması açısından Türkiye'deki durum, Güney Kore, Hindistan, Endonezya, Arjantin, Meksika vb. ülkelerden bile çok daha kötüdür. Nüfusun %10'luk en üst gelir grubu toplam ulusal gelirin G.Kore'de %27,5'ini, Hindistan'da %33,6'sını, Endonezya'da %34'ünü, Arjantin'de %35,2'sini alırken, Türkiye'de %40,7'sini almaktadır.

Bu ekonomik ve sosyal görünüme bir kaç şey daha eklemek gerekiyor.

Askeri harcamalara yılda 1 trilyon 300 milyar lira ayıran, uluslararası silah tekellerine milyarlarca dolarlık silah ihaleleri açan burjuva devletin, halkın sağlığı için ayırdığı yıllık miktar yalnızca 194 milyar liradır. Bu, polis teşkilatı için ayrılan miktar kadar (245 milyar lira) bile değildir. Dünya Bankası raporlarına göre 1968'de yatırımlar içinde eğitimin payı %12 iken, bu oran 1985'de %3'e düşmüştür. Türkiye'de, birikmiş konut ihtiyacı 2 milyon, yıllık konut açığı 300-400 bindir. Üç büyük şehirde nüfusun yarıdan fazlası gecekondularda yaşamaktadır. (Ankara'da %76,5'i, İstanbul'da %60'ı ve İzmir'de %50'si)

Sermaye düzeninin tüm temsilcileri ve savunucuları ile emperyalist destekçileri-

(*) Tarım kesiminin gelir payı ise aynı yıllarda %29'dan %18'e düşmüştür. Oranlama tarım kesimi dışında tutularak yapıldığında, ücretlilerin payları 1977'de %52'den 1986'da %21,6'ya düşerken, kar-faiz-rant geliriyle geçinenlerin payları %48'den %78,4'e çıkmıştır.

(**) Daha önceki oranlama yalnızca faal nüfusa göre yapılırken, buradaki oranlamanın toplam nüfus üzerinden yapıldığı unutulmamalı.

nin, bugünlerde pek sık "siyasal istikrar" istedikleri Türkiye'nin genel iktisadi ve sosyal manzarasının bazı çizgileri işte bunlardır.

II- SİYASAL CEPHEDE DURUM

Organik bir parçası olduğu dünya kapitalizminin durgunluktan çöküşe geçiş tehlikesi sinyalleri verdiği bir dönemde, ciddi siyasi-askeri olayların yaşandığı bir bölgede bulunan, halen iktisadi ve mali kriz ve çıkmaz içinde debelenen, dış borçlar 40 milyar dolara tırmanan, iç borçları 5 trilyon lirayı aşmış, işsizlik oranı %20-25'lerde, enflasyon oranı %50'lerde, servet-sefalet kutuplaşmasının korkunç boyutlara vardığı, faal nüfusun yalnızca %10'unu oluşturan kar-faiz-rant geliri sahibi bir avuç asalağın ulusal gelirden %64 pay aldığı, işçi ücretlerinin açlık sınırında olduğu, ve dahası, 24 Ocak türü yeni bir "ekonomik tedbirler paketi"nin kapıda beklediği bir ülkede siyasal istikrar olanaklı mıdır?

Bu istikrar 12 Eylül döneminde, ancak geçici bir süre için, yalnızca baskı ve terör ile ona eşlik eden çok yoğun, tek yanlı, sistemli demagojik bir ideolojik kampanya ile sağlanabildi. Bunun kalıcı olması olanaksızdı. Kitleleri ezen, yoksullaştıran, yıkıma sürükleyen, bunu sistemli ve kalıcı bir politika haline getiren bir rejim, baskı, terör ve demagoji ile sağladığı nispi siyasal istikrarı, yalnızca bu yol ve araçlarla uzun yıllar koruyamazdı. Son bir kaç yıldaki gelişmeler koruyamadığını fazlasıyla gösterdi. Rejimin siyasal istikrarsızlığa yol aldığının göstergeleri bugün gereğinden çoktur. Erken seçim bunun baskısıyla gündeme gelmiştir. Sermayenin siyasal istikrar arayışının ifadesidir. Fakat emperyalist çevrelerin ve tekelci burjuvazinin şu dönemki gözdesi Özal, öngörüldüğü gibi parlamentoda büyük bir çoğunluk kurabilse bile, sermaye düzeninin siyasal istikrar şansı yoktur. Siyasal istikrar sorunu parlamento içi dengeleri çok aşan, bazen onu bütünüyle önemsiz kılan bir sorundur.

Düzenin siyasal istikrar şansı yoktur. Zira sermayenin açlık sınırına itilmiş işçi sınıfına ve emekçilere iktisadi tavizler bile vermeye tahammülü yoktur. Bu tahammülsüzlük iktisadi zorunluluklardan kaynaklanmaktadır. İktisadi ve mali krizin yükünü hafifletmek, muazzam miktarlardaki iç ve dış borçların vadesi gelmiş ödemelerini yapmak, ucuz emek ürünleri avantajıyla dış dünyadaki ticari rekabet şansını korumak, iç savaş kuvveti, Kürdistan bekçisi ve Orta Doğu jandarması olarak tahkim edilen faşist ordunun milyarlarca dolarlık modern teçhizatını sağlamak vb., vb. için işçi sınıfı ve emekçi köylülüğün daha çok sömürülmesi, daha çok soyulması gerekiyor.

Kaldı ki, işçiler ve emekçiler yalnızca iktisadi tavizler değil, demokratik haklar ve siyasal özgürlük de istiyorlar. Tam da aynı iktisadi zorunluluklardan ötürü, rejimin demokratik haklar alanında kısmi siyasal tavizlere de tahammülü yoktur. Zira kısmi ve sınırlı bile olsa demokratik haklar alanındaki kazanımların, işçi ve emekçi sınıfların siyasal gelişimi için olduğu kadar, iktisadi sonuçları konusunda da burjuvazi yeterince bilinçlidir. Demokratik hakların en çok kullanılabildiği dönemin iktisadi tavizlerin de en çok koparılabildiği dönemler olduğunu, o kendi öz tecrübelerinden biliyor.

Hem sonra, sermaye düzenini yalnızca işçi sınıfı değil, Kürt halkının birikmiş öfkesi ve belirginleşen ulusal hak talepleri de sıkıştırıyor. Kürt sorunu rejimi zorluyor; burjuvazi öneminin ve ifade ettiği büyük potansiyel tehlikenin bilincindedir ama, taviz verecek durumda da değildir.

Bu nedenlerle, sermaye, bugün yürürlükte bulunan ve 12 Eylül döneminde süngü zoruyla yaratılmış siyasal-hukuksal sistemin genel çerçevesini korumakta ve kalıcılaştırmakta ısrarlıdır.

Bu durumda çatışma kaçınılmazdır. Zira aşırı bir sömürü ve soygunun dizginsiz ve keyfi bir terör ile tek yanlı demagojik bir propaganda eşliğinde sürdürülebildiği dönem bugün geride kalmıştır. Artık dizginsiz ve keyfi bir terörü bugün için eski ölçülerde sürdürme olanağı yoktur. Öte yandan, yığınlardaki sessizlikte tahammül sınırlarını çoktan aşmıştır.

Bütün bunlar siyasal bunalımı daha geniş bir temel üzerinde yeniden üretmektedir. Ve yakın gelecekte 12 Eylül öncesi dönemden çok daha şiddetli, çok daha geniş ve derin yaşanacak bir siyasal bunalımın bir çok öğesi daha şimdiden belirginleşmiştir. İşçi sınıfı saflarındaki derin hoşnutsuzluk ve ortaya çıkan ilk kıpırdanışlar, Kürt halkının belirginleşen ulusal istemleri, Kürdistan'daki silahlı mücadele, öğrenci gençliğin huzursuzluğu, siyasal tutukluların direnişleri ve toplumdaki yankıları, halkın güçlenen demokratik istemleri, Anayasa tartışmaları; öte yandan, genel çerçevesi henüz korunsa da 12 Eylül ile yaratılan siyasal-hukuksal sistemde başgösteren gedikler, siyasal yönetimde bir türlü kurula-

mayan istikrar, burjuvazinin kendi Anayasasını ve yasalarını çiğneme durumunda kalması, transfer ve skandallar panayırına dönen parlamentodaki çürümüşlük, burjuva partilerde sonu gelmeyen iç sorunlar, sermayenin yedek olarak hazırladığı reformist partilerin yığınlar nezdinde bir türlü inandırıcı alternatif olamaması, kontrol dışına taşan islami eğilim ve hareketler vb., vb. bütün bunlar, gelecekteki derin bir siyasal krizin ilk göstergeleridir.

Kaldı ki, bunlar yalnızca iç toplumsal dinamiklerin yansımalarıdır. Buna bir de bölgesel ve uluslararası etkenleri katmak gerekir. Orta Doğu sorunlarıyla, İran-Irak savaşı ve Basra Körfezi olaylarının bugün özellikle öne çıkarıp dayattığı ABD ve NATO jandarmalığı, Orta Doğu ve İran'daki İslamcı-dinci akımlar ile çevre Kürt kurtuluş hareketlerinin baskısı, ve en önemlisi de, dünya kapitalizminin ağırlaşan bunalımının ülkeye yansıyacak ve yansıtılacak sonuçları -bütün bunlar iç dinamiklerin beslediği siyasal istikrarsızlığın dış iktisadi-siyasi koşullarıdır.

Tekelci burjuvazi siyasal istikrar arıyor ve bu arayışla erken seçimi gündeme almış bulunuyor. Ama onun, erken seçimle siyasal istikrarın kurulacağını ve korunacağını düşündüğünü sanmak, onu çok saf ve tecrübesiz saymak ve sanmak olur. Yığınlara bu izlenimi vermeye çalışmakla birlikte, burjuvazi, erken seçimin siyasal istikrar değil ama çeşitli iç ve dış sorunların göğüslenmesinde ve kendini şiddetli olarak dayatmış yeni iktisadi tedbirlerin alınıp uygulanmasında daha uygun koşullar yaratacağını düşünüyor yalnızca. Tartışmasız tercihini de Özal'dan yana yapıyor. Mali, siyasi ve askeri tüm emperyalist mihrakların tartışmasız tercihi de Özal'dan yana. Zira Özal sermayenin iktisadi-siyasi ihtiyaçlarını ve tercihlerini en iyi savunan, en becerikli ve en kararlı uygulayan ve uygulayacak olan, üstelik tüm yıpranmışlığına rağmen önemli bir oy gücünü koruyan kişidir halen.

Burada bir noktayı önemle belirtmek gerekiyor. Bugün Türkiye kapitalizmi öyle bir iktisadi çıkmazın içindedir ki, uygulanacak çözüm reçetelerinin çerçevesi bellidir. Ne Demirel, ne İnönü, ne Ecevit -her kim olursa olsun bu çerçevenin dışına çıkamaz. Özal'ın sözünü çok ettiği "alternatifsizlik" yalnızca bir demagoji değil, bu gerçeğin de dile getirilişidir. Yığınlara dönük sözleri ne olursa olsun, tüm diğer burjuva partileri de bu gerçeğin bilincindedirler. Ve zaten bu çerçeveye bağlı kalacaklarına dair başta TÜSİAD olmak üzere tüm sermaye çevrelerine güven aşılamaya çalışmaktadırlar.

Ekonomideki kriz ve çıkmazın belirlediği bu zorunlu çerçeve, burjuva muhalefet partilerinin, özellikle SHP'nin, yığınların nezdindeki manevra olanaklarını sınırlamakta, buysa onların inandırıcı bir alternatif olmalarını güçleştirmektedir. Bu açmazın kendisi Özal'ın burjuva siyaset sahnesinde önemli bir oy gücünü korumasının başlıca etkenlerindendir.

Burjuva muhalefet partileri sermaye düzeninin yalnızca iktisadi zorunluluklarının değil, siyasal zorunlulukların da bilincindedirler. İnönü, Ecevit, Demirel-tümü de 12 Eylül'ün getirdiği siyasi-hukuki çerçevenin esasına ilişkin bir itiraz ortaya koymuyorlar. İnönü, burjuvazinin siyasal istikrar kaygısını fazlasıyla gözetmekte, üstüne düşeni fazlasıyla yapmaktadır. Demirel ile Ecevit referandumun hemen sonrasında Kenan Evren'in huzuruna çıkmış ve genel hukuki-siyasi çerçeveye bağlılıklarını bildirmişlerdir. Her ikisi de, bu vesileyle yaptıkları açıklamalarda, kendileri için önemli olanın "rejimin oturması" olduğunu önemle ve özenle belirtmişlerdir.

Bütün bunlar, sermaye düzeninin yığınlar nezdinde inandırıcılığı olan bir iç siyasal alternatifi bugün neden yaratamadığını da açıklıyor. Bir çok kimse bunu gerici ve reformist burjuva muhalefetinin bunalımı sayıyor. Oysa bu, sorunu tersten koymaktır. Gerçekte söz konusu olan, içinde bulunduğu kriz ve çıkmazdan dolayı, düzenin, uygulanacak politikaların esneklik alanını daraltması, tüm gerici burjuva partilerini sınırlı bir iktisadi ve siyasi çerçevede politika üretmeye zorlamasıdır. Bu da yığınlara değişik bir alternatif sunamamak, onlar nezdinde inandırıcı olamamak anlamına gelir. Yedekte inandırıcı bir iç siyasal alternatif hazırlamanın kaygısını herkesten çok, büyük sermaye çevrelerinin kendileri duyuyorlar. Bu nedenle de, şu ara özellikle görüldüğü gibi, SHP'yi koltuklamaya, ona akıl verip yol göstermeye çalışıyorlar. Tekelci sermayenin bu konudaki beklentileri, bu sermaye çevreleri ile haşır-neşir köşe yazarlarının yazılarına şöyle yansıyor: "Solun güçlü bir dengeleyici unsur olarak parlamentoda yer almasının yararlı olacağı görüşü de oldukça yaygın itibar görüyor. Özellikle Erdal Bey'in ve SHP'nin ortaya koyacağı tavır ve program bu bakımdan merakla bekleniyor." (İş Aleminde Özal Tercihi ve Beklentiler, Osman Ulugay, Cumhuriyet, 21 Eylül 1987) Özal ve ANAP'ın en hararetli destekçisi Milliyet gazetesinin, öte yandan sürekli olarak SHP'ye akıl hocalığı yapması da aynı gerçeği anlatıyor; inandırıcı bir iç alternatif yaratamamanın kaygısını en başta sermaye çevreleri duyuyor.

Bu vesileyle, bir başka tersten konuluşa daha değinmek gerekiyor. Yine bir çok kimse, sosyal-demokrat partilerin yığınlar nezdinde inandırıcı alternatif olamamalarını bu partilerin "bunalım"ına bağlıyorlar. Oysa tersine sosyal-demokrat burjuva partileri, yığınları sürükleyebilecek inandırıcılıkta bir alternatif olamadıkları için, bir türlü bunalımdan kurtulamıyorlar. Sermaye düzeninin çıkarları önünde köpekleşenlerin, emekçi yığınlar için inandırıcı ve heyecan verici olamamasında ise anlaşılmaz bir taraf yoktur.

Türkiye, son 25 yılda iki devrimci yükseliş ve iki de azgın karşı-devrim dönemi yaşadı. Bugün sosyal-demokrasi diye adlandırılan burjuva-reformist hareket, gerek devrimci yükseliş dönemlerinde, gerekse azgın karşı-devrim dönemlerinde sermayenin ve karşı-devrimin hizmetinde olmuş, pratikte bunu yeterli açıklık ve kesinlikle fazlasıyla göstermiştir. Gelinen yerde ise, örneğin Ecevit devrim düşmanlığı, anti-komünizm ve Türk şovenizmi alanında azgın gericileri bile geride bırakacak kadar sermaye uşaklığına soyunmuştur.

Bugün modern revizyonizmin, özellikle TKP'nin, burjuva-reformist partileri yığınlara alternatif olarak göstermesi, reformist hareket hakkında taşınan hayallerin değil, kendi karşı-devrimci siyasal konumunun ifadesidir. Zaten burjuva-reformist partilerin doldurmakta yetersiz kaldıkları yere ve role, şu ara modern revizyonistler talip ve adaylar. Bütün çabaları kendilerine burjuva politik arenada yer açmaya dönük. SHP vb. partilerden umdukları da bunun olanaklarının yaratılmasıdır. TKP -yeni ismiyle TBKP- ordu, devlet ve parlamento gibi temel siyasal kurumların savunulmasından, NATO'da kalışa ve AET'ye girişe rıza gösterilmesinden başka, artık kapitalizmi savunmayı ve onun istikrarını bozmamayı da program tezi haline getirmiştir. Şöyle: "Öte yandan şu da unutulmamaldır: Eğer henüz kapitalizme son vermek, sosyalist üretimi gerçekleştirmek olanaklı değilse, ekonomide gerçekleştirilecek dönüşümler, kapitalist üretimi sekteye uğratacak, dolayısıyla ekonomiyi işlemez duruma sokacak önlemler içermemelidir. Bu nesnel bir zorunluluktur." (TKP MK VII. Plenum Belgeleri, s.75)

Bu sözlerin tercümesi şudur: Kapitalizmi yıkamadığımız sürece, onu savunacağız! Sorunu böyle koyanların, bu mantıkla hareket edenlerin, kapitalizmi hiçbir zaman yıkamayacakları ve ona uşaklığı her zaman "nesnel bir zorunluluk" sayacakları açıktır.

İstikrar isteyen ve kendine bunu kolaylaştıracak yedekler arayan burjuvaziye, modern revizyonist hareket yeni olanaklar sunuyor. Ve siz bakmayın burjuvazinin şu dönemki nazlanışına, Gerçekte çıkmazlar içinde debelenen ve yeni bir devrimci yükseliş tehdidiyle yüzyüze olan rejimin, TBKP gibi sübaplara sanıldığından da çok ihtiyacı vardır ve sermaye temsilcileri bunun bilincindedirler.

III- KOMÜNİSTLERİN GÖREVLERİ

Yukardan beri söylenenler her devrimciyi iyimser kılacak bir tabloyu oluşturuyor. Öyledir; Türkiye kapitalizmi yaşadığı köklü ve çözümsüz sorunlara, burjuvazinin siyasal açmazlarına, işçi hareketindeki ilk gelişmelere ve Kürt halkının dışa vurmaya başlayan birikmiş öfkesine bakıp iyimser olmamak için hiçbir neden yoktur. Halihazırda iç alternatifler konusunda kısır olan sermaye düzeninin tek gerçek alternatifi devrimdir, bir proleter devrimidir.

Ne var ki, devrimin kendiliğinden gelmeyeceği, onu adım adım, santim santim hazırlayıp kazanmak gerektiğini Marksizm hep vurgulamıştır:

"Devrimin zaferi hiçbir zaman kendiliğinden gelmez. Onu hazırlamak ve ele geçirmek, kazanmak gerekir. Ve onu hazırlayabilecek ve kazanabilecek olan da yalnız, kuvvetli bir devrimci proletarya partisidir. Öyle zamanlar olur ki, durum, devrimci bir durumdur, burjuvazinin iktidarı temellerine kadar sarsılmıştır, ama gene de devrimin zaferi gelmez, çünkü proletaryanın devrimci bir partisi, yığınları arkasından sürükleyecek ve iktidarı alacak kadar güçlü ve yetkesi olan bir parti yoktur. Bu gibi 'durumların' meydana gelemeyeceğini sanmak mantıksızlık olur.

"Bu konuda, Lenin'in Komünist Enternasyonalin II.Kongresinde devrimci bunalım üzerine söylediği şu öngörülü sözlerini anımsatmak yersiz olmayacaktır:

"'İşte, devrimci eylemimizin dayanağı, temeli olarak devrimci bunalım sorununa gelmiş bulunuyoruz. Burada da her şeyden önce, gene çok yaygın iki yanılgıyı belirtmek gerekir. Bir yandan burjuva iktisatçıları, bu bunalımı, İngilizlerin zarif deyimine uygun olarak basit bir 'rahatsızlık' gibi gösteriyorlar. Öte yandan, devrimciler zaman zaman bu bunalımın, kesinlikle çaresiz, çıkar yolu olmayan bir bunalım olduğunu tanıtlamaya çalışıyorlar. Bu bir yanılgıdır. Kesinlikle içinde çıkılmaz, çaresiz bir durum yoktur. Burjuvazi, aklını yitirmiş,

utanmaz bir dalavereci gibi davranıyor. Budalalık üstüne budalalık yapıyor, böylece durumu ağırlaştırıyor ve kendi yıkımını çabuklaştırıyor. Kabul. Ama bazı küçük ödünlerin yardımıyla, sömürülenlerin belli bir azınlığını uyutmasının ve ezilenlerin ve sömürülenlerin belli bir bölümünün falan hareketini ve filan ayaklanmasını bastırmasının kesin olarak olanak dışı olduğu 'tanıtlanamaz'. Durumun 'kesinlikle' çaresiz, çıkışı olmayan bir durum olduğunu önceden 'tanıtlamaya' kalkışmak boş bir bilgiçlik taslamak, ya da sözcükler ve düşünceler üzerine oynamak demek olur. Bu noktada ve buna benzer başka noktalarda, gerçek 'tanıtlama', ancak pratikte yapılabilir. Burjuva düzeni tüm dünyada en derin devrimci bunalımlardan birini geçiriyor. Şimdi söz konusu olan, devrimci partilerin pratiği ile, bu partilerin, bu bunalımı başarıyla yürütülen bir devrimin, zafere ulaşan bir devrimin çıkarına kullanabilmek için yeterince bilinçli örgütlenme anlayışına sahip, sömürülen kitlelerle yeterince bağlar kurabilmiş, gözüpek, kararlı ve becerikli olduklarını 'tanıtlamaktır'" (Stalin, Leninizmin Sorunları)

Kuşku yok ki, bugün Türkiye'de bir "devrimci durum" henüz mevcut değildir. Fakat eğer daha şimdiden bir çok iç ve dış belirti, Türkiye'nin oraya yol aldığını gösteriyorsa, Lenin'den ve Stalin'den yukarıya aktarılan görüşler, komünistlerin perspektifleri ve görevleri konusunda yeterli açıklıkta ve aydınlıtıcılıktadır.

Nesnel koşulların bizi devrime yakın kıldığı ölçüde, öznel koşullar bizi devrimden uzak tutuyor. Nesnel koşulların elverişliliği ile öznel koşulların elverişsizliği arasındaki oransızlığın bu derece büyük olduğu nadir durumlar olmuştur tarihte.

Biz Türkiyeli komünistler, daha gerçek ihtilalci bir sınıf partisinden bile yoksunuz. Böyle bir partiyi inşa etmek ve geliştirmek en acil görevimizdir. Bu görevin üstesinden ise, zorlu teorik-pratik mücadeleler sonucu gelinebilir. Bu mücadelenin teorik boyutunu, Marksist-Leninist teorinin ışığında proletarya hareketinin tarihsel ve güncel görevlerini ve sorunlarını çözümlemek, bu çözümleri bilimsel esaslara dayalı bir program ve taktikler demetine dönüştürmek; pratik boyutunu ise, işçi hareketi içinde yer almak, onun siyasal-örgütsel gelişimini sağlamak, ileri, sınıf bilincine kavuşmuş unsurlarını illegal, ihtilalci bir sınıf örgütünde birleştirmek oluşturmaktadır.

Modern revizyonizmin yarattığı tarihsel tahribatın bugüne yansımalarına bakıldığında, bu işi başarmak bir hayli zor görünüyor. Ama Türkiyeli komünistler, işçi sınıfı davasına gerçekten bağlı devrimciler bu "zor"u başarmak zorundalar.

İktisadi-sosyal-siyasal dinamiklerin Türkiye'yi devrimci bir bunalıma hazırladığı bir dönemde, devrimci hareket darmadağınıktır ve sürekli kan kaybetmektedir. Dağınıklığı ve kan kaybı yalnızca örgütsel planda değil, ama çok daha önemli ve vahim olarak,ideolojik plandadır.

Legal basında yürütülen son tartışmalar, 12 Eylülün, devrimci hareketin bir kesimi üzerinden bir silindir gibi geçtiğini ve onu fizik olmaktan çok, ideolojik olarak ezip bunalttığını göstermektedir. Bugün Türkiye'de, sol hareketin bazı kesimlerinde, yeni "sosyalizm anlayışı" adı altında liberalizm, Kautskizm ve Troçkizm savunuculuğunun eşlik ettiği bir "anti-Stalinizm" moda olmaya başladı. Bu gelişmeye Gorbaçov rüzgarının ivme kazandırması ve ön saflarında, geçmişte modern revizyonizme karşı en zayıf, en titrek konumda olanların, onunla flört halinde bulunanların yer alması anlamlı ve açıklayıcıdır. Hele de, dünyada dönek ve yorgun solcuların 20-30 yıldır tartıştığı sorunların, bizde, ağır yıkım yaratan bir karşı-devrim döneminin hemen ertesinde tartışma gündemine gelmiş olması gerçeği...

Nesnel koşulların, olayların nesnel akışının Türkiye'yi devrim alternatifine yaklaştırdığı bir dönemde, kendini devrimlerin pratiği içinde sınamış ve kanıtlamış teorilerden, şimdiye dek hiçbir gerçek devrimci toplumsal eylem içinde kanıtlanma gücü bulamamış, tersine devrimlerin pratiği tarafından hep tarihin derinliklerine gömülmüş teorilere bu yöneliş, bir ters akışı, bir tür eşitsiz gelişimi ifade ediyor olmalı.

Bu Leninizm düşmanı cereyanı göğüslemek, bu savrulmalara karşı durmak da, komünistlerin acil görevleri arasında yer alıyor.

TKP-TİP BİRLİĞİ...

(Baştarafı s.40'da)

boyun eğecek, ya da şiddete şiddetle karşı koyarak kendi kurtuluşunu, kendi kurtuluşu ile birlikte tüm insanlığın kurtuluşunu sağlayacaktır. Revizyonistlerimizin amacı, devrim yapmak değil, kapitalist düzeni bazı aşırılıklardan arındırarak sürekli kılmak olduğundan, zora dayanan devrimi reddetmeleri olağandır. Ama, zora dayanan devrim proletarya açısından, sosyalizm savaşında olmazsa olmaz bir savaşım biçimidir, ilkesel bir öneme sahiptir.

Yakın Geçmişe Genel Bir Bakış-2

12 Mart dönemi, devrimci hareket için ağır bir yıkım olmuştu. İşçi sendikaları hariç, kitle örgütleri kapatılmış, onlarca devrimci katledilmiş, yüzlercesi tutuklanmıştı. 12 Mart terörüne karşı, yığınlardan kopuk maceracı bir direnme çizgisi izleyen, THKO, THKP-C, TKP-ML gibi devrimci popülist akımlar, lider kadrolarını yitirmiş, örgütsel olarak bütünüyle tasfiye olmuşlardı.

1974 yılı, yalnızca devrimci kitle mücadelelerinde yeni bir dönemin başlangıcı olmakla kalmadı; işçi sınıfı ve öğrenci gençlikteki bu hareketlenmeye bağlı olarak, yeniden örgütlenme dönemi oldu. Doğal olarak bu, 12 Mart döneminin muhasebesi temelinde yaşandı. Başlıca üç eğilim görüldü. Birincisini, modern revizyonistler, PDA'cılar ve liberal sol çevreler temsil ediyorlardı. Bu akımlar, o dönem toplum ölçüsünde güçlü esen reformizmin rüzgarını sol kesime aktif olarak taşıyor, 12 Mart yenilgisinin faturasını devrimci radikalizme kesiyorlardı. İkinci eğilimi, 12 Martta yıkım ve yenilgiye uğramış, fakat devrimci kahramanlıklarıyla şehir küçük-burjuvazisinin aydın, özellikle de öğrenci kesimlerinde büyük bir sempati yaratmış devrimci popülist grupların, özellikle de THKP-C'nin izleyicileri temsil ediyordu. Bu akımlar geçmişi savunuyor görünmekle birlikte, 1974'lerin devrimci kitle mücadelesi ortamında maceracı devrim ve mücadele anlayışını açıktan eleştirmeden terkederek, fakat genel teorik temelini, sınıf karakterini ve popülist devrim anlayışını koruyarak, geniş küçük-burjuva yığınlar, özellikle ve öncelikle de gençlik içinde güç olmaya çalışıyorlardı. Özellikle Devrimci Yol bunda bir hayli de başarılı oldu. İçlerinden küçük çevreler, eskiyi maceracı özellikleriyle de yaşatmak hevesi gösterdi. Ne var ki, sınıfın ve emekçi yığınların kitlesel mücadeleleri ortamında, bu tür anlayışlar, niyetlerden bağımsız olarak, çoğu kere provokatif davranışlara yolaçtı. Kurtuluş grubunu oluşturanlar, daha sonraları geçmişin açık eleştirisine giriştilerse de, modern revizyonizmle aralarına belirgin bir sınır çizemedikleri için, bu eleştiri onları modern revizyonizme daha çok yaklaştırdı. Geçmişin yalnızca maceracı devrim ve mücadele anlayışına vurmak, ötesine geçememek, bu grubu, aynı sınıfsal zemin üzerinde sağ oportünist bir çizgiye götürdü.

Dünya Komünist ve İşçi Hareketinde büyük bir tahribat yaratan modern revizyonizme açık ve kesin bir tavır alamayan bu akımlar, daha çok Latin Amerika kökenli devrimci popülist akımların Türkiye toplumundaki benzerleriydiler. Aynı teorik çerçeveye, aynı sınıfsal zemine ve aynı popülist devrim anlayışına sahiptiler. Daha önce de belirtildiği gibi, kapitalist baskı ve sömürünün harekete geçirdiği ve dikkate değer bir siyasal canlılığa ittiği şehir küçük-burjuvazisi, bu akımların yaşam ortamıydı ve bu akımların teorisi ve programları, küçük-burjuvazinin sınıf konumunun ve çıkarlarının ifadesiydi. Türkiye gibi hızlı bir kapitalist gelişme yaşayan, emek-sermaye çelişkisi ve çatışmasının toplumsal gelişmeye damgasını vurduğu bir toplumda, bu akımlar proletaryaya ve sosyalizme yakınlık duyuyorlardı.

Üçüncü eğilim ise; THKO, THKP-C'den ayrışan THKP-C/ML hareketi ve TKP-ML hareketinde ifadesini buldu, ve bu değişik evrelerden geçen karmaşık süreç olarak yaşandı. Bu süreç, ona Marksizme ve proletaryaya en yakın hareket konumunu kazandırdığı için, değerlendirmemizin bundan sonraki bölümü yalnızca bu üçüncü eğilimi kapsayacaktır.

*

Bu üç grubun oluşturduğu akım 1975 sonu ve 1976 başında belirginleşti. 1971'-in maceracı çizgisinin açık eleştirisi ve küçük-burjuva ihtilalci bir çizgi olarak nitelenmesi ile uluslararası modern revizyonist harekete karşı açık tavır, bu grupların oluşturduğu hareketi diğer küçük-burjuva devrimci popülist akımlardan farklılaştırdı ve farklı bir gelişim sürecine soktu. Fakat bugüne kadarki iddiaların aksine, bu, Marksist-Leninist hareketin doğumu değildi. Bu grupların oluşturduğu hareket, değişik evrelerden geçerek süreç içinde Marksizme yönelişte belirli bir mesafe alsa da, özünde, küçük-burjuva sınıf konumunu ve devrimci demokrasi ufkunu aşamadı. 1968'lerden beri Türkiye devrimci hareketine damgasını vuran küçük-burjuva devrimci popülist

çerçeveyi bu hareket de kıramadı; harcanan tüm çabalara rağmen Türkiye işçi sınıfının sınıf partisi yaratılamadı.

Bu üç grubun, 1974 sonrası ilk gelişimi, tipik kendiliğindenci bir gelişimdi. Teorik temelden ve programdan yoksundular. 1971 Hareketinin öğrenciler ve şehir küçük-burjuvazisi içinde yarattığı sempatizan çevreleri örgütlemeye, hareketlenen küçük-burjuvazi içinde bir yer tutmaya çabalıyorlardı. Bu dönem için bu normaldi de. Zira bu hareketler, belirli yönleriyle eleştirseler de, 1971'in popülist maceracı platformunu hala savunuyorlardı. Açık eleştiri ve red 1975 sonu 1976 başında yaşandı. Buna modern revizyonizmin reddi ve uluslararası Marksist-Leninist hareketin yanında taraf tutuş eşlik etti. Fakat bu, hareketin teorik temelden yoksunluk ve küçük-burjuva sınıf ortamından oluşan zaafına yeni bir unsur kattı. ÇKP uluslararası Marksist-Leninist hareketin odağı, Mao Zedung klasik, Mao Zedung Düşüncesi geri ülke devrimlerinin teorisi olarak ele alındı. Sonraki sınırlı teorik gelişimi, büyük ölçüde Maocu teori koşullandırdı. Çin formülleri aynen benimsendi ve içi doldurulmaya, teorik zorlamalarla gerekçelendirilmeye çalışıldı. Türkiye toplumunun nesnel gerçeğine fazlaca itibar edilmedi. Bu nesnel gerçeği inceleyip irdeleme girişimleri bile görülmedi.

Devrimci popülist akımlar içinde geçmişin açıktan eleştirisini gündeme getirerek ve "küçükburjuva ihtilalci çizgi" nitelemesini yaparak ileri bir tutum alan ve başlıca üç gruptan oluşan bu hareketin geçmişe dönük eleştirisi, ideolojik siyasi ve sınıfsal sonuçlarına varamadı. Bilimsel bir teorik temelden, Marksist-materyalist bilimsel avrayıştan yoksunluk koşullarında ve küçük-burjuva bir sosyal zeminde bunun olması mümkün de değildi.

1968'lerde oluşan, 1970'lerde örgütlenen ve 1971'de silahlı eyleme girişen devrimci küçük-burjuva popülizmi idealist bir felsefi temele sahipti. Türkiye toplumunun tarihsel gerçeğinden (sosyo-ekonomik) ve Türkiye toplumundaki sınıf ilişkileri ve sınıflar mücadelesinin nesnel gerçeğinden (sosyo-politik) bütünüyle kopuktu. Subjektif ve iradeci idi. İşçi sınıfının tarihsel rolüne, devrimci siyasal eyleminin anlam ve önemine yabancıydı. Küçük-burjuvaziye dayalı idi; küçük-burjuvazinin demokrasi ve bağımsızlıkla sınırlı devrim ve mücadele perspektifine sahipti vb. Bu nedenle, eleştiri, devrimci popülist hareketin sınıfsal konumuna ve ideolojik, felsefi yönüne vurmalıydı öncelikle. Bu, hareketi proletaryanın tarihsel rolünün teorik kavranışına ve toplumun en devrimci sınıfı olarak işçi sınıfına yönelişe götürürdü. Kazandırdığı proleter sınıf perspektifiyle küçük-burjuva sosyal zeminden koparır, işçi sınıfının, o dönem sürekli gelişip güçlenen, kendiliğinden sınıf hareketiyle ciddi ve organik bağlar kurmaya ve onu siyasal sınıf hareketi düzeyine çıkarma çabalarına götürürdü. Teorik-siyasal gelişimi, Türkiye işçi sınıfının tarihsel ve güncel olarak belirlenmiş görevlerine, gelişen devrimci sınıf hareketinin gerçek sorunlarına ilgi ve çözüm arama temelinde yaşamaya götürürdü. Bu, doğmatizmden, kitabilikten, teori gevezeliğinden de kurtarırdı hareketi. Devrimci popülist akımın felsefi idealizmin bir ürünü olan ve çokça eleştirilen "ideolojik önderlik" kavrayışının gerçekten aşılabilmesi de ancak böyle mümkün olabilirdi. Proleter sınıf perspektifi, devrim sorununu proletaryanın sosyalist perspektifiyle ele almayı sağlar ve küçük-burjuvazinin siyasal ufku olan siyasal demokrasi sorununu mutlaklaştırmayı engellerdi, ki bu, popülist devrim kavrayışının aşılması, proleter devrim kavrayışının kazanılması anlamına gelirdi.

Geçmiş devrimci popülist hareketin felsefi idealizmi aşılabilseydi, bu, Türkiye toplumunun nesnel tarihsel gerçeğinden kopukluğa da son verir, kapitalist gelişmenin düzeyi, Marksist-materyalist yöntemle incelenir, Maocu formülasyonlara itibar edilmezdi. Böylece, kapitalist gelişmenin düzeyi ve modern sanayi proletaryasının nicel ve nitel gelişimi yarınarodnik bir anlayışla küçümsenmez, bu bizi bir başka yönden proletaryaya ve proleter devrim perspektifine götürür, devrimci demokrasi ufkunu darbelerdi.

Oysa, gelişim böyle olmadı. Geçmişin eleştirisi, bu ideolojik sınıfsal kavrayışla gerçekleşmedi. Geçmişin maceracı, kitlelerden kopuk devrim ve mücadele anlayışı eleştirildi ama, devrimci demokrat ufku aşılamadı. Proleter sınıf kavrayışı değil, "kitleler" ve "halk" kavrayışı kazanıldı. Maceracı "öncü savaşı" bir yana bırakıldı, kitlelere gidildi; ne var ki, küçük-burjuva kitlelere... Yani aşılan maceracılıktı, küçük-burjuva sınıf konumu ve küçük-burjuvazinin popülist devrim ufku değil. Maceracılığın reddiyle sınırlı bir eleştiri, dönemin, içinde küçük-burjuvazinin özel bir yer tuttuğu kitlesel mücadeleler ortamına ve Maocu teorinin "kitleler" edebiyatına uygun düşüyordu. Teorik sığlık, ufuksuzluk, proleter sınıf kavrayışından yoksunluk koşullarında, ötesi mümkün de değildi. Tam bir kendiliğindencilik vardı. Küçük-burjuvazinin anti-faşist, anti-emperyalist demokratik eylemine yetişilmeye, bu eylemin demokrasi ve bağımsızlıkla sınırlı

ufku teorileştirilmeye çalışılıyordu.

Teorisizlik ve proleter sınıf kavrayışından yoksunluk koşullarında, küçük-burjuva maceracılığına yöneltilen eleştiri yalnızca küçük-burjuva reformizmini besliyordu. Terörizmle ekonomizmin (reformizm, kendiliğidencilik) aynı gerçeğin iki yüzü olduğu çarpıcı bir şekilde kanıtlıyordu. PDA gibi en pespaye reformist bir hareketle birleşme görüşmeleri bu konuda yorum gerektirmeyecek bir göstergeydi.

Uluslararası modern revizyonizme açık tavır ileri bir adım olmakla birlikte, bunun ideolojik, sınıfsal sonuçlarına varmadığı, daha çok bir siyasal tavır olarak kaldığı, modern revizyonizme ÇKP ufkuyla bakıldığı, bunun sonucudur ki, modern revizyonizmin yalnızca bir varyantı, çok daha kaba ve bayağı bir biçimi olan "Üç Dünya Teorisi"nin uluslararası komünist hareketin genel çizgisi olarak görülüp savunulduğu da bir gerçektir. "Üç Dünya Teorisi" gibi kaba biçimler bir yana, o dönem ve ÜDT'nin reddinin ardından daha bir süre, Marksizmin klasiği olarak kabul edilen ve geri ülke devrimleri için özellikle ilgi gösterilen Maocu teori de, yalnızca, köylülüğe dayalı devrimci küçük-burjuva popülizminin yetkin bir ifadesiydi ve modern revizyonist teorinin Marksist bir alternatifi değildi. Bu gerçek, modern revizyonizme karşı alınan tavrın sınırlarını ve kapsamını vermektedir.

*

Daha öncede ifade edildiği gibi, TDKP'nin önceli THKO, THKP-C/ML ve TKP-ML hareketinden oluşan bu akımın gelişimi karmaşık bir süreç olarak yaşandı. Kaba bir dönemleme ile bu sürecin ilk evresi, 1975-77 arasını kapsar. "Üç Dünya Teorisi"ni savunma, PDA ile yakınlaşma teorik-siyasal boşluk ve belirsizlik koşullarında küçük-burjuva kitle eyleminin ardından sürüklenme vb. özellikleriyle belirginleşen bu dönemde, bir tür küçük-burjuva reformculuğu yaşandı. Sonuç; "parti inşa görevini" önüne koyan, "ideolojik-siyasi inşa"yı "kavranacak halka" olarak tespit eden ve Ekim-78 Konferansına sunduğu ruhsuz özeleştirde bu doğrultuda hiçbir ilerleme sağlamadığını itiraf eden THKO-GMK'nın iflası, THKP-C/-ML hareketi önderlerinin ezici çoğunlukla PDA'ya iltihakı, TKP-ML Hareketinin sağ oportünizmi sistemleştirme temelinde kısırlaşıp daralması oldu.

1978-80 farklı bir evredir. ÜDT'nin reddi, ardından Maoculuğun eleştirisi (1979), modern revizyonizm karşısında çeşitli klasik Marksist tezlerin genel planda savunulması ile karakterize olan bu dönemde, yapılan, niyet ve iddia ne olursa olsun, yalnızca devrimci demokrasinin daha tutarlı bir şekilde teorileştirilmesi idi. Devrimci küçük-burjuva popülizminin felsefi idealizmi, devrimci demokrasi ile sınırlı teorik ufku ve küçük burjuva sınıfsal konumu aşılamadı.

TDKP'de "Niğde Çizgisi" olarak bilinen teorik gelişim, proleter sınıf mücadelesinin tarihsel ve güncel sorunlarından kopuk, kitabi ve akademik bir gelişimdi ve ilk şekillenişini Maoculuk temelinde yaşamıştı. Maoculuk öylesine etkiliydi ki, Mao eleştirisinden sonra bile, temel Maocu formülasyonlar korundu ve savunuldu. Türkiye hala yarı-feodal bir ülkeydi. Demokratik devrim aşamasında bulunuyordu ve demokratik devrimin özü toprak devrimi, temel gücü köylülüktü. İşçi sınıfının anti-kapitalist mücadelesi, sosyalist eğitimi ve sosyalizm sorunu hala geleceğin bir sorunuydu vb. Bunlarla çelişen şeyler de söyleniyordu gerçi, ne var ki, bu yalnızca teorik eklektizmi ifade ediyordu. Marksist kitabi bilgileri, eklektik bir tarzda savunmak, bir hareketi Marksist-Leninist yapmaz. Marksist teori, felsefi köklerinden ve sınıf niteliğinden koparılarak ele alınamaz. Bilimsel teorik bir gelişimin esasını, Marksist-materyalist teoriyle toplumun nesnel tarihsel gerçeğini çözümlemek ve işçi sınıfının tarihsel ve güncel görevlerini berlirleyerek, proleter sınıf eylemine yol göstermek oluşturur. "Bunun içindir ki, Lenin, 'devrimci teorinin bir dogma olmadığını', bu teorinin 'ancak gerçekten kitlesel ve gerçekten devrimci bir hareketin pratiği ile sıkı sıkıya bağlı olarak kesin şeklini aldığını' söylerdi; çünkü teori, pratiğe hizmet etmelidir; çünkü 'teori, pratiğin ileri sürdüğü sorunları cevaplamalıdır' çünkü teori, verilerin sınavından geçmelidir" (Stalin)

Bu hareketlerde teori, Türkiye toplumunun Marksist-materyalist bir kavrayışla incelenmesi temelinde değil, gerçeklerin zorlanmasıyla, Çin formülasyonlarına bir içerik kazandırılmaya çalışılarak oluşturuldu. Türkiye işçi sınıfını çabalarının odağına koyarak, ilerleyen sınıf hareketinin tarihsel ve güncel sorunlarını tartışarak ve sınıfın eylemine yol göstererek değil, akademik bir yinelenme, bir bakıma gevezelik olarak, ve bir ölçüde de, süren küçük-burjuva sınıf eylemine teorik siyasal bir biçim vermeye çalışılarak geliştirildi.

TDKP'nin teorik gelişiminin "50 küsur yıllık sağ oportünizm"in eleştirisi olduğu hep vurgulandı. Şefik Hüsnü'nün liberal sol çizgisinin eleştirisinin TDKP teorisinde özel bir yer tuttuğu doğrudur. Ancak önemli olan bunun hangi ideolojik-sınıfsal

platformdan yapıldığıdır. Şaşaalı, kendi kendine övgüler düzmekten oluşan iddiaların etkisinden kurtulup yakından bakıldığında, görülecektir ki, yapılan özünde, küçük-burjuva reformizmi karşısında tutarlı devrimci demokrasi platformunu savunmaktır. Şefik Hüsnü'nün liberal sol çizgisinin karşısına proleter sosyalizmi ile çıkılmamış, küçük-burjuva reformizmi, küçük-burjuva devrimciliği doğrultusunda aşılmıştır yalnızca.

Gerek Şefik Hüsnü eleştirisinde, gerek 1971 Hareketinin eleştirisinde ve gerekse genel olarak revizyonizmin eleştirisinde, bir çok Marksist teorik doğrunun, klasik tez ve ilkelerin savunulduğu bir gerçektir. Fakat, Marksizm bir doğmalar yığını değildir ki! Marksizm, proletaryanın toplumdaki siyasal sınıf eyleminin teori ve taktiğidir. Sınıfsal temelinden koparılıp yalnızca kitabi bilgi olarak ele alınırsa hiçbir şey ifade etmez. Marks, proletarya felsefede entellektüel sialhlarını, felsefe proletaryada maddi silahları bulur, demişti. Lenin, "Marks'ın doktirininin özü, sosyalist toplumun yaratıcısı olarak, proletaryanın dünya çapındaki tarihsel rolünün açıklanmasıdır" diyordu.

Gerçek bir Marksist yönelişin özünü ve esasını, proletaryanın tarihsel rolünü kavrayış oluşturur. Bu kavrayışa ulaşmış ve dolayısıyla Marksist-Leninist sıfatını haketmiş bir siyasal hareket, teorik gelişiminin, siyasal faaliyetinin ve örgütsel şekillenişinin odağına yalnızca ve yalnızca işçi sınıfını koyar. Bütün teorik siyasal çabasını proletarya hareketinin sorunlarına, görevlerine ve bilinçli siyasal gelişimine hasreder. Bu kavrayışa ulaşmış bir hareket, her türlü bulanıklık ve muğlaklıktan bütünüyle uzak ve çok net olarak, parti sorununu, bilimsel sosyalizm ile proletarya hareketinin birliği olarak ele alır. Küçük-burjuvazinin bağrında, küçük-burjuvazinin ileri kesimlerini örgütleyerek, küçük-burjuva örgütlerin bir toplamı olarak parti kurmak, bunu ciddi ciddi ilan etmek, böyle bir hareket için akıl ve mantık dışıdır. Oysa bizde, Marksizm-Leninizm ve proletarya adına, bu akıl ve mantık dışılık yaşandı. Çok açık ve çok tipik olarak, parti meselesi sosyalizm ile küçük-burjuva hareketin birliği olarak ele alındı. Bunun böyle savunulup savunulmadığının bir önemi yok. Önemli olan bunun böyle yaşanmasıdır. Ve iddialar değil, sosyal-siyasal pratiktir aslolan. Kaldı ki, sorunun teorik konuluşu da bulanık ve çarpıktır. Parti inşası, teorik inşa ve örgütsel inşa olarak mekanik bir ayrıma tabi tutulmakla kalınmamış, örgütsel gelişimin, proletaryanın öncüsünü komünizme kazanmayı ifade ettiği, parti örgütünün yaratılmasının proletaryanın bilinçli kesimini örgütlemek demek olduğu, "proletaryanın en üst örgütlenme biçimi olarak parti" sözünün boş ve rastgele bir söz olmadığı vb. hep unutulmuştur.

Küçük-burjuvazinin bağrında komünist partisi inşa etmeye kalkmak, kesinlikle bir tesadüf, ya da basit bir yanılgı değildir. Bu Marksizm-Leninizmin özü demek olan "proletaryanın tarihsel rolünü" kavrayamamaktır. Ufku devrimci demokrasiyle sınırlı, küçük-burjuva sosyalizminin, diğer bir deyişle, popülist devrim görüşünün ürünü küçük-burjuva bir parti anlayışıdır. Felsefi teorik dayanakları vardır. Bilimsel sosyalizmi maddi sınıf temeli olan proletaryadan koparmak, "işçi sınıfının ideolojik önderliği" kavrayışını aşamamış olmayı da kapsamak üzere, felsefi idealizmden kaynaklanmaktadır.

*

Teorik temeli ve kavrayışı ile sınıfsal koşulları böyle olan bir hareketin, yürüttüğü siyasal faaliyetin ve yarattığı örgütlenmenin sınırları ve niteliği kendiliğinden anlaşılır.

Daha önce de ifade edildiği gibi, bu hareketi oluşturan her üç grup da siyaset sahnesine teorisiz çıktı. Yöneticilerin ciddi bir teorik birikimi ve siyasal hazırlığı yoktu. 1971'in yenilip dağılmış örgütlerinin eski mensupları olmak hak ve sıfatıyla, gelip yeni örgütlerin tepesine oturdular. Başlangıçta geçmişe duyulan sempati örgütlendi. Ardından gençliğin ve küçük-burjuvazinin yayılan anti-faşist, anti-emperyalist demokratik hareketinin baskısıyla köksüz, ufuksuz ama yaygın bir anti-faşist, anti-emperyalist ajitasyon çalışması yürütüldü. Teori ve programdan yoksunluk koşullarında, kaçınılmaz olarak, ilkel, yüzeysel bir ajitasyondan öteye gidemeyen, kendiliğindenciliği, aynı anlama gelmek üzere reformizmi, besleyip körükleyen legal yayın organları çıkarıldı. Bu yayın organları gelişip yaygınlaşan demokratik hareketin aynası olmaktan öteye gidemiyorlardı. Parti inşasının kavranacak halka olarak ilan edildiği bir dönemde, ne bir teorik içerik, ne de ileri işçileri komünizme kazanmayı amaçlayan, bilimsel temellere dayalı bir propaganda söz konusuydu. Buna rağmen, dönemin özelliği olan küçük-burjuvazinin kitlevi siyasal canlılığı koşullarında diğer küçük-burjuva popülist akımlar gibi, bu gruplar da büyüdüler. Doğal olarak, bu sağlıksız bir büyüme idi. Baş küçük, gövde büyüktü. Baş küçük olarak kalıyor, gövde sürekli büyüyordu. O zamanların popüler deyimiyle. nicel gelişim ile

nitel gelişim arasında bir uçurum vardı, ve bu uçurum gün geçtikçe büyüyordu. Baş gövdeyi yönetip yönlendirip geliştirmiyor, bilakis, gövde başı sürüklüyordu. Bu tipik bir kendiliğindencilik, bir arkadan sürüklenişti. Üstelik söz konusu olan işçi sınıfı hareketi bile değil, küçük-burjuvazinin anti-faşist, anti-emperyalist demokratik hareketiydi.

Bütün bunlar, kısa zamanda, bu hareketleri çıkmaza ve krize soktu. THKO-GMK'nın ifalsı ve "Niğde Çizgisi"ne boyun eğişi bunun ifadesiydi. THKP-C/ML hareketinin yönetici kademelerinin PDA'ya iltihakı, siyasal reformizmlerinin olduğu kadar, hareketin ihtiyaçlarına cevap verememekten gelen açmaz ve acizliklerinin de ifadesi idi. TKP-ML Hareketinin bir noktadan sonra hızla daralıp kısırlaşması, benzer bir çıkmazın ifadesiydi.

Aynı dönemde yaratılan örgütlenmeler bütünüyle bürokratik ve hantaldı. Teorik-siyasal boşluk ve belirsizlik koşullarında ve küçük-burjuva sınıf ortamında, başka türlü de olamazdı. Bilimsel bir teorik temele dayalı siyasal bir önderliğin olmadığı, olamadığı koşullarda, gütme, hükmetme olurdu. Örgütsel bürokrasi bunun bir ifadesiydi. Bu örgütler aynı zamanda legalistti. Bu, kendiliğindenciliğin,siyasette reformizmin, ufuksuzluğun doğal örgütsel yansımasıydı. Legal yayın organı ve legal dernekler siyasal faaliyetin odağıydı. Bu temel üzerinde yaratılmış örgütlenme de, görüntü ne olursa olsun, kaçınılmaz olarak aynı niteliği taşırdı.

1978-80 döneminde belirli bir ilerleme sağlandı ama, sorunun özü ve dolayısıyla sonuç değişmedi.

THKP-C/ML Hareketi ve TKP-ML Hareketi, eski küçük-burjuva kitle temellerini önemli ölçüde kaybettiler.

THKP-C/ML, başlangıçta ciddi sorunlarla karşı karşıya kaldı. Ancak Mao eleştirisi ile birlikte, belirli bir toparlanma, canlanma ve küçük-burjuva kitle temelini kaybetmiş olmanın da yarattığı avantajla, işçi sınıfına belirli bir yönelişi yaşadı.

TKP-ML Hareketi ise, geçmişinden gelen güçlü Maocu ideolojik temelinden dolayı, bir süre bocaladıktan sonra gündemine alabildiği Maoculuğun eleştirisi ve reddini, içine düştüğü darlığı ve kısırlaşmayı aşmanın dayanağı haline getiremedi.

1977 ortalarında TDKP'den sağlıksız bir şekilde koparak, bir kaç yıl çözümsüzlük içinde bocaladıktan sonra, 1979 yılında TİKB'yi kuran, içinde değerli devrimcilerin bulunduğu grup ise politik bir akım haline gelemedi.

TDKP-İÖ'ye gelince, daha önce ne anlam ifade ettiği üzerinde durulan belirli bir teorik gelişimi yaşamış olmanın avantajıyla gücünü korumakla birlikte, kısırlaştı. Teorik gelişimi ve siyasal çizgisi, küçük-burjuvazinin teorik-siyasal ufkunun nispeten tutarlı bir ifadesi olduğu için, kendi küçük-burjuva kitelsel temeline başarıyla oturdu. Onun kısa dönemli belirli ihtiyaçlarına cevap verebildi. Ne var ki, bu avantaj, Mao Zedung eleştirisi döneminde TDKP-İÖ için bir dezavantaja dönüştü. Küçük-burjuvazinin devrimci demokrasiyle sınırlı teorik-siyasal ufkunu aşamamanın, küçük-burjuva sınıf koşullarından kopamamanın ve bu temelde yaratılmış örgüt ve kadrolaşmayı olduğu gibi korumanın etkeni oldu. Maoculuğu teorik planda eleştirme çabasının, TDKP-İÖ'nün teorik-siyasal çizgisinin Maoculuktan esasta etkilenmediğini gösterip ispatlama çabasına dönüşerek kısırlaşması ve yozlaşması, bu sonucu ayrıca kolaylaştırdı.

TDKP-İÖ Ekim 1978 Konferansıyla devraldığı önderliği, kadroları, örgütsel yapıyı, çalışma tarzını sınıfsal koşulları, esasa ilişkin olmayan düzeltme ve değişiklikler dışında tutulursa, aynen korudu. Örgütün bürokrat-legalist yapısı ve küçük-burjuva sınıf niteliği ve zemini değişmedi. Yeni teorik temel ve siyasi çizgi, bu değişimi yaratamazdı da. Zira bu yeni teorik temel ve siyasi çizgi küçük burjuva devrimci demokrasisinin tutarlı bir ifadesiydi yalnızca. Küçük-burjuva demokratik harekete dayalı bir örgüte kolayca oturması da bundandı. Kendiliğindencilik ve bunun ürünü küçük-burjuva reformizmi, küçük-burjuva devrimciliği doğrultusunda aşılmıştı. Ancak ideolojik-sınıfsal öz değişmediği için, Ekim Konferansıyla devralınan örgütsel yapıda esaslı bir değişim de olamazdı.

TDKP-İÖ, bilimsel nitelikte Marksist-Leninist bir teorik temele ve programa sahip olamamanın mantıki bir sonucu olarak, Marksist-Leninist parti anlayışına da yabancıydı. Komünist partisini, bilimsel sosyalizm ile işçi sınıfı hareketinin birliği olarak ele alan Marksist bilimsel görüşten yoksundu. Bu nedenle, şehir ve kırın küçük-burjuva devrimci demokrat hareketine dayanarak ve bu harekete dayalı örgütlerin bir toplamı olarak kurulduğu halde, kendini Türkiye işçi sınıfının komünist partisi olarak ilan edebilmiştir.

Bilimsel esaslara dayalı, Marksist-Leninist bir teorik temel ve kavrayış olmadan, Marksist-Leninist taktikler de izlenemez. Hele de hareket küçük-burjuvaziye dayalı ise. Bu, üç gruptan oluşan hareketin taktik çizgisiyle de kanıtlandı. İzlenen taktikler, kimi zaman sağ, daha

çok da keskinlik eğiliminin ürünü sol oportünist nitelikte taktiklerdi. İradeci, keyfi ve subjektivistti. Sendikalar (DSM), seçim ve parlamento, kitle örgütleri, modern revizyonist partilere karşı tavır (sosyal-faşizm tezi), anti-faşist ittifaklar, reformist burjuvaziye karşı tavır, bir dönem korsan mitinglerde ifadesini bulan eylem çizgisi vb. vb. ile örneklenebilir bu durum.

Siyasal taktiklerdeki isabetsizlik, yalnızca teorik-sınıfsal konumdan değil, aynı zamanda, lider kadronun siyasal olayları izlemedeki yetersizlik ve yetenek-sizliklerden de geliyordu. Liderler, zamanla toplumdaki sınıf mücadelesinden, nesnel olaylardan ve gerçeklerden koptular. Bu nedenledir ki, örneğin, 12 Eylül askeri darbesi aylar öncesinden çeşitli siyasal çevrelerce sezilip bilindiği halde, hareketin liderleri için gerçek bir sürpriz oldu ve şaşkınlık yaratabildi. Yine bu nedenledir ki, örneğin, sol sekter bir kavrayışın ürünü olan ve dar taraftar çevrelerine dayanan DSM'ler olgusu, TDKP ve THKP-C/ML Hareketi önderleri tarafından akıl almaz ölçülerde aşırı bir subjektivizmle, gerici ve revizyonist sendikaların çöküşü ve devrimci sendikaların hızlı yükselişi olarak algılınabildi (örneğin, TDKP 1.(Kuruluş) Kongresi de, böyle bir değerlendirmeyi ciddi ciddi onaylanabildi). Bir başka örnek olarak, 12 Eylül sonrasının ilk 1 Mayısında karşı-devrimin azgın saldırısı ve yığınların örgütsüz, öndersiz ve siyasal açıdan hazırlıksız olduğu, kitle mücadelesinin durduğu koşullarda, TDKP önderliğinin işçi sınıfı ve emekçi halka "üretimi durdurun" çağrısını yapması verilebilir.

Lenin'in, üç Rus devrim deneyiminin evrensel düzeyde geçerli tecrübelerinin toparlanmasının bir ifadesi olarak da ortaya koyduğu taktik ilkeler çok açık ve net iken, liderlerin derin subjektivizminin ve kof bir keskinliğin ürünü seçim ve parlamento taktiklerinin ise, sözünü bile etmeye değmez. "Burjuva parlamentosunu ve bütün öteki gerici kurumları dağıtmaya gücümüz yetmediği sürece, bu kurumlarda çalışmak zorundasınız... bunu yapmazsanız gevezeden başka bir şey değilsiniz" diyen ve bizdeki faşist diktatörlükten daha zalim, keyfi ve despotik olan çarlık rejiminde bu taktiği hayata geçiren Bolşevizm deneyini örnek gösteren Lenin'e bu hareketlerin liderleri gözlerini kapamışlardı. Küçük-burjuva demokratik hareketin şaşaalı görünümünü ön plana çıkarıp, "gerici parlamentolardan devrimci amaçlarla yararlanılması gibi çetin bir meselenin üstünden 'atlayarak'" (Lenin) devrimci yükselişe sözde önderlik etmişlerdi. Lenin'in, uluslararası komünizmin devrimci taktik ilkelerini, Rus deneyiminden de yararlanarak formüle ederken, "yığın grevlerinin siyasi greve ve sonra da devrimci greve ve en sonunda da çarlığa karşı ayaklanmaya doğru hızla dönüştüğü objektif durumun doğru olarak hesap edilmiş olmasından ötürü verilmişti" dediği seçimleri boykot kararı (taktiği), bizim liderlerin elinde bayağılaştırılıp yozlaştırıldı. Bu tür taktikler yığınların kendi öz tecrübeleriyle devrim için eğitilmelerine hizmet etmediği gibi, hareketi yığınlarla birleştirmemiş, tersine koparmıştır.

Bu örnekler çoğaltılabilir. Bütün bunlar, devrimci proletaryanın teori ve taktiği demek olan Marksist bilimsel dünya görüşünden yoksunluk ve küçük-burjuva sınıf hareketine dayalı olmanın sonuçları olduğu kadar, bunların da bir devamı olarak, siyasal olayların bilgisine hakim olamamanın ve sınıf mücadelesinin nesnel gerçeklerinden büsbütün kopmanın örnekleri ve ifadesiydiler. Bu, aynı zamanda, önderlik konumuna ve görevine yabancılaşmak demekti. Bu durum, siyasal mücadeleye önderlik yerine, örgütlere hükmetmeyi ve bürokratlaşmayı besleyip geliştirdi. Giderek, küçük-burjuva zemin üzerinde yozlaşmayı yarattı. Siyasal ciddiyet ve siyasal sorumluluk bilinci alabildiğine zayıfladı. Nisan 1981 darbesi sonrasında, TDKP bünyesinde şok ve devrimci saflarda şaşkınlık yaratan TDKP-MK'nin kolay siyasal çöküşü, ancak bu temelde anlaşılıp kavranabilir.

*

12 Eylül sonrasından uzun uzadıya sözetmek bir bakıma pek gerekli değildir. Devrimci demokrasinin en tutarlı ifadeleri olsalar da, üç gruptan oluşan hareketin, özellikle önderliği sağ, teslimiyetçi ve tasfiyeci bir konuma kaydı. Bu, küçük-burjuva devrimciliğinin, karşı-devrim koşullarındaki evrimiydi. Bu evrim, TDKP'de oldukça belirgindir. Önderliğinin büyük bir bölümü, çok geçmeden karşı-devrimin eline geçti. Devrim ve sosyalizm davasını, hareketin moral ve maddi (örgütsel) kazançlarını savunmak güç ve iradesini gösteremeyerek, TDKP'nin yalnızca örgütsel değil, manevi, siyasi açıdan tasfiyesinde de önemli bir rol oynadı. Parti yönetiminin dışarıda kalan bölümü de, öz ve nitelik olarak içerdekilerle aynı tutumu gösterdi. Partinin yaşadığı ağır ve kolay yıkımın köklü ve bilimsel esaslara dayalı bir değerlendirmesini gündeme getirmedi. Bundan ısrarla ve özenle kaçındı. Sosyal pratiğin ortaya çıkardığı gerçeklere sırtını döndü. Bu acı gerçekleri partililerden, kitlelerden

ve devrimci kamuoyundan gizledi. "Şanlı TDKP", "dimdik ayaktayız", "yaralarımızı sardık" edebiyatıyla özellikle dürüst kadrolar ve taban aldatılmaya çalışıldı. Daha 12 Eylül öncesinde, belirgin ve hayattan kopma, siyasal ciddiyet ve sorumluluktan uzaklaşma ve giderek yozlaşma sürecine giren bir önderliğin devamı ve dışarda kalan bölümü olarak, başka türlü davranması da beklenemezdi. Bu durum, karşı-devrimin bilinen koşullarında, parti yönetimini, devrim davasından iyice kopmaya ve ideolojik siyasal planda liberalleşmeye, önerdiği siyasal ve örgütsel taktikler ve sözde tedbirlerle ise, parti örgütünü alabildiğine daralmaya, kitleler bir yana, dar sempatizan çeperden bile kopmaya, siyasal faaliyet olarak kısırlaşmaya vb.. itti. Bu reformist, teslimiyetçi, tasfiyeci çizgi TDKP'nin içten içe eriyip dağılmasını getirdi. Hareket, örgütsel varlığını yitirmekle kalmadı, siyasal ve moral açıdan da tasfiye sürecine girdi. Mücadeleden geri durma, saflarda yaygın ve eğilim haline geldi.

Küçük-burjuvazinin teorik-siyasal ufkuyla sınırlı devrim ve mücadele anlayışı ve küçük-burjuva sınıf yapısı karşı-devrim ve, geçmişi aşma gücü ve dinamizmi gösterememe koşullarında, doğal sonuçlarına varmış, küçük-burjuva teslimiyet ve mücadeleden kaçış eğilimine dönüşmüştür. 12 Eylül sonrasının son 6 yılının bir yönü, fakat özellikle öne çıkan yönü budur. Ama bu yalnızca gerçeğin bir yüzü, yalnızca bir yönüdür.

12 Eylül, Türkiye devrimci hareketinin evriminde olduğu kadar, TDKP, THKP-C/ML ve TKP-ML Hareketinden oluşan ve 1970'lerin ortasından itibaren, diğer küçük-burjuva devrimci popülist akımlardan süreç içinde farklılaşan hareketin evriminde de gerçek bir dönüm noktasıdır.

Her şeyden önce ve abartmaksızın denilebilir ki, 12 Eylül dönemi, devrimci küçük-burjuva popülizminin ufuksuzluğunun ve soluksuzluğunun, dolayısıyla da iflasının görülüp yaşandığı bir dönemdir. 1960'ların ikinci yarısından kök alan küçük-burjuva popülizmi, ilk yenilgiyi 12 Martta almıştı. Bu onu, 12 Mart sonrasında belirli bir evrime ve değişime uğratmıştı. Ancak değişimin yaşandığı dönemin, daha önce üzerinde durulan ulusal ve uluslararası koşulları, özellikle de, küçük-burjuvazinin öne çıkan siyasal etkinliği ve baskısı ile Maoculuğun ideolojik etkinliği, devrimci küçük-burjuva hareketin içinden Marksist dünya görüşünün esaslarını kavrayan, proleter sosyalist bir platform yaratan ve işçi sınıfına yönelen bir hareketin doğumunu olanaklı kılmadı. Maoculuğun eleştirisi, teoride Marksizme, pratikte işçi sınıfına belirli bir yönelişi yaratmakla birlikte, sorunun özüne inilemedi ve gösterilen çaba, hareketi, küçük-burjuva demokrasisinin en tutarlı ifadesi olmaktan öteye götüremedi. Fakat her şeye rağmen, küçük-burjuva devrimciliğinin ileriye doğru evriminin sınırlarını ortaya koyması anlamında, olumlu bir gelişmeydi. Ve bu, proleter sosyalist bir yönelişin potansiyel olanaklarının birikmesi anlamını taşıyordu.

12 Eylül sonrasının karşı-devrim koşulları, hareketin küçük-burjuva siyasal sınıf yapısını ayrıştırıp farklılaştırdı. Başlangıçta bir bakıma kendiliğinden yaşanan ve kendini teslimiyet ve mücadele eğilimleri olarak ifade eden bu ayrışma, yenilginin ve yıkımın sonuçlarına oportünist ve devrimci yaklaşımlarda ilk bilinçli ifadelerini kazandı. Gelinen yerde teorik, siyasal ve sınıfsal sonuçlarına varma, her yönüyle bilinçli ifadeler kazanma sancıları yaşanmakta. Bu ayrışma ve çatışma, proleter sosyalizmi ile, popülizminin liberal ve radikal küçük-burjuva tonları arasındadır.

Devrimci küçük-burjuva popülizminin Marksizme ve işçi sınıfına en yakın kesimini oluşturan ve TDKP, THKP-C/ML (şimdi TKİH), TKP-ML Hareketi ve TİKB'den oluşan hareketin saflarında yer alan tüm komünistlerin acil ve canalıcı görevi, devrimci popülist ufku her açıdan aşmak; teoride, taktikte, örgütte ve pratik mücadelede, Türkiye işçi sınıfının proleter sosyalist siyasal hareketini yaratmaktır.

Bunun birikimi ve olanakları fazlasıyla vardır; ve bu, hareketin 12 Eylül sonrası evriminin öteki yüzü, öteki yönüdür. (DEVAM EDECEK)

(Başlarafı s.44'de) SOVYET İKTİDARI...

komünizm taraftarlarının konu olduğu baskılara rağmen, Sovyet iktidarı bütün dünyada kesinlikle, önüne geçilmez biçimde ve çok yakın bir gelecekte muzaffer olacaktır.

Sovyet iktidarının örgütlenmesinde henüz bir çok yanlışın bulunduğunu çok iyi biliyoruz. Sovyet iktidarı harika bir tılsım değildir. Geçmişin yanlışlarını, cahilliği, kültürsüzlüğü, barbar bir savaşın mirasını, yağmacı kapitalizmin mirasını bir vuruşta düzeltemez. Ama buna karşılık sosyalizme geçişi sağlar. Ezilenlerin ayağa kalkmalarını ve Devletin, ekonominin, üretimin bütün yönetimini gitgide kendi ellerine almalarını sağlar.

Sovyet iktidarı sosyalizmin, emekçi kitleler tarafından bulunmuş yoludur, yani emin bir yoldur, yani yenilmez bir yoldur.

Mart 1919 sonu. V.İ.Lenin

Kürtlerin özgürlüğü savunulmadan demokrat ve enternasyonalist olunamaz

S.METİN

Altmışlı yıllar, Türkiye ve Türkiye Kürdistan'ında hızlı bir kapitalist gelişmenin yaşandığı yıllardır. Bu yıllarda ek bir ivme kazanarak gelişen kapitalizm modern sınıf ilişkilerinin belirginleşmesine, demokratik bilincin gelişip kökleşmesine ve devrimci sınıf mücadelesinin yükselişine yol açarken, Türkiye Kürdistan'ında ek olarak da ulusal bilincin uyanışına ve ulusal hareketin yeni ve geçmişe oranla daha geniş bir temel üzerinde gelişmesine neden oldu.

Sosyal-sınıfsal temelini esas olarak Kürt küçük-burjuyazisinin oluşturduğu ulusal hareket, yetmişli yılların ortalarından itibaren çeşitli Kürt parti ve örgütlerinin şahsında nispeten kitleselleşerek yeni bir aşamaya vardı.

Giderek Kürt orta sınıflarınca da desteklenmeye başlanan, gerek ulusal ve gerekse de uluslararası düzlemde yaygın olarak tartışılan Kürt sorunu, yoğun bir hareketliliğin yaşandığı günümüz Türkiye'sinde ise siyasal gündemi oluşturan ana sorunlardan biri haline gelmiş bulunuyor.

Kuşkusuz, daha düne kadar varlığı dahi kabul edilmeyen Kürtler ve Kürt sorununun, bugün, deyim yerindeyse Türkiye'nin siyasal geleceğini belirlemede rol oynayacak sorunlardan biri haline gelmesi, her kesimin iradesinden bağımsız tarihsel, iktisadi vb. birikimlerin bir sonucudur ve böyle kavranmalıdır.

Sorun adeta kendisini dayatmıştır. Öyle ki, şimdi devletin üst düzeyde yetkilileri bile Türkiye'de bir Kürt sorununun olduğunu, dahası -PKK'nın gerilla eylemleri kastedilerek- bu duruma alışmak gerektiğini söylüyorlar. Sosyal-Demokratlar seçim bildirgelerine "Kürtçe konuşma özgürlüğü"nü de koydular. Liberal soldan TKP, Kürt sorununun "adil, demokratik ve barışçı çözümü" için "bir sağduyu koalisyonu" önerirken, SAÇAK gurubu da, M.Kemal'in 1920'lerde Kürtlere özerklik tanıdığını propaganda etmeye başladı. Dahası da, konuya ilişkin belgeleri kamuoyuna sunarak tartışmaları yönlendirmeye çalışıyor.

Besbelli ki, sorunun güncelleştiği böyle bir aşamada Kürt sorunu ve gelişmeler karşısında Marksist tutumun ne olması gerektiğini ortaya koymak büyük önem kazanıyor.

Öyleyse bu soruna nasıl yaklaşılmalıdır?

Türkiye'deki burjuva iktidar bölgenin en gerici, en şoven ve en baskıcı iktidarlarından biridir. Osmanlıdan devraldığı ilhakçı geleneği aynen sürdürmektedir ve Kürdistan'ı bir "iç sömürge" statüsünde tutmak, Kürt halkının en meşru hakkını (KENDİ KADERİNİ TAYİN HAKKI) inkar edip, zora başvurarak ezmek ve defalarca Kürtlere yönelik katliamlar düzenlemek gibi tarihsel bir utancı temsil ediyor.

O, bugün, Kürtlerin kendi kaderini tayin etme hakkını tanıyıp onları içinde tuttuğu utanç verici ilişkilere son vermek bir yana, bir tür sömürge valisi niteliğindeki "Olağanüstü Hal Valisi" türünden uygulamaları ile bugüne kadar Kürdistan'da uyguladığı sömürgeci politikanın üstünü örten peçeleri de fırlatıp atarak bu ilişkiyi daha da pekiştiriyor. Dahası, burjuva iktidar ve onun işbaşındaki faşist hükümeti PKK etkenini bahane ederek ulusal uyanışa karşı tam bir haçlı seferi başlatmış bulunuyor. Türk ordusunun üçte ikisi şu anda Kürdistan'da. Emperyalistlerin dünyanın bir çok sıcak bölgesinde denedikleri savaş yöntemlerini kullanmak üzere yeni katliam hazırlıkları yapılıyor. Öte yandan sayıları yaklaşık yirmibeşbine ulaşan askeri birlikler ve özel vurucu timlerle yetinilmeyip, bölgede özel bir kolordunun kurulmasına çalışılıyor. Kuşkusuz bütün bunların tek amacı, ne pahasına olursa olsun Kürt ulusunu boyunduruk altında tutmak, gerekirse zincirlerinden boşalmış bir terörle ezmek.

Her şey bununla bitmiyor. Gerici ve şoven Türk basını da bu sorun için ayaklanmış durumda. Hemen her gün gazetelerinin kara sayfalarında PKK'nın sözde "Doğu ve Güneydoğudaki vatandaşlarımıza yaptıkları mezalim"i yazıp, resimliyorlar.! Böylece, güya insani temalarla Türk devletinin vahşetini gizleyip Kürtlerin özgürlük mücadelesini gözden düşürmeye çalışıyorlar. Ne ki, onla-

rın gerçek amaçlarının burjuva iktidarın Kürt sorunu çıbanını bir an önce deşmesini kolaylaştırmak, dahası da, ırkçı-şoven bir propaganda eşliğinde Türk proletaryası ve halkını milliyet dürtüsü ile şartlandırıp kardeş Kürt proletaryası ve halkına karşı kışkırtmak olduğu biliniyor. Zira defalarca kanıtlanmıştır ki, gerici Türk basını Kürt sorunu karşısında her zaman ırkçı-şoven konumda ve sömürgeci politikanın savunucusu olmuştur. Bugün de öyledir.

Komünistler ulusların kendi kaderini tayin hakkının şiddete başvurularak engellenmesine karşı enerjik olarak savaşmakla yükümlü oldukları gibi, bu hakkın saptırılmasına ve bir başka yoldan engellenmesine yönelik gerici çabalara karşı da uyanık olmalıdırlar. Sözgelimi, sosyal-demokratların (SHP-DSP) ve liberal solun (TKP-SAÇAK, vb.) Kürt sorununu etkilemeye yönelik bugünkü çabaları tastamam Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını değişik bir yönden saptırmaya ve engellemeye dönük gerici çabalardır. Her iki kesimin de bu soruna yaklaşımlarının özü ve esası misak-ı milli ile sınırlıdır. Kürt sorununun çözümünde "toprak bütünlüğü" onların temel koşuludur. Sosyal-Demokratların sözde "Kürtçe konuşma özgürlüğü" de, TKP'nin "adil, demokratik ve barışçı çözüm" önerisi ve SAÇAK gurubunun Kemalist "özerklik" planı da hep bu koşula bağlıdır. Kürt sorununu "etnik" bir sorun olarak dahi görmeyerek, "Olağanüstü Hal "Valiliği"ne karşılık "bölge bakanlığı" önererek sömürgeci politikanın uşaklığının gönüllü savunuculuğunu yapan Ecevit gibi sosyal-demokratlar da, tarihsel işlevi Kürt ulusunun kendi kaderini tayin etmek hakkını inkar edip, onu zorla bugünkü sınıflı devletin sınırları içinde tutmak ve sömürgeci politikayı devam ettirmek olan Kemalizmi "demokrat" gösterip aklayan, tarihi alçakça çarpıtan liberal sol da Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkının gerçek çözümünden yana değildirler. Onlar her zaman bu sorunda sosyal-şoven konumda olmuşlardır. Bugün de öyledirler.

Onlar Kürt sorununu tarihsel açıdan bile açıklayamayacak, çarpıtacak kadar alçaktırlar. Bu bakımdan da, her sorunda olduğu gibi bu sorunda da onların sosyal-şoven niteliklerinin açığa çıkarılması ve işçilerin bilincini gerici ve liberal vaazlarla zehirlemelerine izin verilmemesi, buna karşı mücadele özel önem kazanıyor. Sosyal-şoven propagandalara en etkili yanıt Kürt ulusunun kendi kaderini tayin etme hakkının kesin olarak tanınması olacaktır.

Komünistler öncelikle "halkların ya da ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı yerine, her ulus içindeki proletaryanın kendi kaderini tayin hakkına geçerlik kazandırmayı kendi temelli ödevi sayar"lar. Her zaman ve hiç durmaksızın bütün ulusların proletaryasının en yakın işbirliği için çalışırlar. Bu bizim ilkesel tutumumuzdur ve bu ilkeyi her an için gözetiriz. Biz, kısa vadeli ve geçici başarılar uğruna proletaryanın bilincinin baştan çıkarılıp bozulmasını, sınıf savaşımının görmezden gelinmesini, burjuva demokrat sözlerle aldatılmasını ya da güncel siyasal savaşımın birliğinin bozulmasını istemeyiz ve buna pek büyük değer veririz. Öte yandan, iki ulustan gerici sınıfların, sosyal-şovenizmin ve küçük-burjuva demokrasisinin eklentisi olmaktan çıkmış, iki ulustan proletaryanın bağımsız-birleşik siyasal savaşımını yaratmak, proleter bir devrim halinde geliştirmek ve bunu "bütün öteki koşullar eşit olmak koşuluyla" gönüllülük temeli üzerinde kurulacak tek bir sosyalist cumhuriyetin kuruluşu ile taçlandırmak temel hedefimizdir.

Ne ki, Kürt ulusunun istediği biçimde örgütlenme hakkı vardır ve bu hak her zaman için meşrudur. Her türlü baskı ve zulme karşı savaşan komünistler, Kürtlerin Misak-ı Milli sınırları içinde zorla tutulmasına, özgürlük istemlerinin (bazen bu istem için verilen mücadele sosyalizmin çıkarlarına aykırı bir yönde gelişse bile) zora baş vurularak bastırılmasına karşı amansızca mücadele etmek durumundadırlar. Biz bugünkü sınıflı devletin zora başvurarak çizdiği sınırları (Misak-ı Milli) tanımıyoruz. Çünkü Misak-ı Milli ile Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkının aynı anda ve bir arada savunulamayacağını çok iyi biliyoruz. Hangi gerekçeyle olursa olsun bunun tersini savunanları iflah olmaz sosyal-şovenler olarak teşhir etmek hakkımızdır.

Biz, Kürt proletaryası ve halkının gerçek ve kalıcı olarak kurtuluşunun bugünkü sermaye iktidarının yıkılmasından, iki ulustan proletarya ve halkın tek bir devrimci dalga halinde yükselecek siyasal savaşımının birliği ve zaferinde ifadesini bulan proleter bir devrimden geçtiğinin bilincindeyiz ve bunu her zaman vurgulayacağız. Propaganda ve ajitasyonumuzda bunu hep gözeteceğiz. Ancak, biz doktrinerler de değiliz. Besbelli ki, "kesenkes her zaman, demokrasi ve proletarya açısından haklı görülebilecek" bir mecrada gelişmese bile ulusal bir Kürt hareketi olasılığı her zaman vardır. Nitekim bugün objektif olarak inkardan gelinemeyecek, gelişen Kürt hareketi de bunu anlatır.

Bizim soruna ilişkin ilkesel tutumumuz

böylesi bir durumu, aynı anlama gelmek üzere ulusal bir Kürt hareketinin gelişebileceğini dıştalamaz, yanısıra da her türlü olasılığa karşı hazırlıklı olmayı öngörür.

Peki komünistlerin böyle bir duruma karşı tutumu ne olacaktır?

Açık ki, böyle bir gelişme karşısında salt ilkesel tutumumuzu açıklamakla yetinemeyiz. Zira bu sadece doktirinerlik olacaktır. Doğru tutum, kendi temel ödevimizi unutmaksızın Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını kesin olarak tanımaktır. Bir başka biçimde söylenecek olursa, Kürtlerin özgürlüğünü daha bir açıklıkla vurgulamaktır. Hiç bir gerekçe bizi Kürtlerin özgürlüğünü savunmaktan vazgeçiremez. Soruna böyle bir yaklaşım, Kürt sorununun siyasal sahnenin önüne çıkan en önemli sorunlardan biri haline geldiği günümüz için de aynen geçerlidir.

Bugün önderliğinin niteliği ne olursa olsun bir Kürt ulusal hareketi gelişmektedir. Kürtlerin özgürlük istemi kendisini her zamankinden daha yakıcı bir biçimde hissettirmektedir. Sömürgeci burjuva iktidarından, sosyal-demokratlara, şovenist Türk basınından Kemalist sola kadar hemen her kesimin gelişen bu Kürt hareketine karşı tutumu ya onu zora başvurarak ezmek ya da bir başka biçimde saptırmak ve engellemek şeklindedir. Kürt halkına ve onun özgürlük istemine karşı tam bir haçlı seferinin yürütüldüğü böyle bir durumda, baskıları ve Kürtlere yönelik "tarihi haksızlık"ları dile getirmek ya da teşhir etmekle sınırlı kalmak pek yetersiz olacaktır. Bu nedenle, günümüzde, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını vurgulamanın, "Kürtlere Özgürlük" şiarını yükseltmenin pek büyük önemi vardır ve bu yapılmalıdır.

Hiç durmaksızın Türk proletaryası ve halkı içinde Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkının propagandasını yapmalı ve on yıllardır sopa altında tutulan Kürtlerin özgürlüğünü istemeli ve bunun için mücadele etmeliyiz. "Misak-ı Milli ruhu"nu yere çalmanın zamanıdır. Proletarya burjuvazinin ve bütün sosyal-şovenlerin PKK düşmanlığı arkasına saklanan demokrasi ve özgürlük düşmanı propaganda ve çabalarına karşı uyanık olmalı ve bilincinin şovenizmle gölgelenmesine izin vermemelidir. Bugün bunun daha büyük önemi vardır. Bilinmelidir ki, kardeş Kürt proletaryası ve halkının özgürlüğü için mücadele etmeyen proletarya sınıf bilinçli, sosyalist ve enternasyonalist olamayacağı gibi, demokrat da olamaz. Deyim yerindeyse, bugün, enternasyonalist ve demokrat olmanın temel ölçütlerinden biri de tam bir açıklıkla Kürtlerin özgürlüğnü istemek ve bunun için mücadele etmektir. Bu yapılmadan, iki ulustan proleterler (ve devrimciler) arasındaki zorunlu ittifakı kurmak ve pekiştirmek, siyasal savaşımı tek bir devrimci dalga halindeki proleter bir devrimle taçlandırmak zor olacaktır.

Bugün bizim "Kürtlere Özgürlük" şiarını yükseltmemiz ilkelerden herhangi bir sapmayı içermediği gibi, Kürt ulusalcılığına bir taviz anlamına da gelmeyecektir. Tersine böylesi bir tutum tek doğru tutum olacağı gibi, soruna ilişkin ilkesel tutumumuzun ete-kemiğe bürünüp daha da anlaşılır olmasını sağlayacaktır. Yanısıra da burjuvazi ve bütün bir Türk şovenizmi ile aramızda kalın bir sınır çizecektir.

Öte yandan, küçük-burjuva sosyalizmi, teoride ve somut durumlardan kopuk olarak Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını tanımaktadır. Ancak bir Kürt ulusal hareketinin geliştiği ve "Kürtlerin Özgürlüğü" isteminin kendisini yakıcı bir biçimde dayattığı bugünkü gibi somut bir durumda, küçük-burjuva sosyalizmi soruna kayıtsız kalarak ya da iki ulustan proletarya ve halkın birleşik savaşımını bölmeme gerekçesiyle "Kürtlerin Özgürlüğü" istemini açıkça vurgulamaktan uzak durmaktadır. Bu tutum, Marksist tümcelerin arkasına saklanmış ince bir sosyal-şovenizmdir. Küçük-burjuva sosyalizminin eklektizmini ve tutarsızlığını anlatır. Oysa aslolan "Kürtlerin Özgürlüğü" istemini açıkça dile getirmek ve bu istem için açıkça mücadele etmektir. İki ulustan proletarya ve halkın birleşik siyasal savaşımını bir gerçeklik haline getirmek önümüzdeki görevdir. Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını kesin olarak tanımamız ve günümüzde "Kürtlere Özgürlük" şiarını yükseltmemiz tam da bu nedenledir ve küçük-burjuva sosyalistleri ile aramızdaki farklılığı vurgular.

Sonuç olarak, biz sadece ve sadec iki ulustan proletarya ve halkı birbirlerine yaklaştıran somut tarihsel, iktisadi ve siyasal koşullara bakarız. Çünkü sorunun çözümünde tek anahtar budur.

Somut koşullar ise şöyledir; sömürgeci politikanın bir sonucu olarak yavaş bir tempoda da olsa Kürdistan'da da kapitalizm gelişmiştir. Bu ise geleneksel feodal yapıyı aşındırmış, önemli denilebilecek düzeyde çözmüştür. Köylülük içindeki farklılaşma derinleşmiştir. Bu evrim bir yandan proletarya öte yandan da burjuvaziyi doğurmuştur. Kürt egemen sınıfları emperyalizm ve Türk egemen sınıflarıyla

(Devamı s.37'de)

Ernesto 'Che' Guevara

Geçen 9 Ekim, ünlü devrimci Ernesto Che Guevara'nın ölümünün 20.yıldönümüydü.

1928'de Arjantin'de doğdu... 1967'de Bolivya'da öldürüldü.

Kısa yaşamına çok şey sığdıran Ernesto Che Guevara, devrimcilerin saflarına katıldıktan sonra varlığını Latin Amerika halklarının özgürlüğü ve kurtuluşu davasına adadı ve savaş meydanında öldü. Efsaneleşen kişiliği ile devrimci kavganın ve enternasyonalizmin bayrağı haline gelen Ernesto Che Guevara'ya göre, bir devrimcinin en mükemmel niteliklerinden biri, yeryüzünün neresinde olursa olsun, her türlü haksızlığa karşı bütün varlığıyla ve her zaman isyan etmekti. O, bu niteliği yaşamı, eylemi ve kişiliği ile görkemli bir şekilde temsil eder.

Kübalı devrimcilerle tanışmasından Küba'dan ayrılana kadar, devrime ve toplumun yeniden kuruluşuna önderlik edenler arasında yer aldı. Küba devrimine başından itibaren katıldı. Devrim ordusunda binbaşı olan Ernesto Che Guevara, devrimin başarısında tayin edici önemi olan Santa Clara saldırısını yönetti. Devrimin zaferinden sonra, 1961'de Amerikan emperyalizminin "Domuzlar Körfezi Çıkarması"nı 72 saatte püskürten ordunun komutanıydı.

Ernesto Che Guevara, bilgili, kültürlü ve enerjik bir devrimciydi. 1959'da, önce Ulusal Tarım Reformu Enstitüsü sanayi bölümü başkanlığına, sonra Küba Ulusal Bankası başkanlığına atanan Ernesto Che Guevara, 1961'de Sanayi Bakanlığına getirildi.

Ancak Latin Amerika'nın diğer ülkelerinde yeni devrimler yaratma düşüncesiyle 1965'de tüm görevlerinden istifa ederek Küba'dan ayrıldı.

Bolivya'ya geçti. 7 Ekim 1967'de hükümet askerlerince pusuya düşürüldü, 8 Ekimde yaralı olarak ele geçti, 9 Ekim günü öldürüldü.

Che, romantik bir devrimci kişilikti. Ve şüphesiz her devrimci biraz romantik olmalıdır. Ama burjuva propaganda hep O'nun sadece bu özelliğini devrimci kişiliği ve eyleminin özünden mümkün olduğunca sıyırıp öne çıkararak O'nu zararsız bir aziz durumuna sokmaya çalışmıştır. Ernesto Che Guevara, emperyalizme, kurulu sömürü düzenlerine, zulme karşı bir isyan ve savaş sembolüdür.

Arjantinli, Kübalı, Bolivyalı, Latin Amerikalı... Dünyalı bu ateşli enternasyonalisti, Komutan Che'yi anıyoruz.

EKİM DEVRİMİ

(Baştarafı s.7'de)

kadar zamanda, ne zaman, hangi ulusun proleterleri bu eseri sonuna vardırırlar bunun önemi yok. Önemli olan buzun kırılmış, yolun gösterilmiş ve açılmış olmasıdır.

Bütün ülkelerin kapitalist efendileri -Japonya Amerika'ya, Amerika Japonya'ya karşı, Fransız İngilize karşı vb.- "Anavatanı koruyoruz" diye palavraya devam edin! Bütün dünyanın pasifist küçük-burjuva ve kuş beyinleri, II. ve İkibuçuk Enternasyonalin kahramanları yeni "Basel Manifesto"ları (1912 Basel Manifestosu örneği) ile emperyalist savaşa karşı mücadele sorunundan "yakanızı sıyırmaya" devam edin! İlk Bolşevik devrimi dünyanın ilk yüz milyon insanını emperyalist dünyanın elinden kurtardı. Bundan sonraki devrimler bütün insanlığı bu savaşlardan ve bu dünyanın elinden çekip kurtaracak.

(...)

14.10.1921

Bütün Eserler, C:33, s.31 (Çev. İ.Çağlar)

* *Başlık tarafımızdan konmuştur.*

Gorbaçov ekonomisinin temel amacı

...

Haziran ayında alınan kararlarla işletmelerin ve emek kollektiflerinin yetki ve sorumlulukları büyük ölçüde arttırılırken merkezi plan otoritelerinin yetkileri daraltılıyor. Bundan böyle işletmeler üretim cins ve miktarlarını kendileri belirleyebilecekler. Üretim hedefleri belirlenecek, fakat bunlar emir niteliğinde, bağlayıcı olmayacak, işletmelere merkezi yönetimin ekonomiyi ne yönde götürmek istediği hakkında fikir vermeye yarayacak. İsterlerse uyacak, istemezlerse uymayacaklar. Buna karşılık ürettikleri mallar için alıcı bulmak işletmelerin sorumluluğu haline gelecek, devlet eskiden olduğu gibi bunları otomatikman teslim almayacak. Merkezi yönetim bazı mallarda ve uygun gördüğü miktarda sipariş verecek, üretimin geri kalan bölümünü her işletme başka işletmelerle veya toptan ticaret örgütleriyle yapacağı mukavelelerle kendisi satmak zorunda. Satamazsa zarar edecek. Aynı şekilde ihtiyaç duydukları hammadde, aramalı, makina gibi şeyleri de birbirlerinden satın alabilecekler. Diğer bir deyişle üretim araçları ve ara malları fabrikalar arasında piyasa yoluyla dağıtılacak. Böylece darlığı çekilen bir mal, öncelikle o malı en verimli kullanan, dolayısıyla en yüksek fiyatı ödeyebilen işletmeye yöneltildiği gibi, darlık çekilen bir malı üreten işletmeler de (ürününü yüksek fiyata satabildiği için) ödüllendirilmiş olacak. Darlığı çekilen bir malı depolamak değil, piyasaya sürmek işletmeler için daha faydalı hale gelecek.

Kendilerine tanınan bu haklara karşılık işletmeler yeni bir sorumluluk da yüklenecek: Zarar etmeden üretim yapmak. Bundan böyle her işletmenin başarısının ölçüsü, merkezin belirlediği üretim hedefinin gerçekleşip gerçekleşmemesi değil, elde edilen kar olacak. Yuksek maliyetle çalışan, veya kötü kalite mal ürettiğinden ürününü satamayan işletmeler zarar edecek. Zarar devlet tarafından karşılanmayacak, icabında işletmenin kapatılmasına bile yol açabilecek. Buna karşılık kar eden işletmeler elde ettileri karı dilediklerini gibi (yeni yatırımlar için, çalışanlara ikramiye vermek için) kullanabilecek. Ekonomik yenilenmenin çok önemli bir yanı da fiyat sisteminin değiştirilmesi. Yanlız teker teker belli fiyatların değil, fiat sisteminin tümünün değiştirileceği açıklandı. Söz konusu olan, fiyatların düzeyini değiştirmenin ötesinde, fiatların belirleniş biçimini değiştirmektir. En önemli malların fiyatları bugüne kadar olduğu gibi merkezi olarak belirlenecek. Öte yandan fiyatları işletmeler tarafından belirlenen mal ve hizmetlerin kapsamı genişletilecek. Fiat değişikliklerinin halkın hayat seviyesini düşürmemesine dikkat edilecek. Sosyal hayatta önemli bir rol oynayacağından fiat reformu kesinleşmeden önce kamuoyunda geniş bir tartışmaya sunulacak. Ücret sisteminde de ilkesel bir değişiklik yapılıyor: Ücretlere hiç bir üst sınır konmayacak, işletmeler iyi çalışan elemanlarına istedikleri kadar yüksek ücret ödeyebilecekler.

Şimdi akla şöyle bir soru gelebilir: Kapitalist ekonominin ana itici gücü olan kar, sosyalist ekonomide böyle önemli bir rol oynamaya başlarsa, sosyalizmle kapitalizm arasında ne fark kalır? Veya: kapitalizmde de habire özel girişimcilikten bahsediliyor. Sosyalist sitemde işletmelerin girişimciliği bu kadar vurgulanırsa, kapitalizme doğru bir geri gidiş söz konusu olmaz mı? Evet, kar kapitalist ekonominin bir unsurudur. Fakat kapitalizmdeki kar ile sosyalizmdeki kar aynı şey değil. Kapitalist ekonomide kar küçücük bir azınlığın, sermaye sahiplerinin gitgide daha fazla zengin olmasına yarıyor. Sosyalist düzende ise en çok ve en verimli çalışan emekçilerin gelirlerinin artmasına. Evet girişimcilik kapitalizmde de var. Fakat bu olgu neden girişimciliğin kötü bir şey olduğu anlamına gelsin? Tam tersine: kapitalizmde girişimcilik ancak küçük bir toplumsal kesimin tekelinde. Sosyalizm ise on milyonların, yüz milyonların girişimciliğini uyandırmayı, geliştirmeyi amaçlıyor.

(...)

12 Şubat günü yayınlanarak bütün ülke çapında tartışmaya açılan "devlet işletmeleri yasası" 30 Haziran günü kanunlaştı. 1 Ocak 1988'de yürürlüğe girecek olan bu yasa yukarıda özetlediğimiz değişiklikleri öngörüyor.

Atılım, Eylül 1987, sayı 17 (207)

Sosyalist ekonominin temel amacı

Genel olarak, sosyalist ya da kapitalist üretimin izlediği amaçtan, sosyalist ya da kapitalist üretimin bağımlı tutulduğu görevlerden sözedilebilir mi? Bunun yapılabileceği ve yapılması gerektiği kanısındayım.

Marx der ki:

"Kapitalist üretimin dolaysız amacı meta üretimi değil, ama artı-değer ya da gelişmiş biçimi ile kar; ürün değil, artı-ürün üretmektir. Bu bakımdan, emeğin kendisi de, sermaye için kar ya da artı-ürün yarattığı ölçüde verimlidir. Eğer işçi bunu yaratmıyorsa, emeği verimsizdir. Demek ki, kullanılan üretici emek kitlesi, sermayeyi, ancak onun sayesinde -ya da onunla ilgili olarak- artı-emeğin büyümesi ölçüsünde ilgilendirir; gerekli-emek zamanı diye adlandırdığımız şey ancak bu ölçüde gereklidir. Eğer emek bu sonucu sağlamıyorsa, gereksizdir ve durdurulmalıdır.

"Kapitalist üretimin amacı, her zaman, yatırılan asgari sermaye ile, azami artı-değeri ya da azami artı-ürünü yaratmaktan ibarettir; eğer bu amaca, işçilerin aşırı çalıştırılmasıyla varılamıyorsa, sermaye, belirli bir ürünü elden gelen asgari masrafla üretmek, emek-gücünü ve masrafları kısmak eğilimini gösterir...

"Bu kavrama göre, kapitalist üretimde, işçilerin kendileri, ne kendinde bir amaç, ne de üretimin amacı değil, basit üretim araçları olarak görünürler." (Artı-Değer Üzerine Teoriler, c.II, Kısım 2.)

Marx'ın bu sözleri, yalnızca, kısaca ve doğru olarak kapitalist üretimin amacını tanımladığı için değil, ayrıca sosyalist üretime verilmesi gereken temel amacı, esas görevi belirttiği için de dikkate değer.

Böylece, kapitalist üretimin amacı kardır. Tüketime gelince, kapitalistlere ancak kar sağladığı ölçüde gereklidir. Bunun dışında, tüketim sorunu kapitalisti ilgilendirmez. Kapitalist, insanı ve onun gereksinmelerini gözden kaçırmaktadır.

Sosyalist üretimin amacı nedir sosyalist rejimde, toplumsal üretim hangi temel toplumsal görevin uygulanışına bağımlı tutulmamalıdır?

Sosyalist üretimin amacı kar değildir, insan ve onun gereksinmeleridir, yani onun maddi ve kültürel gereksinmelerinin giderilmesidir. Stalin yoldaşın Düşünceler yazısında dendiği gibi sosyalist üretimin amacı "bütün toplumun durmadan artan maddi ve kültürel gereksinmelerinin azami ölçüde sağlanmasıdır."

Yaroşenko yoldaş, burada, tüketimin üretime karşı "önceliğinin" sözkonusu olduğunu sanıyor. Bu, kuşkusuz, onun bir düşünüş eksikliğidir. Gerçekte, burada, tüketimin önceliği değil, sosyalist üretimin temel amacına: bütün toplumun durmadan artan maddi ve kültürel gereksinmelerinin azami ölçüde giderilmesini sağlamak amacına bağımlılığı sözkonusudur.

Yani bütün toplumun durmadan artan maddi ve kültürel gereksinmelerinin azami ölçüde giderilmesi -işte sosyalist üretimin amacı; üstün bir teknik temel üzerinde sosyalist üretimi durmadan artırmak ve yetkinleştirmek- işte bu amaca erişmenin aracı.

Sosyalizmin temel ekonomik yasası budur.

Üretimin tüketim üzerindeki önceliğini sürdürmek isteyerek, Yaroşenko yoldaş, "sosyalizmin temel ekonomik yasasının", "toplumun maddi ve kültürel yaşam koşullarını durmadan artırmak ve yetkinleştirmek" olduğunu iddia ediyor. Bu, tümüyle yanlıştır. Yaroşenko yoldaş, Stalin yoldaşın Düşünceler yazısında açıklanan formülünü kaba bir biçimde sakatlıyor ve bozuyor. Onda, üretim ve araç iken amaç oluveriyor, ve toplumun durmadan artan maddi ve kültürel gereksinmelerinin azami ölçüde giderilmesini sağlamak artık gereksiz duruma geliyor. Elimizde olan, üretimin artışı için bir üretim artışıdır, üretim kendinde (bizatihi) amaçtır, ve Yaroşenko yoldaş, insanı ve gereksinmelerini gözden kaçırmıştır.

Böylece eğer sosyalist üretimin amacı olarak bakılan insanın kaybolması ile birlikte, Yaroşenko yoldaşın "anlayışına" göre Marksizmin son izleri kayboluyorsa bunda şaşılacak yan yoktur.

Bunun sonucu olarak, eninde sonunda Yaroşenko yoldaşta bulunan şey, üretimin tüketim üzerindeki "önceliği" değil, bujuva ideolojinin Marksist ideoloji üzerindeki önceliğidir.

J.V.Stalin

"L.D.Yaroşenko Yoldaşın Yanlışları" başlıklı makaleden-1952, "Son Yazılar-1950--1953, J.V.Stalin, Sol Yayınları

KÜÇÜK AMA SAYGIN BİR ÜLKE:

Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti

Bu 8 Kasım Arnavutluk Emek Partisi'nin 46., 29 Kasım ise faşist işgalden kurtuluşunun 43. yıldönümüdür.

Başında Enver Hoca bulunan Arnavutluk komünistleri, Arnavutluk gibi Balkanların küçük ve geri bir tarım ülkesinde, İtalyan ve Alman faşist işgalcilerine karşı, 5 yıl süren zorlu bir mücadele sonucu iktidarı ele geçirdiler. Ve bu iktidarı İngiliz ve Amerikan komploların, Titocuların hegomonya planlarına, Kruşçevcilerin, Çinlilerin baskı ve dalaveralarına, kısacası emperyalist ve revizyonist kuşatmaya rağmen koruyup sağlamlaştırdılar. Parti ve ülkeyi yanlış yollara çekmek isteyen kişi ve girişimleri zamanında farkedip bertaraf edebildiler.

Sovyetler Birliği, Çin, Doğu Avrupa ülkeleri partileri, yöneticileri ülkelerinin içinde bulunduğu sorunları, çözümsüzlükleri, işlerin iyi yürümemesinin nedenlerini Marksizm-Leninizmin, sosyalist üretim ilişkilerinin temel ilke ve yöntemlerinin "eskidiği", "sorunları çözmeye yetmediği"ne yorumlayıp, kapitalist üretimin ve burjuva ideolojisinin ilke ve yöntemlerinden medet umarlarken, Arnavutluk komünistleri ancak, Marksizm-Leninizmin ilkelerine sıkı sıkıya bağlılık, sosyalizmin tereddütsüz uygulanması ile sosyalist toplumun inşa edilebileceğini, toplumsal ve ekonomik sorunların çözümlenebileceğini gösterdi ve gösteriyorlar.

Arnavutluk, halk iktidarının kurulmasından sonra, yarı-feodal toplumsal yapıdan, kapitalizm aşamasını yaşamadan sosyalizmin inşasına geçti. Toplumsal ve ekonomik güçlükleri, önemli üretim araçlarını toplumsallaştırarak, küçük üretimi kollektifleştirerek, sosyalist üretim ilişkileri ile üretim araçlarının gelişiminin paralelliğini bozup koparmadan adım adım aştı. Bu temelde, eski ve tek yanlı bir tarım ülkesinden, endüstri ve tarımın çok yönlü geliştirildiği bir endüstri ve tarım ülkesi haline geldi. 1950'den bu yana toplumsal üretim ve ulusal gelir göreli ve mutlak olarak aralıksız arttı. 1982 yılında gerçekleştirilen toplumsal üretim toplamı 1950'ye göre 12,7 kat, kişi başına ulusal gelir halk iktidarı kurulduğundan bu yana 5 kat arttı. Ülkenin endüstrileştirilmesinde Arnavutluk'un kendi özgül şartlarında büyük adımlar atıldı. Örneğin 1983'deki endüstri üretimi, toplam üretimin %70'i idi. Ulusal gelirin %56'sı endüstri üretiminden sağlanmıştı.(1)

Toprak sorunu ve kırsal alandaki sorunlar 1945-46 yıllarındaki köklü toprak reformu ile çözüme başlandı. Köydeki ekonomik ilişkiler sosyalist ilkeler temelinde yeni biçim aldı. Köydeki küçük üretimin kollektifleştirilmesi genel olarak 1960 ve tam olarak da 1967'de tamamlandı. Böylece 1950'den 1985'e kadarki dönemde kullanılabilir toprakların yüzölçümü 2,5 kat artırıldı. Tepelik, engebeli, tarıma elverişsiz alanlar üretime açıldı. Tarımsal üretim alanlarının %55 sulanabilir hale getirildi. Toplam tarımsal üretim 1950'ye göre 1982'de 2,5 kat arttı. Dolayısıyla, toplam tarımsal üretim, aynı dönemde 2,2 kat artan toplam nüfustan daha hızlı arttı.(2) Uygulanan tarım politikasının olumlu sonuçları sayesinde Arnavutluk beslenme alanında kendi kendine yeterli, ve hatta tarım ürünleri ve besin maddeleri ihraç eder hale geldi. Kruşçevcilerin, besin maddeleri yetersizliğini AEP'i dize getirmek için bir "silah" olarak kullanması boşa çıkarılabildi.

Enflasyon, fiyat artışları,karaborsa, işsizlik, borçluluk kapitalist ve revizyonist ülkelerin toplumsal ve ekonomik hastalıklarıdır. Örneğin, Macaristan'da bu yılın Temmuzunda ekmek, un, gaz, kömür vs. fiyatları ortalama %20 artırıldı. "İşletmeler içindeki işsizlik" iyimser rakamlarla %15-20 olarak tahmin ediliyor. Bu yüzden 1,5 milyon endüstri işçisi, erken emekli edildi, işten çıkarıldı ya da ülkenin diğer bölgelerine gönderildi. Ücretlerin yetersizliği, ya da daha fazla kazanma, zengin olma hayaliyle 4,8 milyon emekçiden 600 binden fazlası, resmi olarak ikinci, üçüncü işte çalışmaktadır. Toplumdaki çıkmaz, çalışanlardaki moral bozukluğu gibi nedenlerle, Macaristan'da intiharlar yüzbinde 43,5 oranıyla, Avrupa'nın en yüksek oranına sahiptir.-(3) OECD'nin verdiği bilgilere göre Macaristan'da kişi başına dış borç Doğu Avrupa ülkeleri içinde en yükseğidir. Toplam dış borç tutarı 14 milyar dolardır.(3)

Aynı durum Yugoslavya için de geçerlidir. Enflasyon oranı %120, resmi işsizlik oranı %16,4 (1,3 milyon), başta İMF, emperyalist ülkelere olmak üzere, dış borçları 20 milyar dolardır. Fiyat artışları yüzünden 1987 yılında 125000 kadar

işçi greve gitmiştir.(4) Ülkenin en üst yöneticilerinin de içinde bulunduğu sahte para basma, dolandırıcılık, yiyicilik devleti sarmıştır. Polonya, Romanya, Bulgaristan gibi ülkelerde de böylesi ya da daha çarpıcı olaylara rastlamak olağandır.

Burjuvazi ve ideologları, revizyonist ülkelerdeki çöküntü ve çıkmazları göstererek sosyalizmin iflasına, sosyalizmin çıkmaz yol olduğuna hükmediyorlar.

Arnavutluk gerçeğinin ise üstünü örtüyorlar.

Arnavutluk, dışarıya tek kuruş borcu olmayan, enflasyon, fiyat artışı, işsizlik nedir bilmeyen bir ülkedir.

Bütün dünyanın tersine, 1950'den bu yana temel gıda ve geçim maddelerinin fiyatları 16 kat düşürülmüştür. Sadece 1982 Haziranında, bir seferde temel gıda maddeleri fiyatları %8-15, endüstri ürünleri fiyatları %10-13 düşürülmüştür. Örneğin, Türkiye'de kiralar ateş pahasıyken, bir işçinin aylığı normal bir dairenin aylık kirasını bile karşılamazken, Arnavutluk'ta kiralar dünyanın en düşüğüdür. Ve bir ailenin gelirinin sadece %1,5-3 ile sınırlıdır.(5) Çünkü, sosyalist Arnavutluk'ta üretimin amacı kar değil, toplumun, insanın maddi ve kültürel gereksinimlerinin karşılanmasıdır. Üretim ile fiyatlar arasındaki diyalektik bağlantı sosyalist planlama, sosyalist üretim ilişkileri çerçevesinde çözümlenir. Fiyatların düşürülmesi, talebin ve tüketimin artmasına, bu da, üreticileri, artan tüketimi karşılayabilmek için yeni üretim yolları ve olanakları bulmaya yöneltir.

Arnavutluk Emek Partisi'nin doğru siyaseti, kararlı, ilkeli tutumu sayesinde, Arnavutluk, kurtuluştan bu yana artık yepyeni bir Arnavutluk olmuştur.

Arnavutluk halkı kendi gücüne, kendi geleceğine ve AEP'e güvenmektedir. Revizyonist ülkeleri sarmış olan batı hayranlığı, kapitalizm özlemi, kendine ve sosyalizme güvensizlik, ideolojik bozulma, dine rağbet ve benzeri çürümeler Arnavutluk'ta yoktur. Yeni sosyalist insan tipi yaratma işinde büyük başarılar sağlanmıştır.

Aziz Nesin Arnavutluk gezisi sonrası yazdığı bir yazıda Arnavutluk halkını şöyle tasvir ediyor:

"Bir çok ülke kartalı kendisine simge yapmıştır. Ama bana göre kartal simge olarak hiçbir ülkeye Arnavutluk'a yakıştığı kadar yakışmaz. O sarp dağların dik kayalı doruklarında yaşayan Arnavutlar da kartallaşmışlar. Kartal kadar mağrur ve kartal kadar tepeden bakan insanlar. Öyle ki Arnavut ovada, düzde, kentte bile, kolları kanatlaşmış olarak uçar gibi yürür kartal kartal..."

DİPNOTLAR:

(1) "Aspekte der Sozialistischen Entwicklung Albaniens nach dem Zweiten Weltkrieg", Hekuran Mara, Albanien Heute, Nr.5(77) 1985, Tirana.
(2) a.g.e., s.37
(3) Der Spiegel, Ağustos 1987, sayı 36
(5) Der Spiegel, Ekim 1987, sayı:42
(5) "Preispolitik-Stabilität und Senkung der Preise", Nico Gjyzari, "Albanien Heute", Nr.2(66) 1984, Tirana

KÜRTLERİN ÖZGÜRLÜĞÜ...

(Baştarafı s.32'de)

işbirliği ve ittifaka yönelirken, mülkten tecrit olan dünün Kürt köylüleri büyük sanayi merkezlerine göçerek bugünkü proleterler haline gelmişlerdir. Sadece Kürdistan'da bir milyona yakın proleter vardır. Öte yandan iki ulustan proleterler aynı üretim ilişkileri içinde, aynı güçlerce ve aynı tarzda sömürülmektedirler. Ortak mücadele örgütlerinde (sendika vb.) bir arada bulunmaktadırlar. Özcesi, iki ulustan proletarya ve halk uzun bir iktisadi ve tarihsel evrimi birlikte yaşamışlardır. Bu iki ulustan egemen sınıflar ve emperyalizmin ittifakına karşı, iki ulustan proletarya ve halkın zorunlu devrimci ittifakının nesnel temelini anlatır. Bu durumun bilincinde olarak Kürt proletaryasına her zaman şöyle diyeceğiz: "Özgür ve sosyalist bir Kürdistan ancak, emperyalizmle ittifak halindeki bugünkü sermaye iktidarına karşı Türk proletaryası ile birlikte yükselteceğiniz birleşik siyasal savaşımın sonucunda bir gerçeklik olabilir. Bu isteği ancak Türk proletaryası ile kuracağınız tam ve candan bir ittifak karşılayabilir. Siyasal ve iktisadi tam kurtuluşunuzu ancak böyle bir ittifak güvence altına alabilir." Bu tutumumuz Kürt proletaryasına bir güvensizlik değil, tersine sınıf bilincine erişmiş her bilinçli proleterin biricik tutumudur. Bundan vazgeçilemez.

Ne ki, bu her zaman olduğu gibi, özellikle günümüzde "Kürtlere Özgürlük" şiarını yükseltmemizin önünde engel değildir. Tersine bunu gerekli kılar. Geveze doktrinerler olmaktan vazgeçmenin zamanı gelmiştir. Şiarlarımız şunlar olmalıdır: Sömügeciler Kürdistan'dan defolsun! Ulusların ve dillerin tam hak eşitliği! Kürtlere özgürlük!

TKP-TİP birliği

T.GÖKER

Uzun süredir görüşmeleri yapılan, "yeni" çizgisi inşa edilen TKP ile TİP'in birleşmesi sorununun karara bağlandığı, Brüksel'de yapılan bir basın toplantısında açıklandı. İki partinin yöneticileri, birleşme ile ilgili açıklamalar yaptılar ve basın mensuplarının sorularını yanıtladılar. Henüz program Tasarısı elimize geçmemekle birlikte, eldeki bilgilerle bu birleşmenin Marksist hareket açısından neyi ifade ettiğini, sosyalizm adına ileri sürülen fikirlerin, işçi hareketi açısından ne anlama geldiğini kısaca ele almak mümkün.

Gerçekte olan, TİP'in TKP'ye iltihak etmesidir.

TİP'in TKP'ye iltihak etmesi, uluslararası modern revizyonist hareketin son yıllardaki evriminden bağımsız değildir. Dünyada ve Türkiye'de, "Gorbaçov reformları" olarak bilinen gelişme, diğer şeylerin yanısıra yıllardır geniş kesimler arasında gizde kalan, bürokratik-kapitalist sınıfın dünya kapitalist sistemine uyum sürecinin de dışa vurumudur. Bu, uluslararası planda, Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ülkelerinin pazar ekonomisini yaşama geçirerek, kapitalist sisteme uyumlu hale gelmelerinin aracı olurken, muhalefetteki modern revizyonist partilerin, sözde radikalizmi bırakarak, reformcu düzen partileri olarak kendilerini yenilemeleri anlamına da gelmektedir.

Geçmişte, Euro-komünizm denilen emperyalist-reformcu partilerin izlediği yolu, gecikerek ve onları aklayarak, Euro-komünizm için "dünyanın yeni koşullarını ilk değerlendirmelerdir" diyerek, bugün Sovyet yanlısı revizyonistler takip etmektedir. (Bkz. H.Kutlu'nun, "Politik büro"nun Genişletilmiş Toplantısı"nı Açış Konuşması, Atılım, Sayı:203) Hazırlanan "Program Tasarısı"nda proletarya diktatörlüğü formülasyonuna yer verilmemesi ve daha da ötesi yadsınması, "parlamenter yol", "barışçıl geçiş", "Çok partili sosyalizm" vb. formülasyonlar bunun doğrudan ve açık dışa vurumudur.

TBKP'nin siyasal çizgisi Türkiye'nin bugünkü siyasal koşullarında daha bir anlam kazanıyor.

Burjuvazi, devrimci muhalefeti, legalize ve pasifize etmenin aracı olarak reformizme özendiriyor. Uzun süredir Demirelden İnönüsüne kadar burjuva politikacıları ve basın tarafından TKP'nin legalleşmesi sorununun tartışılması, basında TKP'ye geniş yer verilmesi, en son Behice Boran'ın ölümü sonrasında burjuvazinin değişik kesimlerinin büyük hoşgörüsü ve ölüm olayına ilgisi bir tesadüf değildir.

Burjuvazi, devrimci muhalefetin yükseldiği bugünkü koşullarda, kendisinin çizdiği sınırlar içinde sosyalist maskeli reformist bir TBKP'ye ihtiyaç duyarsa, legalleşmesinde sakınca görmeyebilir. Aksine, gerekirse neden onun proletarya hareketi ve aydınlar üzerindeki etkisini, rejimi sıkışıklıktan kurtarmada bir araç olarak kullanmasın. Müstakbel TBKP'de açıktan bu yola talip. O, bir yandan Gorbaçov'un yolundan yürüyerek, "yeni alternatif"in propagandasını yapıyor, diğer yandan da, Türkiye'de burjuva yozlaştırmada, sosyal-demokratlardan bile tehlikeli, karşı-devrimci bir odak noktası haline gelebilir.

Reformizm sınıf eğilimi olarak orta sınıfların, kapitalist düzeni aşırılıklardan arındırarak istikrarını koruma eğilimidir. Reformizmin proletarya hareketi içindeki rolü ise, işçi hareketini ihtilalci öğelerden uzak tutarak veya arındırarak, düzen sınırları içinde tutmak, burjuvazinin eklentisi haline getirmektir.

TKP revizyonistlerinin reformizmi, tam da sınıf çatışmalarının yoğunlaşma yönünde olduğu, burjuvazinin şiddet be terörle gelişen muhalefeti bastırmaya çalıştığı bir ortamda, kaba bir şekilde ortaya çıktı. Burjuvazi sertleşip vahşileştikçe, revizyonistler uysallaşıyor, açık düzen savunuculuğuna soyunuyorlar.

Modern revizyonistler açık bir şekilde, proletaryanın çıkarlarının savunucusu olmadıklarını, "dar sınıf çıkarlarının üzerine yükselmeyi başaran tüm TC yurttaşlarının ortak davası"nın (Atılım, 15/5, 1987) savunucusu olduklarını dile getirmektedir.

TKP yayınlarına gözatıldığında, "dar sınıf çıkarlarının üzerine yükselme" tanımlaması ile sık sık karşılaşmak olanaklı. Sınıf nedir? "Dar sınıf çıkarlarının üzerine çıkmak"tan TKP neyi kastediyor? Sınıflar, "toplumsal üretim sistemindeki yerlerine, üretim araçları ile ilişkilerine (ki, bu ilişkiler çokluk yasalarla biçimlenmiştir), emeğin toplumsal örgütlenişindeki rollerine ve dolayısıyla da sahibi oldukları toplumsal

zenginlikten ne yoldan pay aldıklarına ve aldıkları payın miktarına göre birbirinden farklılıklar gösteren büyük insan grupları"dır.

Türkiye toplumuna kabaca bir gözatıldığında, bütünüyle bu tanıma uygun "büyük insan grubları"nı görmek olanaklıdır. Türkiye toplumunu oluşturan temel sınıflar, burjuvazi, küçük-burjuvazi ve proletaryadır. Türkiye'deki politik gelişmeler, doğrudan bu sınıfların birbirlerine karşı tutumunu ifade eder. Partiler ise, toplumdaki sınıfları temsilen kurulmuş, az çok sınıfın bir yansıması, politik savaşımdaki temsilcileridir. Uzlaşmaz sınıf karşıtlıklarının olduğu bir toplumda, hiçbir parti, bilincinde olsun veya olmasın, herhangi bir sınıfın çıkarlarının ifadesi olan politika yürütmeden kurulamaz, kurulsa bile kalıcı hale gelemez.

Bugünün Türkiye toplumunda, bütün sınıflar, kendi çıkarları doğrultusunda, bazen sertleşerek, bazan da yumuşak biçimlere bürünerek, birbirlerine karşı savaşım sürdürmektedir.

Bu koşullarda tarafsız kalınamaz, tarafsızlık politikası üzerine parti kurulamaz. TBKP'de bir parti olarak politik savaşımda yer almak istediğine göre, şu veya bu sınıfın çıkarını savunmak zorundadır, ki savunuyor da.

Demek ki, bir parti, somutta TBKP, istese de, "dar sınıf çıkarlarının üzerine çık"amaz. Sınıf çıkarlarının üzerinde olma iddiası bir burjuva aldatmacasıdır. Burjuvazi kendi sınıf egemenliğini gizlemek, sömürüyü sürekli kılmak için, kendi sınıf çıkarlarını tüm toplumun çıkarları olarak sunarak proletaryayı aldatmaya çalışır. Fakat, proletarya bunun bir aldatmaca olduğunu kendi yaşamında görür.

Bir yanda holdingler ve büyük toprak sahipleri, muazzam karlar, vahşi sömürü, diğer yanda son 10 yılda %70'lere varan gerçek ücretlerdeki kayıpla, açlık sınırına yakın yaşamını sürdürmeye çalışan proletarya. Bu karşıtlığı yok saymak, bu karşıtlığın "üzerine çıkarak" kapitalist vatandaş Koç, Sabancı, Eczacıbaşı ile, "işçi vatandaş"ın "ortak davası"ndan bahsetmek, egemen olanın çıkarını savunmak, sömürü ve baskıyı gizlemek demektir.

TBKP, NATO'dan çıkılmadan da, "ulusal bir politika izlenebileceği"ni, "ulusal bağımsızlık"ın korunabileceğini iddia etmektedir. H.Kutlu, Milliyet gazetesindeki röportajında şunları belirtmektedir:

"...Ve bugün ülkenin ulusal çıkarları için yapılabilecek şeyleri her şeyden önce NATO'dan çıkmaya bağlamamak gerektiğin düşünüyoruz, yani NATO'dan çıkmadan da Türkiye'nin ulusal çıkarları savunulabilir.

"Biz bugün Türkiye'nin NATO'dan çıkmasından sözetmiyoruz." (Milliyet, 7.7-.1987)

Öncelikle bir noktayı belirtmek gerekir. "Ulusal politika" denildiğinde, bir Marksist-Leninist için akla gelen, ekonomik hayata ve politik iktidara hangi sınıf egemense, o sınıfın politikasıdır. Kapitalist toplumda "ulusal politika", burjuvazinin politikasıdır. Bu anlamda H.Kutlu'nun sözkonusu ettiği "ulusal politika", işbirlikçi tekelci burjuvazinin politikası olarak, NATO'dan çıkmadan da uygulanabilir, nitekim uygulanıyor da. H.Kutlu, NATO'dan çıkmadan da "ulusal bir politika"yı savunmakla, tekelci burjuvazinin çıkarlarını savunmaktadır.

İkinci olarak, sosyalist anlamda bir "ulusal bağımsızlık"tan sözedilebilirse bu ancak tüm emperyalistlerle bağların kopartılarak, emperyalist kapitalist sistemin dışına çıkmak anlamına gelebilir. Yani Türkiye koşullarında, gerçek bir ulusal politika, ancak anti-emperyalizmin, anti-kapitalizmle birleştirilmesini gerektirmektedir. Tutarlı anti-emperyalist olmak isteyen herkes, anti-kapitalist de olmak zorundadır. İşbirlikçi tekelci kapitalizme karşı savaşım sürdürmeden, emperyalizme karşı savaşım sürdürdüğünü, ulusal bağımsızlığın savunucusu olduğunu söyleyen bir kimse, politik olarak aptallığın kurbanı değilse, yalan söylüyor demektir.

Daha sı var. TKP'nin, yeni adı ile TBKP'nin NATO'dan çıkılmamasını savunmasının diğer önemli ve belirleyici nedenlerinden biri ise, bugün dünyada, Varşova Paktı ile NATO arasında "karşılıklı denge"nin bozulmaması gerektiğidir. Reformcu revizyonistlerimiz, dengenin bozulması halinde bir nükleer savaşın çıkacağını, bu nedenle de, bir NATO üyesi olan Türkiye'nin NATO'dan çıkmasının doğru olmayacağını iddia etmektedirler. (Bak. "Eski NATO, Yeni Politika", Atılım, sayı:206)

Açık bir şekilde TKP, yıllardır burjuvazinin savaş kışkırtıcı ve emperyalizme kölelik politikasını haklı çıkarmak için başvurduğu propaganda motiflerinden biri olan "karşılıklı denge" demogojisi ile, proletaryanın ve halkların gözünü korkutmakta, emperyalizme köleliğin propagandasını yapmaktadır. O, savaş korkutması (sopası) ile, emperyalizme bağımlılığı "kader" olarak sunuyor, emperyalist-kapitalist sistemin açıkça savunusunu yapıyor. Bu, modern revizyonistlerin bayatlamış bir propaganda motifidir. Yıllar önce Kruşçev de, savaş temasını kullanarak, devrimci ve komünist partileri "barışçıl yol" çizgisine boyun eğmeye

zorluyordu. Ne var ki, son 30 yılda başta Nikaragua, Vietnam devrimleri olmak üzere, bir çok devrim ve ulusal kurtuluş savaşı başarıya ulaştı; ama nükleer savaş çıkmadı. Proletarya ve ezilen halklar ancak emperyalist-kapitalist zinciri yarıp çıkarak, devrimlerini yaparak, sosyalizmi kurarak artık tüm insanlığı tehdit eder hale gelen emperyalist savaş tehlikesini önleyebilirler. Kölelik ve taviz politikası ise ancak emperyalizme, savaş tehlikesine güç verir.

"Türkiye Birleşik Komünist Partisi, devrimci yolun bir iç savaşa dönüşmeksizin gerçekleşmesini amaçlıyor. Partinin bugünkü stratejisi, yine aynı zamanda devrimin barışçı yolunun kazanılması stratejisidir."

Bu iki cümleciğin, TBKP programında yer alması, birliğin burjuva düzen savunuculuğu ve reformizm temelinde sağlandığını kanıtlamak için sayfalarca eleştiri yazısı yazmaktan çok daha çarpıcı bir anlama sahiptir.

Bütün bunlara rağmen TBKP Program Taslağı'nda ve diğer bir çok yazıda, "devrim"den, "sosyalizm"den sözedilmektedir. Gerçekten günümüzde kapitalist toplumda, barışçıl yoldan sosyalizme geçme olanağı, devrim yapma olanağı var mıdır?

"Gerçekten de Marksist açıdan devrim nedir?" "Yeni üretim ilişkilerine uygun düşmeyen ve bu ilişkilerin iflasına yol açtığı eskimiş siyasal üst yapının belli bir anda, zor yolu ile yıkılması" değil midir?

"İktidarın bir sınıftan ötekine geçişi, sözcüğün salt bilimsel anlamıyla olduğu kadar, politik ve pratik anlamıyla da bir devrimin birinci, başlıca ve esas belirtisi" değil midir?

Lenin'in bu görüşleri doğru mudur? Doğruluğunu içinde yaşadığımız çağda gerçekleşen tüm devrimler kanıtladı. Hiçbir halk devrimi, iktidardaki sınıfa karşı zor kullanmadan başarıya ulaşmamıştır. Hele böyle bir şeyi (barışçıl geçiş), burjuva anlamda bile politik özgürlüklerin hiçbir zaman tam yaşam bulmadığı, son 30 yıla yaklaşan sürede üç ordu darbesi yaşamış, binlerce insanın sokak ortasında, işkencede, darağaçlarında katledildiği, yüzbinlerce insanın politik koğuşturmaya uğradığı Türkiye gibi bir ülkede savunmak için, reformist revizyonistlerimiz gibi, burjuvazinin bilinçli ve gönüllü uşağı olmak gerekir.

Fakat TBKP'nin gerçekte bir devrim istemediğini, bütün dikkatini, "barış içinde sosyalizme geçiş" adı altında kapitalist rejimi bazı aşırılıklardan arındırarak ayakta tutma üzerine yoğunlaştırdığını dikkate aldığımızda, burjuvazi ile barış içinde TBKP'nin programının hayata geçirilmesi olanaklıdır. TBKP programında "devrim", "sosyalizm" kelimeleri geçmesine rağmen, onlar açık bir şekilde devrim için çalışmadıklarını belirttikleri gibi, burjuvaziyi fazla rahatsız edecek bir reform talebinde de bulunmuyorlar. Müstakbel partinin müstakbel lideri H.Kutlu, 1961 Anayasasından daha geri bir anayasaya "özgür irade" ve "parlamentonun üstünlüğü" adına razı olmaya hazırdır. Onun tek bir koşulu vardır: TBKP'nin legalleşmesi ve seçimlere katılması!

H.Kutlu bu görüşünü Milliyet Gazetesi ile yaptığı röportajda şöyle dile getiriyordu:

"Anayasa meselesi işte burada gündeme geliyor. Örneğin biz şöyle bir görüş taşımıyoruz: 1961 Anayasası aynen yeniden geri gelsin. Yahut 1961 Anayasasından daha ileri bir anayasa gelsin. Böyle demiyoruz." (8.7.1987)

TBKP devrimi değil, parlamenter yoldan hükümet olmayı düşlemektedir. Devrim kelimesi, bugünlerde revizyonistlerimizin duymak bile istemedikleri kelimelerin başında geliyor. Şu an için amaç olarak benimsenen program (1961 Anayasasından daha geri bir anayasal güvenceye sahip), "halkın özgür iradesi ile demokratik bir şekilde oluşacak parlamentonun politik sistemde en üst organ olduğu, halkın demokratik yığın örgütlerinin aktif katılımına dayanan demokratik bir rejim kurma programıdır."

Kapitalist düzen koşullarında, daha ötesi, faşizmin kurumlaşıp yerleştiği Türkiye'de "özgür irade"nin burjuvazinin iradesi olduğunu, "parlamentonun üstünlüğü"nün egemen sınıf için ne anlama geldiğini, daha doğrusu, egemenlerimizin sıkıştığı koşullarda zaten lafta ye alan "parlamentonun üstünlüğü"nün anlamsızlığını proletarya ve emekçi kitleler bizzat yaşayarak gördüler.

Proletarya kendi subjektif isteği olarak şiddete başvurmaz. Proletarya ve emekçi yığınların çıkarı, sömürü ve baskı rejimi olan kapitalist düzenin yerine sosyalist bir düzenin, giderek sınıfsız bir toplum olan komünist toplumun kurulmasını gerektirmektedir. Sömürü ve baskıdan kurtulmanın, tüm insanlığı kurtarmanın başka bir yolu yoktur. Proletarya bu savaşımı içinde, her gün, burjuvazinin silahlı gücü ordu, polis, mahkeme ve hapishaneleriyle karşı karşıya kalır. Burjuvazi, tepeden tırnağa kadar silahlanmış olarak, barışçıl yoldan iktidarı vermez. Kendi yok oluşuna tabiatıyla rıza göstermez. Son çare olarak var gücüyle şiddete başvurur. Bu durumda proletarya, iki alternatifle karşı karşıya kalır: Ya kapitalist baskı ve sömürüye

(Devamı s.22'de)

ZAFERİNİN 38.YILDÖNÜMÜNDE:

Çin Devrimi

Ekim ayı, Çin Devrimi'nin zaferinin ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 38.yıldönümüydü.

Çin Devrimi yığın katılımı bakımından çağımızın en büyük halk devrimi özelliğine sahiptir. 700 milyonluk Çin halkı, ABD ve Japon emperyalizmi şahsında emperyalizme, büyük toprak ağalığına ve komprador burjuvaziye karşı, 25 yıllık çetin bir iç savaşla zafer kazandı. Zaferleriyle birlikte, emperyalistleri ülkeden kovdu, komprador burjuvazi ve toprak ağalarının mallarına zorla el koydu; büyük toprak sahiplerinin toprakları köylülere dağıtıldı. Bütün bunlar, halk yığınlarının girişkenliğine dayanan devrimci önlemlerdi.

Çin Devrimi bu özellikleri ile, dünya emperyalist sistemine ve gericiliğe büyük bir darbe vurdu. Proletarya ve halkların kurtuluş mücadelesine güç ve itilim kazandırdı, onlar nezdinde haklı bir saygınlık kazandı. Böyle bir devrimin Çin gibi geri bir ülkede olması, ona yönelik ilgiyi özellikle artırdı.

Güçlü demokratik ve halkçı özelliğe sahip olan Çin Devrimine, büyük bir devrimci ve taktik ustası olan Mao Zedung ve O'nun yönetimindeki ÇKP önderlik etti.

ÇKP, teorisi ve pratiğiyle küçük-burjuva bir partiydi. Fakat, aynı zamanda, ÇKP ve O'nun önderli Mao Zedung Marksizm-Leninizmden de güçlü bir şekilde etkilenmişlerdi. Bu özellik, küçük-burjuva halkçı politik çizgi aşılmamış olsa da, Çin Devirmine ilk dönemde sosyalizan öğeler de kattı. Yaygın kollektifleştirme hareketi, devrimci komünler örneği bunun bir yansımasıydı. Bu yanıyla Çin Devrimi, sıradan bir halk devrimi olmaktan öteye özellikler taşıyordu.

Proletarya sosyalizmi açısından, ÇKP'nin ve O'nun önderi Mao Zedung'un eleştirisini yapmak, onun oportünist ve halkçı karakterini sergileyerek proletaryayı yanılsamalardan kurtarmak ve korumak ayrı şeydir, nesnel ve öznel olarak emperyalizme ve gericiliğe karşı devrimci demokratik savaşımın parlak bir zaferi olan Çin Devrimine sahip çıkmak, onun devrimci geleneklerini yüceltmek ve ondan öğrenmek ayrı şeydir.

Türkiye'de bazı gruplar yıllarca Mao Zedung ve ÇKP savunulucuğu yaptılar. Fakat bu aynı gruplar, Mao Zedung'un popülist teori ve pratiğinin eleştirisinin AEP tarafından gündeme getirilişi ile birlikte, Mao'nun devrimci kişiliğini ve onun önderlik ettiği büyük Çin Devrimini anmaz oldular. Mao ve Çin Devrimi ile ilgili ölçüsüz küçük-burjuva yüceltme ve övgü yerini bir tür küçük-burjuva inkarcılığına ve suskunluğuna bıraktı. Oysa Çin Devrimi 20.yüzyılın büyük devrimci eylemlerinden biri olarak tarihteki yerini layıkıyla almıştır. Geçmişte ve bugün olduğu gibi gelecekte de, Mao Zedung'un adı ve Çin Devrimi emperyalistler ve gericilik için bir korku ve nefret kaynağı olacaktır. Bu gerçeği görmezlikten gelmek, suskunlukla geçiştirmek devrimci halk direnişinin ve kahramanlığının sembolü olan Çin Devrimine sahip çıkmamak en kabasından, en bayağısından bir küçük-burjuva inkarcılığı olur. Çağımızda emperyalizme ve gericiliğe karşı her devrim, özel olarak Çin Devrimi, dünya proleter devrim sürecinin bir parçası, bir bileşenidir. Çin Devrimi önderliğinin küçük-burjuva popülist teori ve pratiğinin eleştirisi bu gerçeği unuturmamalıdır.

Çin Devrimi sosyalizme varamadı; zira bunu sağlayacak öznel koşullardan, Çin proletaryasının siyasal sınıf önderliğinden yoksundu. Çin'de devrime proletarya değil küçük-burjuvazi damgasını vurdu ve bu durum devrimin sonraki seyrini belirledi. Emperyalizme karşı yüzyılın en büyük halk devrimlerinden birini gerçekleştirmiş olan Çin, bugün emperyalist sistemin parçası gerici bir merkez durumundadır. Deng Sio Ping ve avanesi bu büyük ülkenin emperyalist tekeller ve yeni Çin burjuvazisi tarafından daha kolay yağmalanması için azami çaba sarfetmektedirler.

Sonraki evrimi ne olursa olsun Çin Devrimi halkların kurtuluş savaşında önemli bir kilometre taşıdır. Devrimci deneyleriyle proletarya ve ezilen halklar için hep bir güç ve esin kaynağı olarak kalacaktır. Ve biz inanıyoruz ki, demokratik anti-emperyalist Çin Devriminin devrimci okulundan geçmiş Çin proletaryası, yeni Çin burjuvazine karşı gelecekteki sosyalist mücadelesinde, bu devrimin birikiminden ve deneylerinden fazlasıyla yararlanacaktır.

ANILARI MÜCADELEMİZDE YAŞIYOR

Bu bölümü hazırlamaktaki maksadımızı ilk sayıda kısaca belirtmiştik: ihtilalci, komünist özellikleri ortaya-öne çıkarmak, bunlardan öğrenmek ve yaşatmak.

Dolayısıyla, hayatını gericiliğe karşı mücadeleye vermiş veya saldırılarda kaybetmiş binlerce devrimci ve sempatizanı anmak farklı bir konu.

Toplumsal konumu ve özlemleri bakımından tartışmasız onların mücadelesini destekliyor veya benimsiyoruz; tabiatıyla anıyoruz da.

Devrim ve sosyalizmi başarmak hem nitelik ve hem de nicelik olarak her tür ve seviyeden güç ve enerjiye gereken değeri vermek, onları ustalıkla birleştirmekten geçer. Bu güç ve enerjileri birbirleriyle kıyaslayarak her birinin kendine göre var olan önemini gözardı etmek bizim işimiz değil. Ancak "devrim şehitleri ortak paydası" altında, yüzeysel bilgiler eşliğinde isimler sıralamak, bu farklı güç ve enerjilerin eğitimine hizmet etmiyor. Tersine değerler, kazanımlar kararıyor; ya da bir ufuksuzluğun işareti oluyor. Anmak ise, tamamen onlardan öğrenmek, kavgamız da özelliklerini yaşatmak ve geliştirmekle mümkündür. O halde; Ekim, konumu gereği ihtilalci, sosyalist değerleri öne çıkarırken, tüm şehitleri neden anmadığı gibi bir soruya muhatap olmak istemiyor.

İkinci olarak, zor bir durumda olduğumuzu açıklamak isteriz: Biz devrimci hareketin, komünist potansiyelin bir kesimini ve sınırlı olmak kaydıyla tanıyoruz. Sınırlı kaydını koyduk, çünkü eğer doğrudan bilgimiz yoksa, geçmiş popülist bakış açısı nedeniyle elde edebildiklerimiz kaba bilgiden öteye geçmiyor. Bu nedenle neticede istemediğimiz halde yine de sınırlı kalmamız yanlış anlaşılmamalı, bu durum Ekim'in dar görüşlülüğüne, önyargılı olmasına yorulmamalıdır. Tersine böylesi değer yoksunluğunun, çapsızlığın düşmanıyız.

Bu konuyu bir örnekle açmaya çalışalım: Bilindiği gibi küçük-burjuva hareket ihtilalci geleneği taşıdı, devrim fikrini ülkeye yaydı. Ancak bilimin taşıyıcısı tipik aydınlardan nasibini almadı. (Bu bir olgudur, irdelenmesi ayrı bir konu.) Ama biz bu nedenle hayatını bu yolda harcamış değerli aydınlara veya sanatçılara gözlerimizi kapatmıyoruz. Her şeyi yerli yerine oturtmanın ise bir süreç ve bilgilenme meselesi olduğu açıktır. Bugün bilebildiğimiz kadarını yapıyoruz. Kaldı ki, komünist potansiyelin daha nerede, ne kadar olduğunu da süreç cevaplayacaktır.

Bu nedenle okuyucu bilgi eksikliğimizi gidermede, bu bölümü zenginleştirmede bize yardımcı olmalıdır. Bazen küçük bir anı, bir mektup dahi önem taşıyabiliyor.

Son olarak ilk'lerin önemini belirtelim. Ülkemizde komünist parti, komünist insan tipi yaratılması daha tamamlanmadı. Başlangıç, temel atmak, yaratmak zordur. Bu anlamda devrimci komünist değerlerin birikiminde, somutlanmasında, yeni kuşaklara güç ve itilim veren ilk'ler özel önem taşıyor. Mehmet Fatih Öktülmüş, Adil Can, Ekrem Ekşi ve diğerleri Kaypakkaya'nın görkemli direnişinden şüphesiz öğrendiler, O'nu azizleştirmediler.

İşte biz, geçmişin birikimine sahip çıkmayı böyle anlıyoruz, bir görev kabul ediyoruz.

İ.GÖKHAN EDGE

24 Kasım 1976 (THKO Üyesi)

24 Kasım 1976'da işkencede öldürüldü.

Gökhan kurye olarak gittiği Antep'te üzerinde belgelerle yakalandı.

Polise karşı hazırlıksızlık ve duyarsızlığın hüküm sürdüğü o dönemde ağır bir durumda yakalanmasına, ağır işkenceye rağmen onu inancından koparamadılar, taviz alamadılar.

Devrimin yükseliş yıllarında çokça görülen geçici yol arkadaşlarından değil; tersine sorumlu, ciddi, fedakar bir devrimci olan Gökhan, kendine teslim edilen örgüt güvenliğini onurla, hayatını vererek korudu.

Örgüt güvenliği konusunda, en önemli organın Merkez Komitesinden sonra kurye ağı olduğunu hatırlarsak, bu özel görevin ve görevlilerin değerini daha iyi anlarız.

ATAMAN İNCE

Ekim 1981 (TİKB Mensubu)

Sır vermediğinden İstanbul Maltepe Tugayında vahşi bir işkenceyle katledildi.

İBRAHİM ESKİ

Kasım 1980 (TKİH Şeref Üyesi- Ankara İl Yöneticisi)

Yoksul bir işçi ailesinin çocuğuydu. Hayatın zorlukları O'nu daha çok genç yaşlarda olgunlaştırdı.

Devrimi her şeyden evvel işçi sınıfının ekmek ve özgürlük kavgası olarak algılayabilen; sınıf kini ve sezgisiyle görünürdeki -sözümona önem taşıyan- olaylardan, örneğin küçük-burjuvazinin baskısından etkilenmeyen, sosyalist politikaya yatkın, tutumlarında kesin, faaliyetinde devrimci gerçekçi ve sebatlı bir militandı.

Çalışma alanı olan Ankara -Altındağ'- daki emekçilerin ve öğrencisi olduğu Sanat Okulunda da gençliğin sevgi ve güvenini kazanmıştı. Öyle ki, ölüm haberi duyulduğunda bir kaç sınıfta öğrencisi-öğretmeniyle dersler kendiliğinden durdu, yapılamadı. O'nun anısı, bu yönüyle, gençliğin sosyalizme kazanılmasında bize fikir vermelidir. İşçi sınıfının istemlerini, değer yargılarını gençliğe götürmede, gelenekselin baskısına karşı durmada cesaretli ve iddialı olunmalıdır.

Yakanlanmak, işkence... İbrahim buna hazırdı. İşkenceciler bu gösterişsiz ama demir gibi örgüt adamının direnişini hazmedemediler, katledildi. 1980 Kasım ayında başı omuzlarımıza düştü.

HIDIR ASLAN

24 Ekim 1984 (Devrimci Yol Mensubu)

24 Ekim 1984'de Burdur Cezaevinde idam edildi.

Sehpaya yürüyüşünden hemen önce ailesine bıraktığı mektupta şunları da yazdı:

"Yaşamak bir türküyse, bunu, bu türküyü en güzel biçimiyle söylemeye çalıştım. Zafer şarkısının söylendiği günler de gelecek. Kısa da olsa onurlu yaşamanın yolunu seçtiğim için mutlu gidiyorum. İyi güzel uğruna yaşanıyorsa her şey, katlanılmayacak şey yoktur. Ölüm bile basitleşiyor. Anlamlıysa ölüm, yaşamak kadar güzeldir.

(...)

"O güzel günlerde tekrar yanınızda olacağım."

OSMAN YAŞAR YOLDAŞCAN

Eylül 1980 (TİKB Yöneticisi)

İstanbul'da polisle giriştiği saatler süren bir çatışmadan sonra öldürüldü. Çevresinde çok sevilen, oldukça zeki ve yetenekli ama bir o kadar da sade ve gösterişsiz bir devrimci olan Osman Yaşar Yoldaşcan, 12 Mart kuşağından gelen eski bir devrimciydi.

İLYAS HAS

7 Ekim 1984 (Devrimci Yol Mensubu)

7 Ekim 1984'de Buca Cezevinde idam edildi.

"...Savcı İlyas'a son arzusunu sordu, İlyas, 'aileme verilmek üzere bir mektup bırakıyorum, başka bir arzum yok' dedi.

"...İlyas, sehpaya doğru yürürken beyaz bir elbise içindeydi, elleri arkadan bağlıydı, ayakları ise çıplaktı. İdam sehpasının yanına geldiği zaman tekrar doktor kontrolünden geçirildi. İlyas, doktora, 'çok iyiyim, idamımın ertelenmesini gerektirecek bir durum yok' dedi. Daha sonra avukatına dönerek şöyle dedi: 'Hakkını hela et. Benim için çok uğraştın, görevini yaptın'

"Tutuklular slogan atarken İlyas sehpaya çıkarıldı."

BİR KERE DAHA DÖĞÜŞMEK İÇİN

Kurşuna dizilirken bir
hayat
Bir köşe dışında
İşkence kol gezerken
Bir hayatın üstünde
Bir zindan karanlığında

Ve bir hayat son nefesini
verirken

Bir idam sehpasında
Kalbim!
Bin kere daha döğüşmek
ister
Bir zafer için

HIDIR ASLAN
Ocak 1983

HALKA ÇAĞRI

İşçi, asker, köylü yoldaşlara, bütün emekçilere!

İşçi ve köylü devrimi, Petrograd'da, Kerenski tarafından aldatılmış az sayıdaki kazakların son kalıntılarını da durdurup dağıttıktan sonra tamamen başarıya ulaşmıştır. Devrim Moskova'da da başarılmıştır. (...)

Her gün, her dakika, cephe ve köylerden, siperlerdeki askerler ve taşradaki köylülerin büyük çoğunluğunun yeni hükümeti ve yeni hükümetin barış teklifi ile toprağın derhal köylüye teslim edilmesine ilişkin kararnamelerini desteklediklerine dair haberler gelmektedir. İşçi ve köylü devriminin zaferi sağlanmıştır, çünkü halkın büyük çoğunluğu devrimi desteklemektedir.

(...)

Emekçi yoldaşlar! Unutmayın ki şu anda Devleti yöneten sizlersiniz. Eğer siz birleşmez ve bütün Devlet işlerini kendi ellerinize almazsanız size kimse yardım etmeyecektir. Sizin Sovyetleriniz, bundan böyle bütün yetkilere, karar gücüne sahip organlar, Devlet iktidarının organlarıdırlar.

Sovyetlerinizin çevresinde birleşin. Onları güçlendirin. Bu temel esere hiç kimseyi beklemeden kendiniz katılın. En sağlam devrimci düzeni kurup, ayyaşlar, ayak takımı, karşı-devrimci askeri öğrenciler, Kornilov taraftarları ve başkalarından gelen anarşi girişimlerini acımadan ezin.

Üretimde en ciddi denetimi kurun ve gıda maddelerinin hesabını tutun. Üretimi sabote ederek (yıpratma, yavaşlatma, yıkıcı çalışma), buğday ve yiyecek stoklarını gizleyerek, gelen buğdayları geciktirerek, demiryolları, posta, telgraf, telefon örgütlerini bozarak halkın davasına saldırıda bulunmaya cesaret edenleri ya da ne biçimde olursa olsun, büyük barış davasına, toprağın köylülere verilmesine, üretim ve dağıtımda işçi denetiminin gerçekleşmesine direnme gösterenleri tutuklayıp devrimci halk mahkemesine teslim edin.

İşçi, asker, köylü yoldaşlar, emekçi yoldaşlar! Bütün iktidarı elinize alın ve onu Sovyetlerinize emanet edin. Toprağı, buğdayı, fabrikaları, aletleri, gıda maddelerini, taşıt araçlarını göz bebekleriniz gibi koruyun- bütün bunlar bundan böyle sizin malınız, bütün halkın malıdır.

Köylülerin çoğunluğuyla anlaşma içinde, işçi ve köylünün pratik deneyiminin belirttiği yolları izleyerek, onların onayı ile, en uygar ülkelerin işçi öncülerinin

Lenin, Mayıs 1917'de Putilof fabrikasının önünde konuşurken

destekleyeceği, halklara sürekli barış getirecek ve onları her türlü baskı ve sömürüden kurtaracak olan sosyalizmin zaferine doğru adım adım ama kararlılıkla yürüyeceğiz.

V.Ulyanov (Lenin)
Halk Komserleri Konseyi Başkanı

Petrograd, 5 Kasım 1917
Pravda Nr:4 (akşam baskısı)
6 Kasım 1917

SOVYET İKTİDARI NEDİR?

Sovyet İktidarı nedir? Ülkelerin çoğunda anlaşılmayan ya da anlamak istenilmeyen bu yeni iktidarın niteliği nedir? Bütün ülkelerin işçilerini gitgide, çeken, bir zamanlar şu ya da bu biçimde zenginler ya da kapitalistler tarafından yönetilen Devlet'in bugün, ilk defa olarak, geniş ölçüde kapitalizmin ezdiği sınıflar tarafından yönetilmesidir. Cumhuriyetlerin en demokratiğinde, en özgüründe bile, kapitalizmin egemenliği sürdükçe, toprak özel mülkiyette kaldıkça, devlet her zaman, onda dokuzu kapitalistlerden ve zenginlerden oluşan küçük bir azınlık tarafından yönetilir.

Dünyada ilk defa bizde, Rusya'da, Devlet iktidarı öyle biçimde kurulmuştur ki, sömürücüler atılmış, yalnızca işçiler, yalnızca emekçi köylüler kitle örgütlerini, Sovyetleri oluşturmuşlardır; ve işte bütün Devlet iktidarı bu Sovyetlere aktarılmıştır. Bu yüzden de bütün ülkelerdeki burjuvazinin temsilcilerinin Rusya hakkında saçtıkları yalanlara rağmen "Sovyet" kelimesi bütün dünyada anlaşılır olmakla kalmamış, yaygınlaşmış ve işçiler, bütün emekçiler tarafından sevilmiştir. Ve bu yüzden, bütün ülkelerde

(Devamı s.29'da)